

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

Taiken tuki taiteen ja kulttuurin edistämiseen 2019

Sisällys

1 Taiteen edistämiskeskuksen määrärahat ja tuki 2019	2
2 Taiteen edistämiskeskuksen kehittämissuunnitelmat 2019	10
3 Taiteen edistämiskeskuksen tuki kansainvälistymiseen 2019.....	16
4 Taiteen edistämiskeskuksen hakemukset ja myönnot 2019.....	18
5 Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen ja avustusten hakijat ja saajat taiteenaloittain 2019	20
6 Apurahojen hakijat ja saajat 2019: alue, kieliryhmä	25
7 Apurahojen hakijat ja saajat 2019: ikä, sukupuoli	31
8 Oikaisuvaatimukset 2019	34
10 Muutokset 2018 – 2019	36
11 Aikasarjoja taiteen tuesta, hakijoista ja saajista 2015- 2019	38

1 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN MÄÄRÄRAHAT JA TUKI 2019

- Taiteen edistämiskeskuksen (Taike) toiminta koostuu apurahoina ja avustuksina myönnettävästä taiteellisen ja kulttuuritoiminnan tuesta sekä kehittämis- ja projektitoiminnasta, jota toteuttavat pääasiassa eri puolilla maata työskentelevät läänintaiteilijat. Nämä kaksi tehtävää muodostavat *taiteen ja kulttuurin edistämisen*¹.
- Vuonna 2019 Taike edisti taiteellista ja kulttuuritoimintaa apurahoina, avustuksina ja palkintoina kaikkiaan 39,7 miljoonalla eurolla. Kasvua edellisvuoteen oli 1,4 miljoonaa eli 4 %. Eniten kasvua oli esittämissä taiteissa (näyttämö, tanssi, sirkus, musiikki), joille kohdennettiin vuonna 2019 uudet kolmivuotiset toiminta-avustukset. Suhteellisesti suurinta kasvu oli sirkustaiteessa (20 %). Kaiken kaikkiaan eri taiteenaloille kohdennetuissa toiminta-avustuksissa oli 1,2 miljoonan euron (+ 16 %) kasvu.
- Läänintaiteilijatyö ja muu viraston taiteen edistäminen mukaan lukien taiteen ja kulttuurin edistämiseen käytettiin 42,3 miljoonaa euroa vuonna 2019. Kasvua edellisvuoteen oli neljä prosenttia.
- Taiteen ja kulttuurin edistämiseen käytettävä määräraha on peräisin kahdesta lähteestä. Valtion budjettivaroista maksetaan valtion taiteilija-apurahat ja kirjailijoiden ja kääntäjien apurahat. Muu harkinnanvarainen tuki maksetaan rahapelien voittovaroista. Kaikkiaan 63 prosenttia apurahiin ja avustuksiin kohdennetusta määrärahasta on peräisin rahapelitoiminnan tuotoista.

¹ Laki Taiteen edistämiskesuksesta: ”Taiteen edistämistä varten on opetus- ja kulttuuriministeriön alainen virasto ---- Keskukseen tehtävänä on myös kulttuurin edistäminen siltä osin kuin se ei kuulu muun viranomaisen tehtävään.” (2012/657).

TAIKEN TUKI TAITEEN JA KULTTUURIN EDISTÄMISEEN 2019

Tuki taiteelliseen ja kulttuuritoimintaan		
VALTAKUNNALLISET TUKIMUODOT	2019	MUUTOS %
Työskentelyapurahat ja palkinnot	15,7 milj. €	1,6 %
Apurahat kirjailijoille ja kääntäjille ¹	2 740 000	2,8 %
Kuvataiteen näyttöapurahat	960 000	0,0 %
Taiteilija-apurahat ²	11 798 960	1,5 %
Valtionpalkinnot (ml. lastenkulttuurin valtionpalkinnot)	226 000	0,0 %
Kohdeapurahat	3,7 milj. €	4,2 %
Eri taiteenalojen kohdeapurahat	3 109 000	5,5 %
Liikkuvuusapurahat	410 600	-9,1 %
Apurahat kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen	160 000	23,1 %
Avustukset yhteisöille	17,2 milj. €	7,3 %
Eri taiteenalojen erityisavustukset	1 424 500	-7,8 %
Eri taiteenalojen toiminta-avustukset	9 605 000	15,2 %
Avustukset monikulttuurisuuden edistämiseen ja rasmin vastaiseen toimintaan	605 000	-4,7 %
Residenssiavustukset	335 000	8,4 %
Avustukset "Prosentti rakennuskustannuksista taiteeseen" -hankkeille	285 000	0,0 %
Kulttuurin hyvinvointivaikutusten erityisavustukset ³	452 000	0,0 %
Taide- ja kulttuuripalvelujen juurruttaminen osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa	300 000	0,0 %
Avustukset vammaisyhteisöjen kulttuuritoimintaan ja kulttuurin saavutettavuuden edistämiseen	691 000	0,0 %
Lastenkulttuurin erityisavustukset	325 000	20,4 %
Erytisavustukset kulttuurilehdille	888 000	0,0 %
Festivaaliavustukset	2 333 500	0,3 %
VALTAKUNNALLISET TUKIMUODOT YHTEENSÄ	36,7 milj. €	4,5 %
ALUEELLISET TUKIMUODOT		
Työskentelyapurahat	1 776 500	-5,9 %
Kohdeapurahat ⁴	1 233 400	-1,7 %
Palkinnot	65 000	0,0 %
ALUEELLISET TUKIMUODOT YHTEENSÄ	3,1 milj. €	-4,1 %
TUKI TAITEELLISEEN JA KULTTUURITOIMINTAAN YHTEENSÄ	39,7 milj. €	3,8 %

¹ Josta tietokirjailijoille 10 %.

² Kaikkien taiteenalojen taiteilija-apurahat. Sisältää myös aiempina vuosina myönnetty monivuotiset taiteilija-apurahat. Myös keskeytetyt ja vuonna 2019 jatkettavat apurahat.

³ Sisältää Taikusydän-yhteyspisteen toimintaan kohdistetun tuen.

⁴ Sisältää lastenkulttuurin kohdeapurahat.

Muu taiteen edistäminen	2019	Muutos %
PROJEKTIT JA ASiantuntijapalvelut	2 199 210	0,5 %
Projektit	755 550	15,3 %
Asiantuntijapalvelut	35 280	uusi
Läänintaiteilijoiden palkat	1 380 930	-6,2 %
Taideasiantuntijoiden palkat	27 450	uusi
MUU VIRASTON TAITEEN EDISTÄMINEN ¹	99 510	-10,1 %
TAIKEN HALLINTOMENOIHIN	267 890	
PROJEKTIT JA MUU TAITEEN EDISTÄMINEN YHTEENSÄ	2,6 milj.	11,0 %

TAITEEN JA KULTTUURIN EDISTÄMISEEN YHTEENSÄ	42,3 milj. €	3,6 %
---	--------------	-------

Taiteen edistämiskeskuksen hallintomäärärahat (toteutunut)	4,2 milj. €	-2,5 %
TAIKE YHTEENSÄ 46,5 M€		

¹ Sisältää mm. viestinnän ja tiedontuotannon kuluja.

TAIKEN OSUUS* VALTION MENOISTA VUONNA 2019 (%)

	Valtionavustukset taiteelliseen ja kulttuuritoimintaan (€ 39,7 milj.)	Taiteen ja kulttuurin edistämiseen yhteensä (€ 42,3 milj.)
Valtion menoista (€ 56,1 mrd.)	0,07 %	0,08 %
Budjettimomentti 29.80. Taide ja kulttuuri (€ 455,0 milj.)	8,7 %	9,3 %

* Ei sisällä Taiken hallintomenoja.

Lähde: <http://budjetti.vm.fi/>

- Taiteen edistämiskeskuksen tuki jakautuu valtakunnalliseen (aik. valtion taidetoimikunnat) ja alueelliseen (aik. alueelliset taidetoimikunnat). Valtakunnallisina tukimuotoina myönnettiin vuonna 2019 kaikkiaan 36,7 miljoonaa euroa. Kasvu edellisvuoteen oli 1,6 miljoonaa euroa. Tämä johtui pääasiassa esittävän taiteen monivuotisista toiminta-avustuksista, joihin kohdennettiin määrärahoja kyseisenä vuonna.
- Alueellisina tukimuotoina myönnettiin vuonna 2019 kaikkiaan 3,1 miljoonaa euroa. Vähennystä oli runsaat 100 000 euroa.
- Eri taiteenalojen osuus Taiken kokonaistuesta on pysynyt lähes ennallaan. Näyttämötaiteen osuus on kasvanut hieman muita enemmän esittävän taiteen monivuotisten toiminta-avustusten ansiosta.
- Euromääräisesti tarkasteltuna useimpien taiteenalojen tuki on noussut. Suurin nousu on näyttämötaiteessa, jonka tuki nousi edellisvuodesta noin puolella miljoonalla eurolla. Pääosa noususta johtui edellä mainitusta toiminta-avustusten kasvusta (lähes 400 000 euroa). Kyseinen määrärahan kasvu vaikutti osaltaan myös tanssitaiteen (lähes 300 000 euroa) ja sirkustaiteen (yli 200 000) rahoituksen kasvuun.

TAIKEN ALUEELLISET JA VALTAKUNNALLISET APURAHAT, AVUSTUKSET JA PALKINNOT TAITEENALOITTAIN (% , €) VUONNA 2019

Taiteenala	Valtakunnalliset %	Alueelliset %	Yhteensä %
Kuvataide	16,6	28,7	17,6
Kirjallisuus	15,2	10,7	14,8
Näyttämötaide	14,5	11,0	14,3
Musiikki	13,3	13,6	13,3
Tanssitaide	10,2	5,9	9,8
<i>Kulttuuri*</i>	6,8	-	6,3
Valokuvataide	4,1	5,1	4,2
Elokuvataide	3,9	3,2	3,8
Muotoilu	3,4	5,4	3,6
Monitaide	3,1	3,9	3,2
Sirkustaide	3,0	2,8	3,0
Mediataide	2,2	5,0	2,4
Sarjakuva- ja kuvitustaide	1,6	3,4	1,6
Arkkitehtuuri	1,3	1,0	1,3
Taidejournalismi	0,4	0,2	0,4
Performanssi- ja esitystaide	0,2		0,2
Valo- ja äänitaide	0,1		0,1
Ympäristötaide	0,1		0,1
Yhteensä	100	100	100
Yhteensä €	36,7 milj.	3,1 milj.	39,7 milj.

* Taide- ja kulttuuripalvelujen juurruttaminen osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa, avustukset monikulttuurisuuden edistämiseen ja rasmin vastaiseen toimintaan, avustukset vammaisyhteisöjen kulttuuritoimintaan ja kulttuurin saavutettavuuden edistämiseen sekä avustukset kulttuurilehdille.

**TAIKEN APURAHAT, AVUSTUKSET JA PALKINNOT YKSITYISILLE JA YHTEISÖILLE TAI-
TEENALOITTAIN (% , €) VUONNA 2019**

Taiteenala	Apurahat yksityisille %	Avustukset yhteisöille %	Yhteensä %
Kuvataide	23,1	10,3	17,6
Kirjallisuus	24,6	2,3	14,8
Näyttämötaide	7,7	22,8	14,3
Musiikki	11,6	15,6	13,3
Tanssitaide	5,4	15,6	9,8
<i>Kulttuuri*</i>	-	14,4	6,3
Elokuvataide	3,5	4,3	4,2
Valokuvataide	5,1	3,0	3,8
Muotoilu	5,4	1,2	3,6
Monitaide	2,6	4,0	3,2
Sirkustaide	1,6	4,8	3,0
Mediataide	3,5	1,0	2,4
Arkkitehtuuri	1,8	0,6	1,6
Sarjakuva- ja kuvitustaide	2,6	0,3	1,3
Performanssi- ja esitystaide	0,3	-	0,4
Taidejournalismi	0,8	-	0,2
Valo- ja äänitaide	0,2	-	0,1
Ympäristötaide	0,1	-	0,1
Yhteensä	100	100	100
Yhteensä €	22,5 milj.	17,2 milj.	39,7 milj.

* Taide- ja kulttuuripalvelujen juurruttaminen osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa, avustukset monikulttuurisuuden edistämiseen ja rasmin vastaiseen toimintaan, avustukset vammaisyhteisöjen kulttuuritoimintaan ja kulttuurin saavutettavuuden edistämiseen sekä avustukset kulttuurilehdille.

TAIKEN APURAHAT*, AVUSTUKSET JA PALKINNOT TAITEENALOITTAIN (€) VUONNA 2019

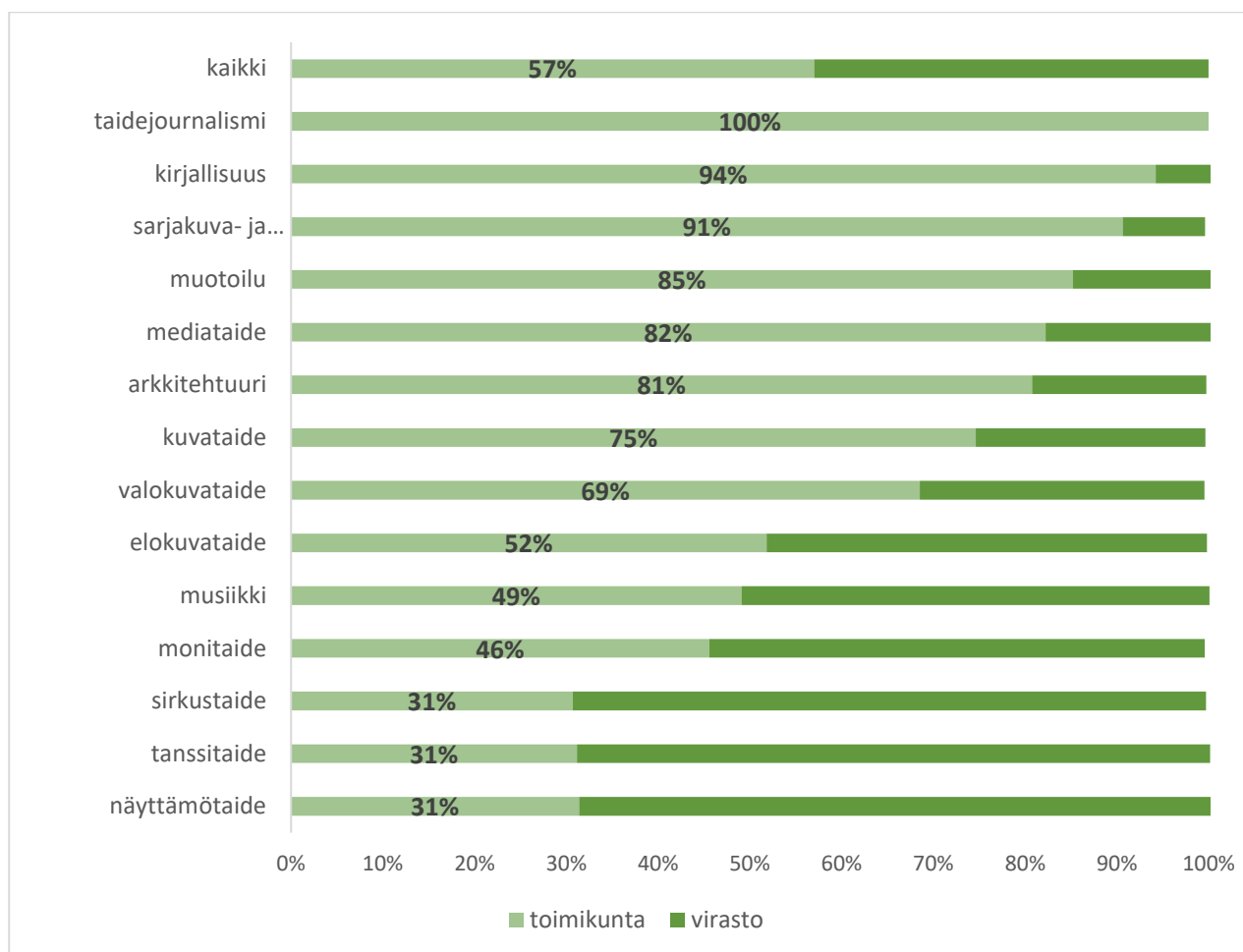
Taiteenala	Apurahat ja palkinnot €	Avustukset €	Yhteensä €	Muutos % (2018)
Kuvataide	5 204 000	1 774 500	6 978 500	4 %
Kirjallisuus	5 542 480	339 500	5 881 980	4 %
Näyttämötaide	1 737 980	3 931 000	5 668 980	9 %
Musiikki	2 603 600	2 698 500	5 302 100	3 %
Tanssitaide	1 218 020	2 690 000	3 908 020	7 %
<i>Kulttuuri</i>	-	2 484 000	2 484 000	-5 %
Valokuvataide	1 141 570	524 000	1 665 570	3 %
Elokuvataide	792 550	736 500	1 529 052	-7 %
Muotoilu	1 217 100	211 000	1 428 100	6 %
Monitaide	579 910	692 000	1 271 910	6 %
Sirkustaide	365 540	824 000	1 189 540	20 %
Mediataide	792 410	180 000	972 410	9 %
Sarjakuva- ja kuvitustaide	580 800	60 000	640 800	2 %
Arkkitehtuuri	415 630	99 000	514 630	-4 %
Taidejournalismi	169 830	-	169 830	-12 %
Performanssi- ja esitystaide	62 500	-	62 500	**
Valo- ja äänitaide	41 310	-	41 310	**
Ympäristötaide	20 730	-	20 730	**
Yhteensä	22,5 milj.	17,2 milj.	39,7 milj.	4 %

*Sisältää maksussa olevat taiteilija-apurahat. Pyöristetty lähimpään 10 euroon.

** Yhdistetty vuonna 2019 muihin taiteenaloihin (näyttämötaide, mediataide, kuvataide). Summat ovat maksussa olevia taiteilija-apurahoja.

- Taike-uudistuksen (2013) myötä taiteellisen toiminnan tukea koskeva päätösvalta jaettiin taidetoimikuntien ja viraston (johtajan) kesken. Taiken euromääräisestä tuesta kaikkiaan 57 prosenttia oli vuonna 2019 taidetoimikuntien päättämää eli vertaisarvioitua. Taiteenalo-kohtaiset erot olivat kuitenkin suuret. Esimerkiksi taidejournalismin, sarjakuvan ja kuvituksen sekä kirjallisuuden tuesta lähes kaikki on toimikuntien (ml. alueelliset taidetoimikunnat ja kirjastoapurahalautakunta) päättämää, kun taas esittävässä taiteissa (näyttämötaide, sirkustaide, tanssitaide) toimikunnat päättävät vain vajaasta kolmasosasta Taiken kautta myönnettävästä tuesta. Sellaisilla taiteenaloilla, joilla on myönnettävänä paljon toiminta-avustuksia, on tuen euromääräinen painopiste siirtynyt viraston päätettäväksi.

1. TAIKEN APURAHAT, AVUSTUKSET JA PALKINNOT (€) PÄÄTÖKSENTEKIJÄN MUKAAN TAITEENALOITTAIN VUONNA 2019

[Kaikkien kaavioiden luvut löytyvät taulukkomuodossa liitteestä.](#)

2 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN KEHITTÄMISOHJELMAT 2019

- Taiken kehittämisohjelmiin käytettiin vuonna 2019 yhteensä noin 2,1 miljoonaa euroa ja 33,4 läänintaiteilijan henkilötyövuotta.
- Vuonna 2019 kehitettiin kehittämisohjelmien strategisuutta ja lähdettiin viemään niitä palvelujen suuntaan. Läänintaiteilijoiden työnkuvia alettiin kehittää mm. pilotoimalla läänintaiteilijan omaehtoisen työn jakso Taideyliopiston mallia seuraten.
- Kehittämisohjelmia oli vuonna 2019 käynnissä viisi. Kohderyhmänä olivat ammattitaiteilijat, taide- ja kulttuuriyhteisöt ja -organisaatiot, maakunnat ja kunnat. Kehittämistoimia ja projekteja kohdistettiin taiteilijoiden työskentelyedellytyksien parantamiseen ja työtilaisuuksien lisäämiseen eri toimialoilla sekä taiteilijayhteisöjen toimintaedellytyksien vahvistumiseen.
- Lasten- ja nuorten kulttuurin kehittämisohjelmassa
 - toimintaa suunnattiin alueille, joissa lapsen oikeus taiteeseen toteutuu heikosti eli alueelle ei kohdistu lastenkulttuurikeskusten työtä tai kunnassa ei ole kulttuurikasvatussuunnitelmaa.
 - Taike lisäsi lasten ja nuorten osallistumista taiteeseen ja kulttuuriin jakamalla lastenkulttuuriavustuksia ja organisoimalla yhteistyössä ELY-keskusten ja alan toimijoiden kanssa Kasvua kulttuurista -tilaisuuksia.
 - Pohjois-Pohjanmaalla ja Kainuussa koottiin alueiden ammattilaisia ja kuntia yhteen tavoitteena parantaa katutaiteen tarjontaa.
 - Lapissa edistettiin Itä-Lapin alueen kuntien yhteistyötä, jotta ammattitaiteilijat pääsisivät tarjoamaan lasten- ja nuortenkulttuurin sisältöjä.
 - Lasten- ja nuortenkulttuurin kehittämiseen liittyviä tilaisuuksia järjestettiin 3 maakunnassa, eniten Kajaanissa ja Helsingissä. Osallistujia näissä oli kaikkiaan 1 303.
- Kulttuurisen moninaisuuden ja liikkuvuuden kehittämisohjelmassa
 - 20 prosenttia kehittämisohjelman projekteista kohdistui vuorovaikutukseen kanta-väestön ja maahanmuuttajien välillä.
 - Taike teki yhteistyötä Barentsin, pohjoismaiden sekä Baltian alueella yhdessä OKM:n ja UM:n kanssa. Toiminnan sisältöinä ovat olleet monikulttuurisuus ja kotouttaminen, kestävät kulttuurimatkalutuotteet sekä taiteen ja kulttuurin kytkökset kestävään kehitykseen.
 - Arktisen taiteen toinen huippukokous Arctic Arts Summit järjestettiin Rovaniemellä yhteistyössä OKM:n, Lapin yliopiston, saamelaiskäräjien, Rovaniemen kaupungin sekä Norjan Arts Councilin kanssa.
 - Kehittämisohjelman tapahtumat keräsivät 6 088 osallistujaa ja niitä järjestettiin 6 maakunnassa, eniten Porissa ja muualla Satakunnassa.

- Taiteen käytön, hyvinvointivaikutusten ja osallistamisen kehittämissuunnitelmassa
 - oli käynnissä viimeinen toimintavuosi.
 - 15 maakunnan alueella laadittiin kulttuurihyvinvointiin liittyviä suunnitelmia ja toimintamalleja, Taiken rahoitti kärkihanketuella suunnittelutyötä ja antoi asiantuntijapanosta maakunnalliseen työskentelyyn. Maakunnista on katettu 83,3 %.
 - Kansainvälisesti Taiken työstä on mainintoja mm. Euroopan komission OMC-raportissa. THL:n kanssa tehtiin yhteistyötä Kulttuurin TEAvisarin suunnittelussa, lisäksi toteutui terveyden edistämisen määrärahojen avaaminen kulttuurihyvinvointitoiminnan rahoittamiseen.
 - Toteutettiin 100 minuuttia taiteelle kampanja, johon osallistui vuonna 2019 yhteensä 86 sosiaali- ja terveydenhuollon tai hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen organisaatiota. Kaikkiaan Taidepassiin kirjattiin 571 034 minuuttia taide- ja kulttuuriosallistumista.
 - Taiteen hyvinvointivaikutuksiin liittyviä tilaisuuksia järjestettiin 7 maakunnassa, eniten Helsingissä ja Tampereella ja niihin osallistui 1 859 henkilöä.

- Taiteilijan asiantuntijuuden ja välittäjätoiminnan kehittämissuunnitelmassa
 - keskityttiin TOO-verkostoon (taide osana organisaatioita). Verkostossa on mukana yli 1 300 toimijaa.
 - Toteutettiin eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan raportti luovilla aloilla työskentelevien työllisyyden parantamiseksi.
 - Kestävän kehityksen kompassi -työkalu kehitettiin Taiken, UM:n ja OKM:n IBA-hankkeessa¹.
 - LIFT-yhteistyötä Kaapelitehtaan ja YLE:n kanssa jatkettiin, New Dimensions of Media, Arts & Culture -tapahtuma järjestettiin 24.10.
 - Taiteen välittäjätoimintaan liittyviä tilaisuuksia oli 10 maakunnassa, eniten Helsingissä ja Turussa ja niihin osallistui 5 067 henkilöä.

- Taiken kehittämissuunnitelmista laajin keskittyy taiteilijoiden työskentelyedellytyksiin.
 - Kehittämissuunnitelma käynnisti yhteistyön valtakunnallisten taiteilijajärjestöjen kanssa. Yhteistyön sisällöksi kiteytyi "reilun taiteen agenda" eli taiteilijoiden kohtelu työmarkkinoilla. Teemasta aloitettiin syksyllä 2019 viestintäkampanjan valmistelu.
 - M_itä? Nykytaiteen biennaali on kahden vuoden välein toistuva nykytaiteen katselmus Itä-Suomessa yhteistyössä Taiken sekä Kuopion, Mikkelin ja Joensuun taidemuuseoiden kesken. Se käynnistyi syksyllä 2019 Kuopiossa.
 - Turun pääkirjastossa käynnistyi Taiken, Valokuvataiteilijoiden liiton ja Turun pääkirjaston yhteistyönä kokeilu Lainaeditio, joka on uudenlainen, saavutettava ja reilun korvauspolitiikan jakelukanava sarjalliselle nykytaiteelle.

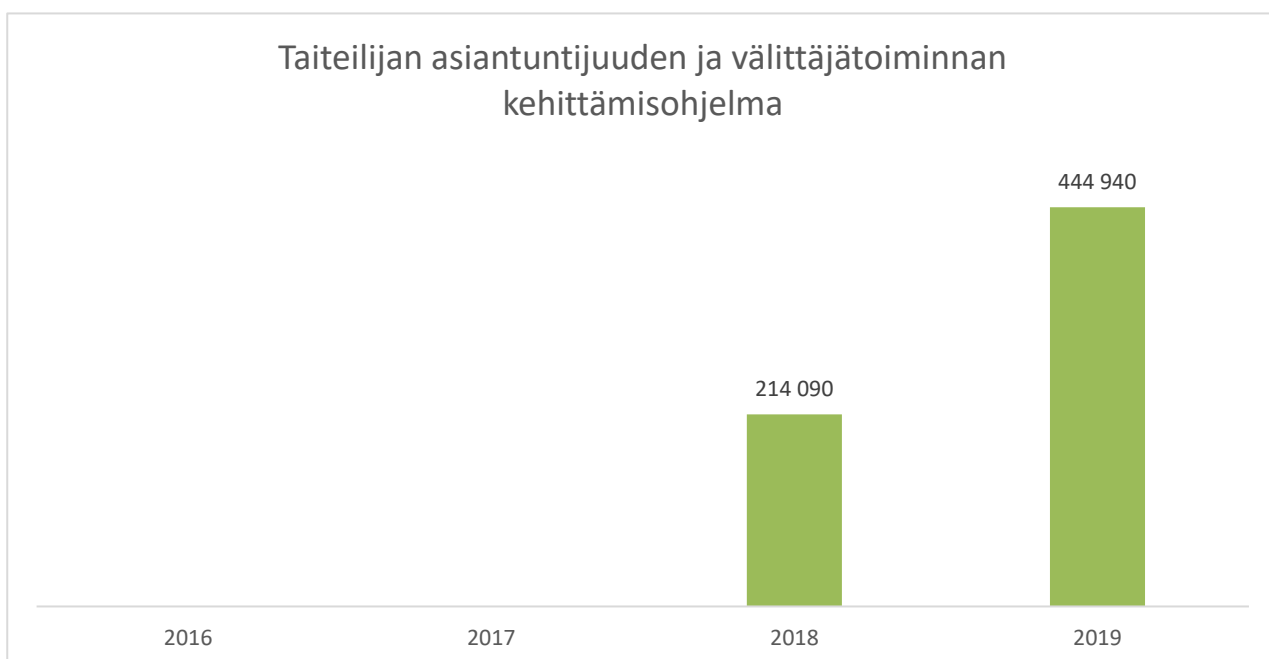
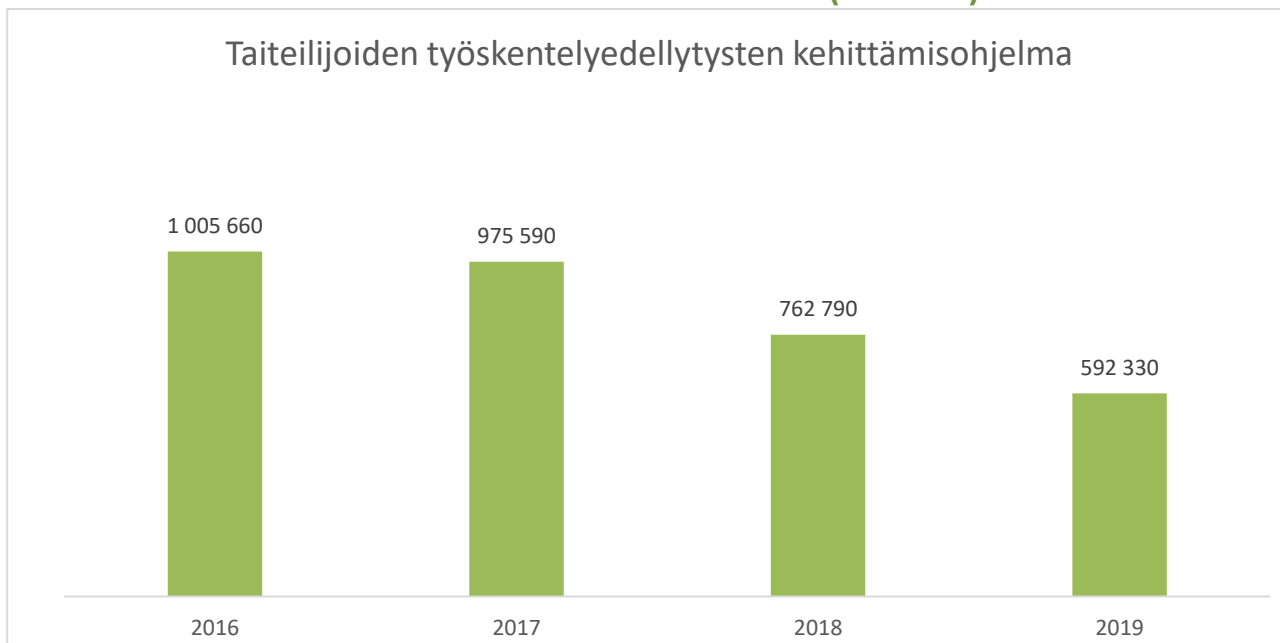
¹ Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön varattu määräraha Taiken hankkeeseen "Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuus: Luovien alojen osaamisen hyödyntäminen poikkisektoralisesti ilmastonmuutoksen aikakaudella".

- Tampereen Tarinatalon tavoitteena on pysyvä yhteinen työskentely- ja tapahtumataila useille alan toimijoille. Tarinataloa pilotoitiin keväällä 2019 pop up -tilalla. Pilotti tuotti uusia yhteistyön muotoja ja osui ajallisesti oikeaan kohtaan esim. vuoden 2026 kulttuuripääkaupunkihankkeeseen nähden.
 - Taiteilijoiden työskentelyedellytysten kehittämiseen liittyviä tilaisuuksia järjestettiin 8 maakunnassa, eniten Kuopiossa ja Tampereella. Tapahtumiin osallistui 15 179 henkilöä.
- Asiantuntijatyönä järjestettiin yhteistyössä OKM:n kanssa 4 tilaisuutta liittyen kuntien kulttuuritoimintalain toimeenpanoon ja taide- ja taiteilijapolitiikkaan. Alueelliseen yhteistyöhön keskeisten toimijoiden kanssa suunnattiin henkilötyövuosina 0,7 htv:n verran.
 - Kehittämishjelmat työllistivät vuonna 2019 ulkopuolisia taiteilijoita kaikkiaan 11,2 htv:n verran ja asiantuntijapalvelut 0,5 htv:n verran.
 - Taiken järjestämiin tilaisuuksiin ja tilaisuuksien striimauksiin (projektien tilaisuudet, viraston seminaarit ja apurahaklinikat jne.) osallistui vuoden 2019 aikana kaikkiaan 30 000 henkilöä. Tilaisuuksia järjestettiin 53 paikkakunnalla eri puolilla Suomea. Tilaisuuksia oli 14 eri maakunnassa sekä kolme tilaisuutta ulkomailla. Yhteensä järjestettiin 184 tilaisuutta, joista 25 % taiteen ja kulttuurin ammattilaisille.

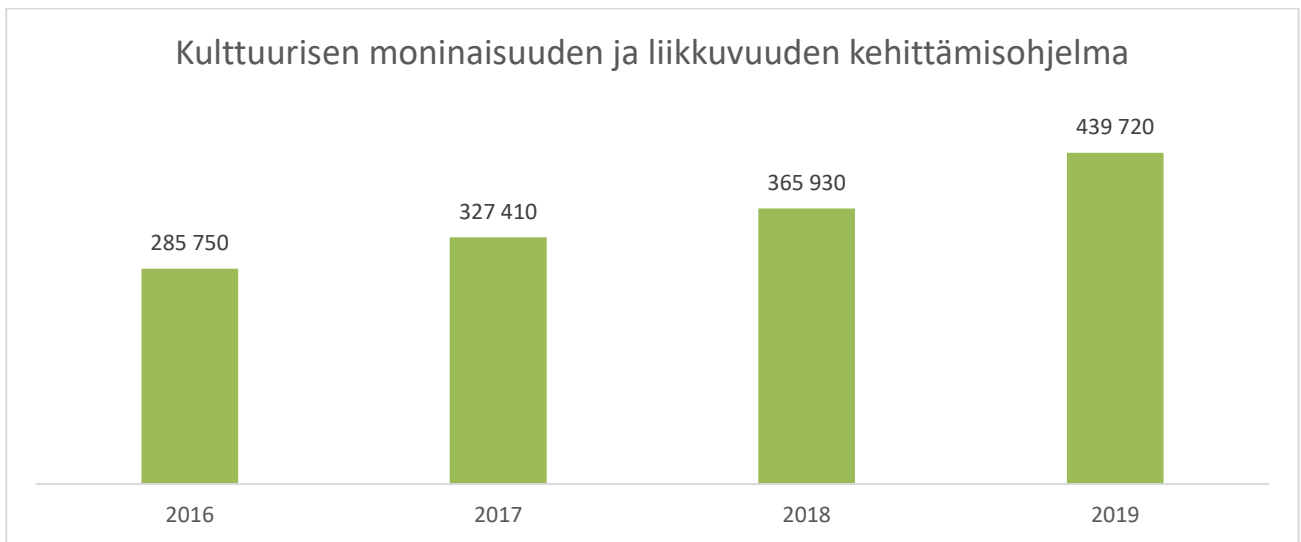
TAIKEN KEHITTÄMISOHJELMAT 2016 – 2019 (htv:t)

Kehittämishjelma	2016	2017	2018	2019
Taiteilijoiden työskentelyedellytysten kehittämishjelma	17	18,3	13,3	9
Taiteen prosenttiperiaate -kehittämishjelma	4,9	2,7	2	0
Taiteen käytön, hyvinvointivaikutusten ja osallistumisen kehittämishjelma	4,7	5,2	4,3	5,6
Lasten- ja nuortenkulttuurin kehittämishjelma	6,3	7,7	7,6	5,2
Kulttuurisen moninaisuuden ja liikkuvuuden kehittämishjelma	4,1	5,9	5,5	6,7
Taiteilijan asiantuntijuuden ja välittäjätoiminnan kehittämishjelma			4,3	6,9
	37	39,8	37	33,4

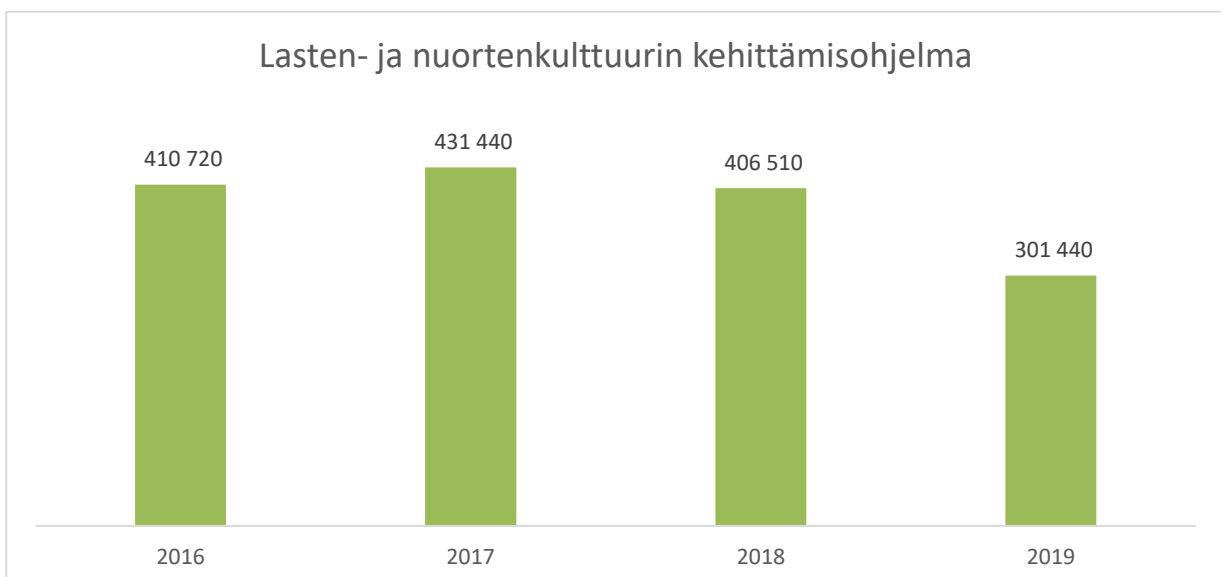
2. – 7. TAIKEN KEHITTÄMISOHJELMAT¹ 2016 – 2019 (rahoitus)

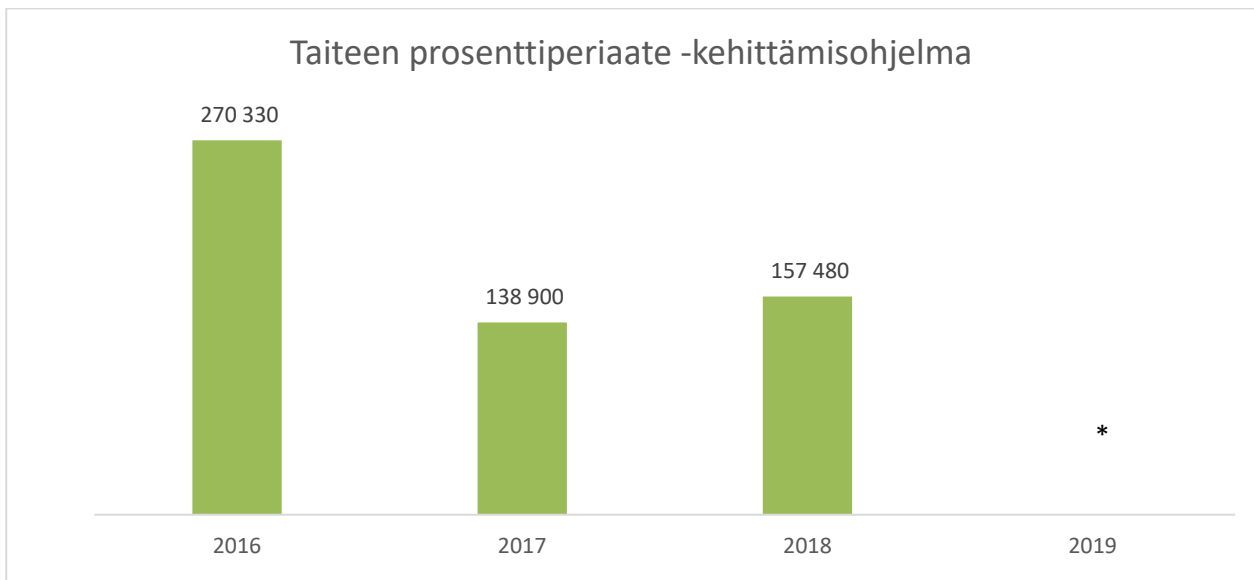

¹ Sisältävät läänintaiteilijoiden palkkamenot.

* Taiken osuus, kärkihanke prosentitaiteen periaatteen laajentaminen 30 000 (2017), 55 169 (2018), 25 000 (2019).

* Muutos julkisen taiteen asiantuntijapalveluksi.

TAIKEN ASIAANTUNTIJAPALVELUT 2019 -

- Vuonna 2019 Taikessa käynnistyi julkisen taiteen asiantuntijapalvelu, jonka tavoitteena on tarjota asiantuntijapalveluja julkiselle ja yksityiselle sektorille rakennetun ympäristön taidehankintoihin, erityisesti alkaville taideprojekteille ja kehittämishankkeille. Tavoitteena on muun muassa tukea uusien prosenttiperiaatteen mukaisten kohteiden käynnistämistä ja taiteen käyttöä hyvän ympäristön rakentamisessa.

	2019 €	HTV
Julkisen taiteen asiantuntijapalvelut	62 737	0,6

3 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN TUKI KANSAINVÄLISTYMI- SEEN 2019

- Taiteen edistämiskeskus myönsi vuonna 2019 kansainvälistymiseen¹ liikkuvuusapurahoja² ja residenssiavustuksia kaikkiaan runsaat 745 600 euroa.
- Taiteilijoiden kansainvälistä toimintaa ja taidehankkeita tuettiin myös muilla tukimuodoilla. Kohdeapurahoja ja erityisavustuksia myönnettiin kansainväliseen toimintaan yli 600 000 euroa³.
- Lisäksi Taiken kehittämissuunnitelmiin sisältyviin kansainvälisiin projekteihin käytettiin runsaat 40 750 euroa vuonna 2019.
- Kansainvälistymiseen kohdennetuista kaikista apurahoista ja avustuksista suurin osuus suuntautui kuvataiteelle (31 %).
- Kansainvälistymiseen eri tukimuodoista kohdennettu tuki kasvoi edellisvuoteen verrattuna kuusi prosenttia.

TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN TUKI KANSAINVÄLISTYMISEEN VUONNA 2019

	€ 2019
Liikkuvuusapurahat (aik. matka- ja residenssiapurahat)	410 600
Residenssiavustukset	335 000
Kohdeapurahat ja erityisavustukset *	756 700
Taiken kansainväliset (kehittämissuunnitelmien) projektit	40 750
Yhteensä**	1 543 050

* Kansainväliseen toimintaan kohdennetut myönnöt. Sekä valtakunnalliset että alueelliset tukimuodot.

** Lisäksi Taiken osuus Arctic Art summit -seminaarista Rovaniemellä 35 350 euroa.

¹ Kansainvälistymisellä tarkoitetaan tässä yhteydessä ulkomailla tapahtuvaa toimintaa. Poikkeuksena kuitenkin residenssiavustukset, jotka kohdistuvat kotimaisiin residensseihin, joilla on kansainvälisiä residenssitaiteilijoita.

² Vuodesta 2017 lähtien on myönnetty residenssiavustuksia ja liikkuvuusapurahoja. Jälkimmäiseen yhdistettiin vuoden 2017 alussa matka-apurahat ja residenssiapurahat.

³ Summa on laskettu hakemuslomakkeessa kysytytiedon perusteella.

KANSAINVÄLISTYMISEN TUKI* (€, %) TAITEENALOITTAIN VUONNA 2019

Taiteenala	€ 2019	%
Kuvataide	470 900	31
Musiikki	218 000	15
Muotoilu	111 000	7
Monitaide	174 000	12
Valokuvataide	118 700	8
Näyttämötaide	104 000	7
Tanssitaide	72 000	5
Arkkitehtuuri	28 000	2
Sirkustaide	42 000	3
Mediataide	62 200	4
Kirjallisuus	55 000	4
Elokuvataide	25 500	2
Sarjakuva- ja kuvitustaide	15 000	1
Taidejournalismi	6 000	0
Yhteensä	1 502 300	100

* Vain apurahat ja avustukset. Ilman kansainvälisiä projekteja.

4 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN HAKEMUKSET JA MYÖNNÖT 2019

- Vuonna 2019¹ Taiteen edistämiskeskukseksi osoitettiin 12 498 apuraha- ja avustushakemusta, mikä oli yli 600 hakemusta vähemmän kuin edellisvuonna.²
- Myöntöjä oli kaikkiaan noin 2 900, joista suurin ryhmä oli erilaisia kohde- ja projektiapurahoja. Myöntöjen määrä oli laskenut edellisvuodesta runsaalla 300 myönnöllä.

TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN HAKEMUKSET, HAKIJAT JA APURAHAT VUONNA 2019

Tukimuoto	Hakemuksia (%)	Hakijoita (%)	Myöntöjä (%)	Saajia (%)
Työskentelyapurahat*	5 715 (46)	5 603 (77)	979 (34)	974 (38)
Kohdeapurahat**	5 480 (44)	3 277 (45)	1 256 (43)	1 252 (49)
Valtionavustukset yhteisöille***	1 303 (10)	701 (10)	673 (23)	666 (26)
Yhteensä	12 498 (100)	7 254 (****)	2 908 (100)	2 573 (****)

* Kaikki työskentelyyn tarkoitetut apurahamuodot (taiteilija-apurahat, kirjastoapurahat, näyttöapurahat, alueelliset työskentelyapurahat).

** Kaikki projekteihin tarkoitetut alueelliset ja valtakunnalliset tukimuodot.

*** Erityis- ja toiminta-avustukset (ml. temaattiset avustukset).

**** Prosenttien summa ei ole 100, sillä hakijat ovat voineet hakea ja saada useasta eri tukimuotoryhmästä. Yhteislukumäärästä on poistettu päällekkäisyydet.

¹ Hakemukset ja myönnöt, jotka ovat kohdistuneet vuoden 2019 määrärahaan. Tukimuodosta riippuen hakemus on tullut joko 2018 tai 2019.

² Apuraha- ja avustushakemusten lisäksi Taikelle osoitettiin yli 500 taiteilijaeläkehakemusta, jotka eivät ole mukana yllä olevissa laskelmissa. Valtion ylimääräiset taiteilijaeläkkeet maksetaan erillisestä määrärahasta.

TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN HAKEMUKSET, HAKIJAT JA APURAHAT TUKIMUO- DOITTAIN VUONNA 2019

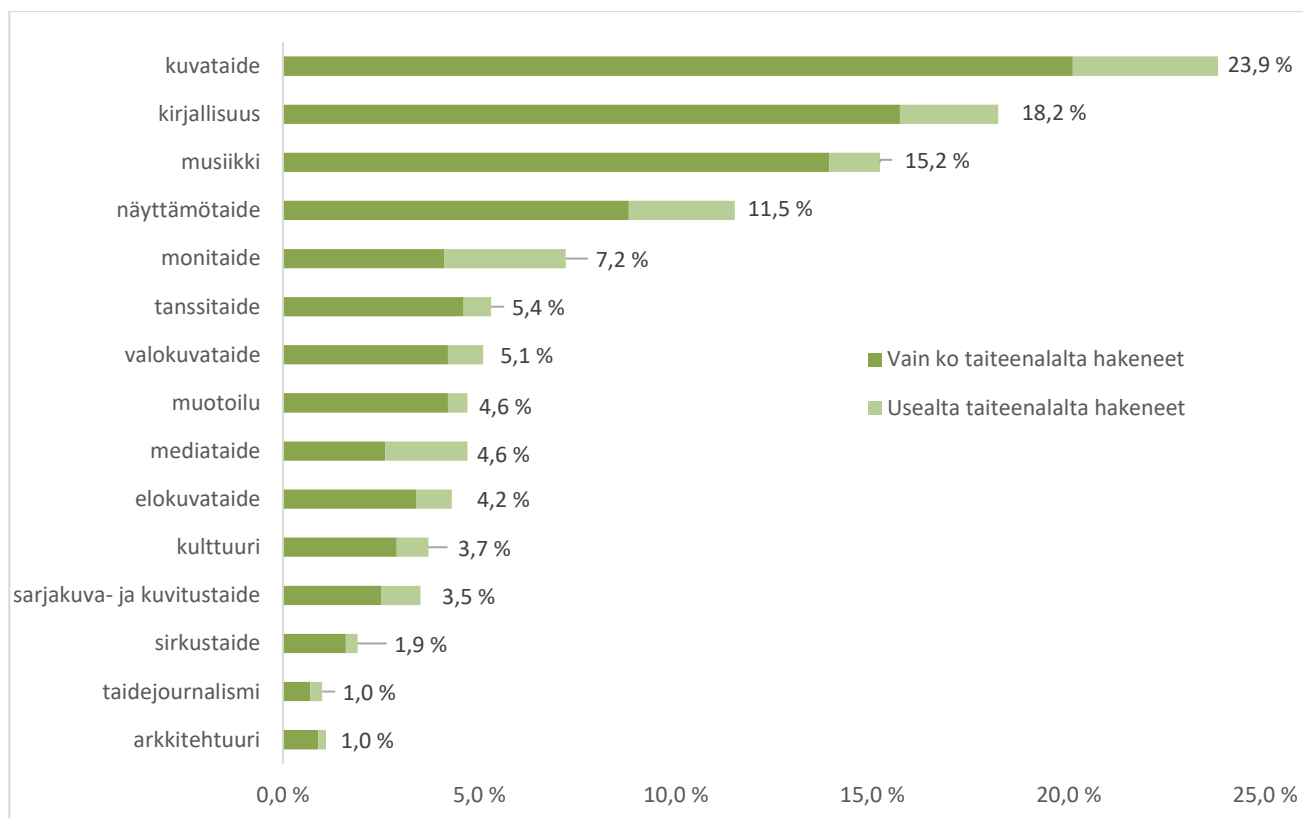
	Hakemuksia	Hakijoita	Myöntöjä	Saajia
Taiteilija-apurahat	2673	2616	304	304
Eri taiteenalojen kohdeapurahat	2561	2409	660	651
Alueelliset kohdeapurahat	1130	1030	276	274
Alueelliset työskentelyapurahat	1113	1104	211	211
Liikkuvuusapurahat	1274	1105	219	218
Apurahat kirjailijoille ja kääntäjille	1035	991	372	367
Näyttöapurahat kuvataiteilijoille	894	892	92	92
Eri taiteenalojen erityisavustukset	319	312	150	149
Lastenkulttuurin kohdeapurahat	312	304	70	70
Lastenkulttuurin erityisavustukset	164	159	37	37
Eri taiteenalojen toiminta-avustukset	263	263	162	162
Apurahat kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen	202	198	30	30
Festivaaliavustukset	164	163	105	105
Erytisavustukset kulttuurilehdille	99	95	78	75
Avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen ja...	130	129	58	58
Kulttuurin hyvinvointivaikutuksien erityisavustukset yhteisöille	53	53	26	26
Avustukset kulttuurin saavutettavuuden edistämiseen	45	45	25	25
Residenssiavustukset	38	38	16	16
Erytisavustukset "Prosentti rakennuskustannuksista taiteeseen" -hankkeille	19	19	9	9
Taide- ja kulttuuripalvelujen juurruttaminen osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa	10	10	7	7
	12 498	7 254*	2 907	2 573*

* Ilman päällekkäisyyksiä.

5 TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN HAKIJAT JA SAAJAT TAITEENALOITTAIN 2019

- Taiken avustusta tai apurahaa haki vuonna 2019 kaikkiaan runsaat 7 250 hakijaa. Laskua edellisvuoteen oli kaksi prosenttia eli vuonna 2013 alkanut hakijamäärän lasku jatkui edelleen. Eniten vähennystä oli monitaiteen hakijoiden määrässä (- 14 %). Nousua oli muun muassa mediataiteen hakijoiden määrässä (+23 %) sekä arkkitehtuurissa (+19 %).
- Yksityishenkilöitä oli Taiken hakijoista 74 prosenttia, työryhmiä 12 prosenttia ja yhteisöjä 14 prosenttia¹. Yhteisöhakijoiden osuus oli muita aloja suurempi monitaiteen (20 %), musiikin (23 %), sirkuksen (21 %) ja tanssin (20 %) hakijoiden joukossa.
- Lähes 2 800 (38 %) hakijaa jätti useamman kuin yhden hakemuksen. Osuus on muutaman prosenttiyksikön pienempi kuin edellisenä vuonna. Sekä valtakunnallista että alueellista tukea haki noin 1 500 hakijaa (20 %). Eniten heitä oli kuvataiteen (34 %) ja mediataiteen (37 %) hakijoissa.

8. TAIKEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN HAKIJAT (% , N = 7 254) TAITEENALOITTAIN VUONNA 2019

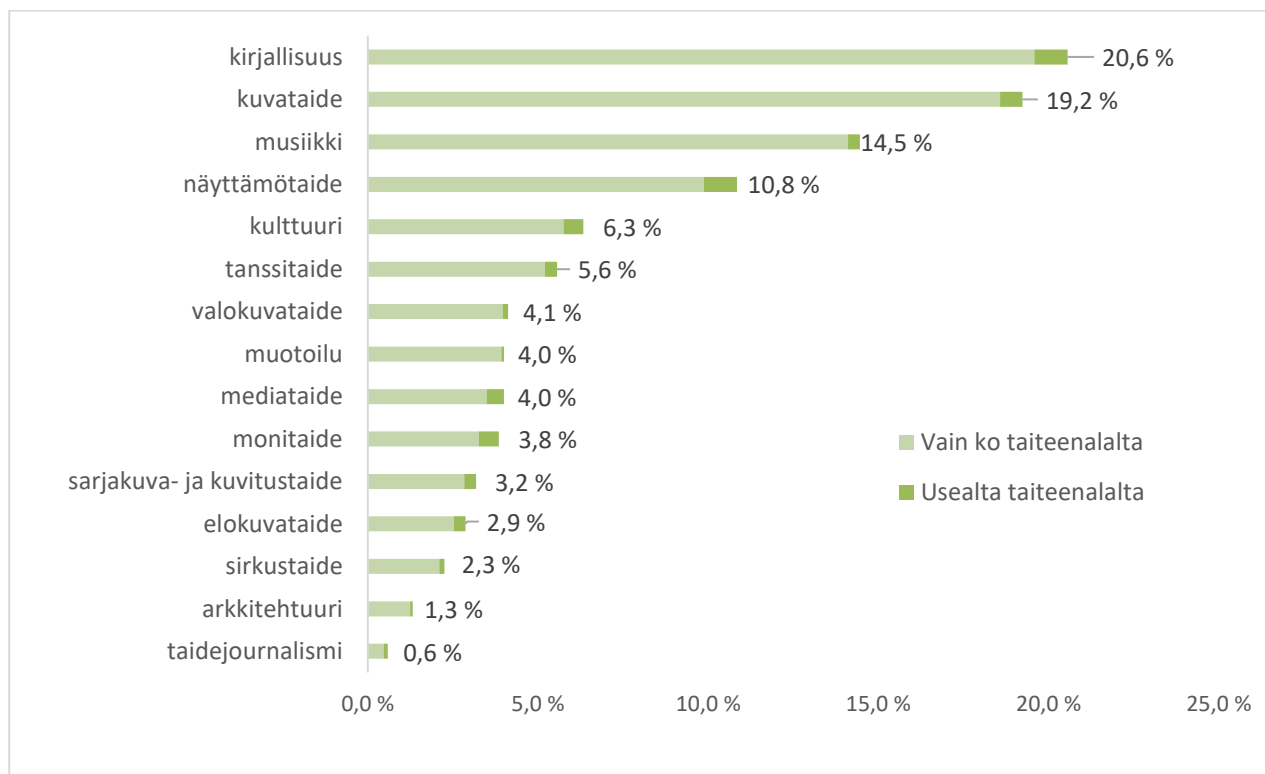

¹ Osa hakijoista on hakenut apurahaa sekä yksityishenkilönä että työryhmässä. Tällaiset hakijat on laskettu tässä yksityishenkilöihin.

Taiken apurahoja ja avustuksia sai noin 2 600 hakijaa. Lukumäärä on yhdeksän prosenttia pienempi kuin edellisvuonna. Taiken tukea saaneissa yksityishenkilöitä oli kaikkiaan 61 prosenttia, työryhmiä 15 prosenttia ja yhteisöjä 24 prosenttia valtionavustuksen saajista. Apurahan ja avustuksen saajien suurimmat ryhmät olivat aikaisempaan tapaan kirjallisuus (21 %) ja kuvataide (19 %).

- Useamman kuin yhden apurahan/avustuksen sai 12 prosenttia rahoitusta saaneista. Osuus oli täsmälleen sama kuin edellisvuonna.
- Yksityishenkilöiden (ml. työryhmät) apurahoina saamat summat vaihtelivat 1 000 eurosta yli 30 000 euroon. Apurahoina saadun summan mediaani oli 6 800 euroa, mikä on 1 300 euroa suurempi kuin edellisvuonna¹.

9. TAIKEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN SAAJAT (% , N = 2 573) TAITEENALOIT- TAIN VUONNA 2019

¹ Vuonna 2016 mediaani oli 4 000 €.

- Yli puolet Taiken myöntämistä yhteisöavustuksista oli suuruudeltaan alle 20 000 euroa. Yli 200 000 euron avustuksen saajia oli alle 10.
- Apurahoja myönnettiin enemmistölle (yli 60 %) alle 20 000 euron suuruisina.

TAIKEN MYÖNTÄMÄT YHTEISÖTUET SUURUUSLUOKITTAIN 2019

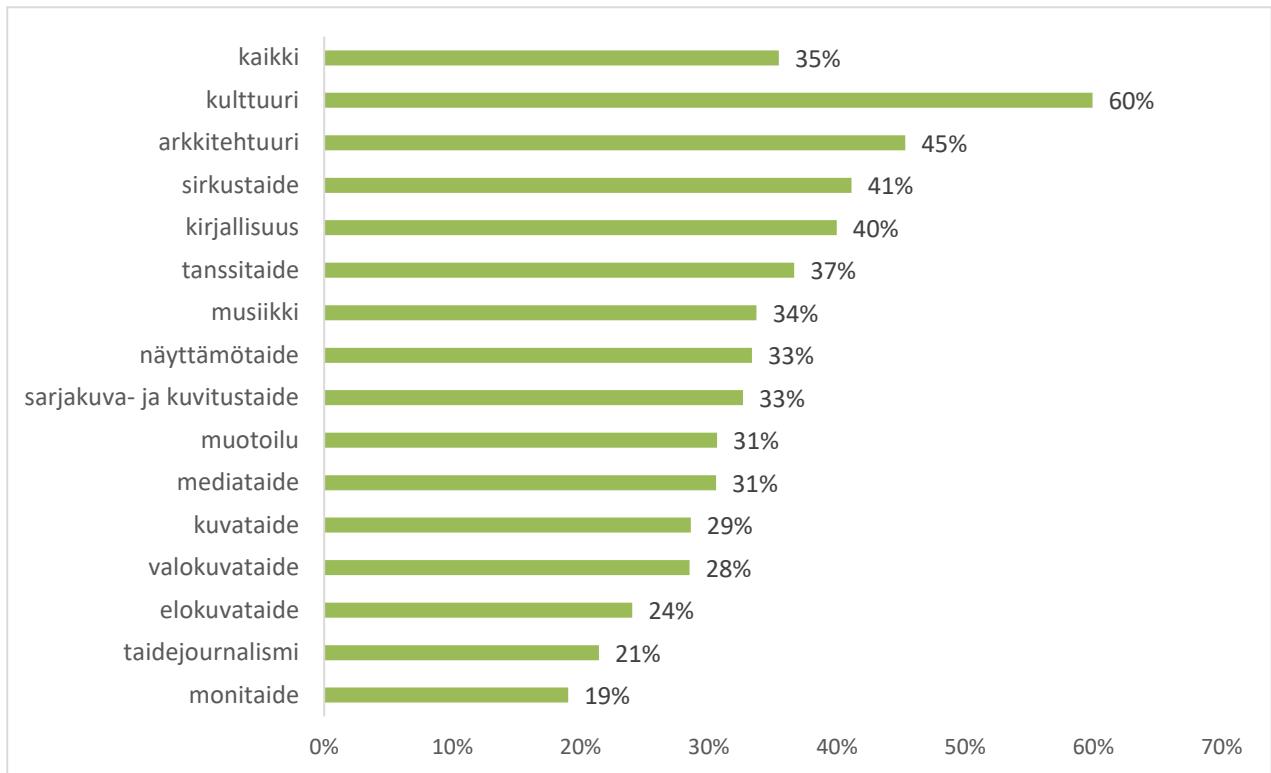
Myöntösumma €	lkm	%
alle 10 000	174	28 %
10 000-20 000	189	31 %
20 000- 50 000	155	25 %
50 000-100 000	65	11 %
100 000 - 200000	29	5 %
200 000	7	1 %
	619	100 %

TAIKEN MYÖNTÄMÄT YKSILÖTUET (ML. TYÖRYHMÄT) SUURUUSLUOKITTAIN 2019

Myöntösumma €	lkm	%
alle 5 000	694	36 %
5 000 – 10 000	611	31 %
10 000 – 20 000	411	21 %
20 000 –	238	12 %
	1 954	100 %

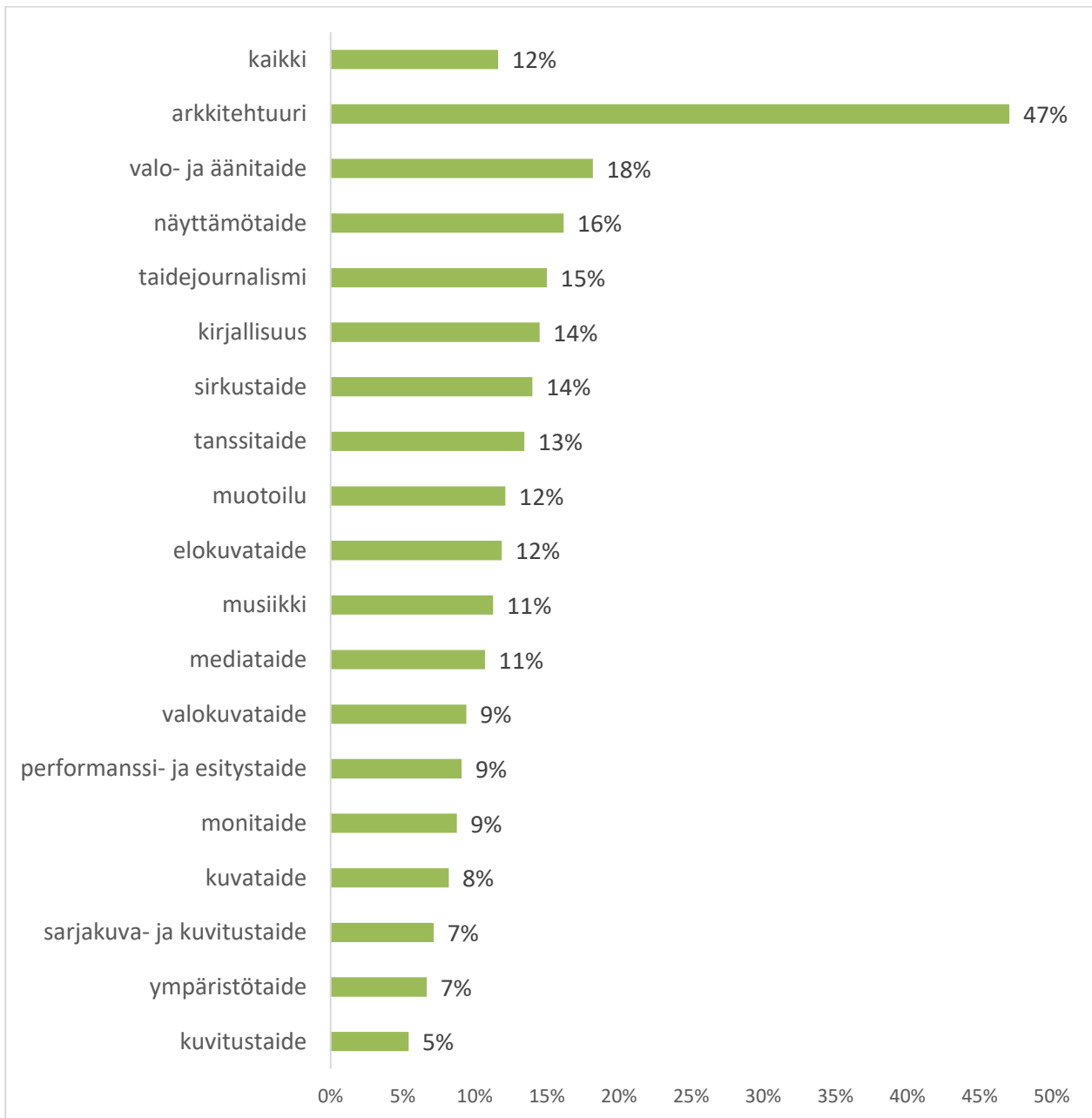
- Taiken apurahojen/avustusten hakijoista kaikkiaan 35 prosenttia sai myönteisen päätöksen. Osuus on pienentynyt edellisvuodesta kolme prosenttiyksikköä. Suurin myönteisten päätösten osuus oli ryhmässä 'kulttuuri', jossa lähes 60 prosenttia hakijoista sai hakemukseensa myönteisen päätöksen. Seuraavana tulivat arkkitehtuurin hakijat, joista 45 prosenttia sai myönteisen päätöksen. Alhaisin apurahan saajien osuus oli monitaiteessa (19 %).

10. TAITEEN EDISTÄMISKESKUKSEN APURAHOJEN/AVUSTUSTEN SAAJIEN OSUUS (%) HAKIJOISTA TAITEENALOITTAIN VUONNA 2019

- Valtion 0,5 – 10-vuotisia työskentelyapurahoja (taiteilija-apurahat) sai vain runsas kymmenesosa (12 %) niitä hakeneista. Alimmillaan saajien osuus hakijoista oli niissä taiteenaloissa, jotka olivat erillisinä aloina viimeistä vuotta jaettavana (kuvitus, performanssi- ja esitystaide, valo- ja äänitaide, ympäristötaide). Pysyvistä taiteenaloista pienimmät osuudet olivat kuvataide, monitaide ja valokuvataide.

11. VALTION TAITEILIJAPURAHAN SAAJIEN OSUUS (%) HAKIJOISTA TAITEEN-ALOITTAIN VUONNA 2019*

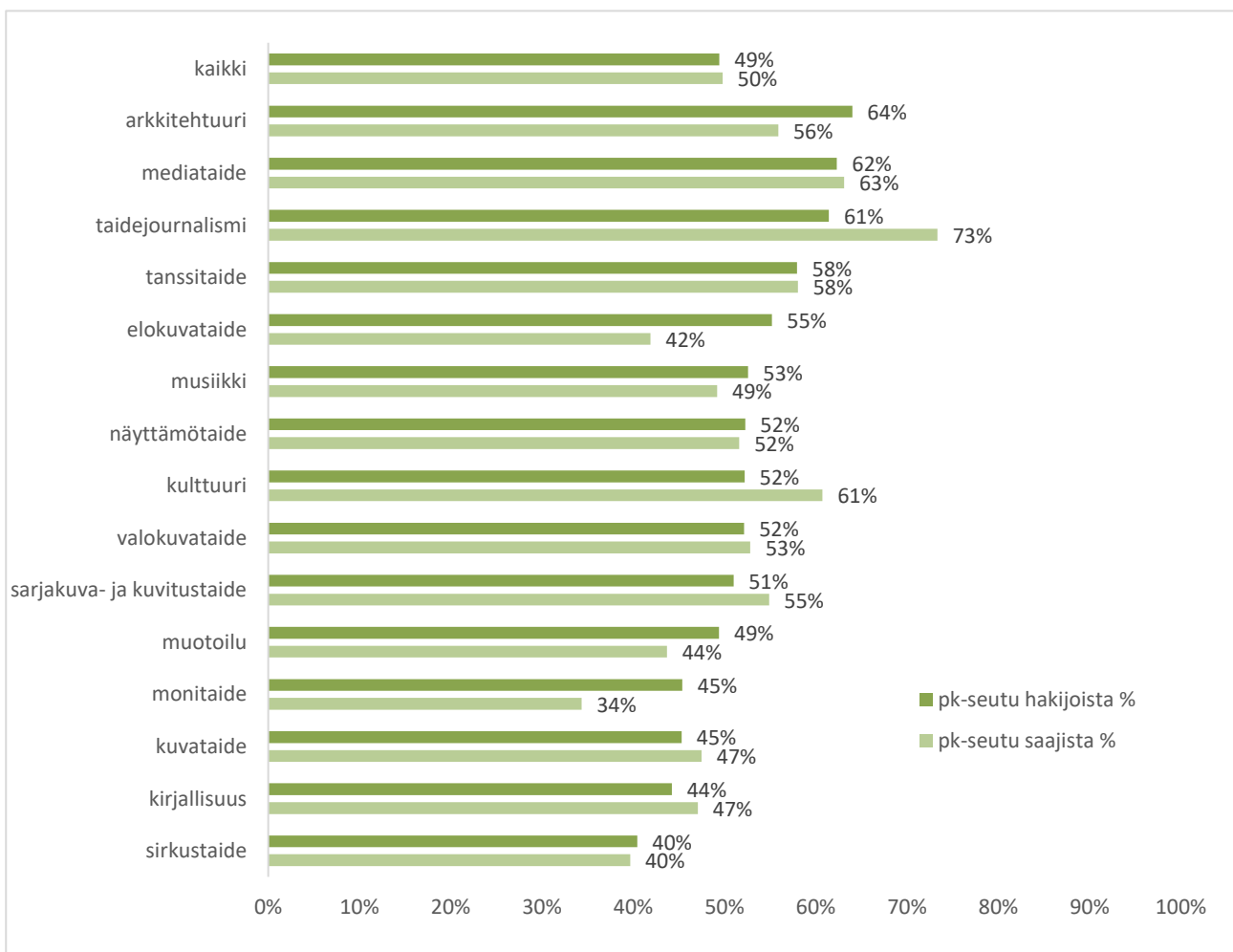

*Hakuvuosi 2018.

6 APURAHOJEN HAKIJAT JA SAAJAT 2019: ALUE, KIELIRYHMÄ

- Pääkaupunkiseudulla asuvien osuus oli 49 prosenttia kaikista hakijoista. Pääkaupunkiseudulla asuvien apurahan tai avustuksen saajien osuus oli 50 prosenttia, kasvua edellisvuoteen oli pari prosenttiyksikköä.
- Erot taiteenalojen välillä ovat melko suuria. Eniten pääkaupunkiseudulle ovat painottuneet arkkitehtuurin, mediataiteen ja taidejournalismin hakijat, vähiten pääkaupunkiseudulla asuvia hakijoita on kirjallisuudessa, kuvataiteessa ja sirkustaiteessa.

12. PÄÄKAUPUNKISEUDULLA ASUVIEN OSUUS (%) TAIKEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN HAKIJOISTA JA SAAJISTA VUONNA 2019

- Taiken hakijoista enemmistö on Uudeltamaalta ja osuus on samaa luokkaa kuin edellisvuonna. Myös muiden maakuntien osalta osuudet ovat ennallaan tai aavistuksen laske-neet.

- Eri maakuntien osuudet hakijoista ja saajista vastaavat toisiaan.
- Uudenmaan osuus Taiken jakamasta tukisummasta on muutaman prosenttiyksikön hakijaosuutta korkeampi ja Pirkanmaan osuus hieman pienempi. Erot ovat erittäin pieniä.

TAIKEN APURAHOJEN JA AVUSTUSTEN HAKIJAT JA SAAJAT MAAKUNNITTAIN VUONNA 2019

	Hakijat %	Saajat %	Summa %
Uusimaa	55,4 %	55,0 %	59,3 %
Pirkanmaa	8,7 %	8,9 %	7,6 %
Varsinais-Suomi	7,5 %	8,0 %	8,0 %
Pohjois-Pohjanmaa	3,7 %	3,3 %	3,9 %
Keski-Suomi	3,1 %	3,3 %	2,8 %
Lappi	2,2 %	2,4 %	2,2 %
Pohjois-Savo	2,0 %	2,1 %	2,2 %
Päijät-Häme	2,0 %	2,2 %	2,1 %
Pohjois-Karjala	2,0 %	2,1 %	1,5 %
Satakunta	1,9 %	2,4 %	2,1 %
Kanta-Häme	1,9 %	1,6 %	1,1 %
Etelä-Savo	1,6 %	1,9 %	1,1 %
Ulkomaat	1,6 %	1,0 %	1,0 %
Pohjanmaa	1,5 %	1,3 %	1,3 %
Etelä-Karjala	1,3 %	1,3 %	0,9 %
Kymenlaakso	1,3 %	1,2 %	0,7 %
Etelä-Pohjanmaa	0,8 %	0,9 %	0,4 %
Keski-Pohjanmaa	0,8 %	0,8 %	0,7 %
Kainuu	0,5 %	0,4 %	1,0 %
Ahvenanmaa	0,2 %	0,1 %	0,0 %
	100,0 %	100,0 %	100,0 %
<i>N</i>	7 254	2 573	39,7 M€

- Pääkaupunkiseudun osuus niin tukisummasta kuin apurahan saajistakin on taiteilija-apurahojen osalta korkea ja kymmenen prosenttiyksikköä hakijaosuutta suurempi. Samoin näyttöapurahat, apurahat kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen sekä liikkuvuusapurahat näyttävät painottuvan hakijaosuutta vahvemmin pääkaupunkiseudulle.

- Yhteisöjen tuessa pääkaupunkiseudun osuus hakijoista vaihtelee alle 20 prosentista runsaaseen puoleen. Myös osuus euromääräisestä tuesta vaihtelee tukimuodon mukaan. Hakijoiden ja saajien osuudet vastaavat kohtuullisen hyvin toisiaan, mutta melko isojakin eroja on kuten kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen tarkoitetuissa avustuksissa ja saavutettavuusavustuksissa.

TAIKEN TUEN JAKAUTUMINEN PÄÄKAUPUNKISEUDULLE JA MUUALLE SUOMEEN TUKIMUODOITTAIN VUONNA 2019

APURAHAT YKSITYISILLE JA TYÖRYHMILLE 2019

	Yhteensä €	PK-seutu € %	PK-seutu hakijat %	PK-seutu saajat %
Taiteilija-apurahat*	11 798 960	67 %	56 %	66 %
Kirjastoapurahat	2 740 000	51 %	46 %	51 %
Näyttöapurahat	960 000	64 %	50 %	64 %
Eri taiteenalojen kohdeapurahat	3 109 000	61 %	53 %	60 %
Apurahat kulttuuriseen moninaisuu- teen	160 000	62 %	57 %	70 %
Liikkuvuusapurahat	410 600	73 %	62 %	71 %
Alueelliset kohdeapurahat	990 400	31 %	43 %	32 %
Lastenkulttuuriapurahat	243 000	36 %	37 %	34 %
Alueelliset työskentelyapurahat	1 776 500	13 %	38 %	15 %
Yhteensä	22,2 milj. €	58 %	49 %**	51 %**

* Vuonna 2019 maksussa olevat taiteilija-apurahat, joita on haettu myös aiempina vuosina. Hakija- ja saajaprocentit vain vuoden 2019 alusta alkaneiden apurahojen osalta.

** Keskimääräinen prosenttiosuus.

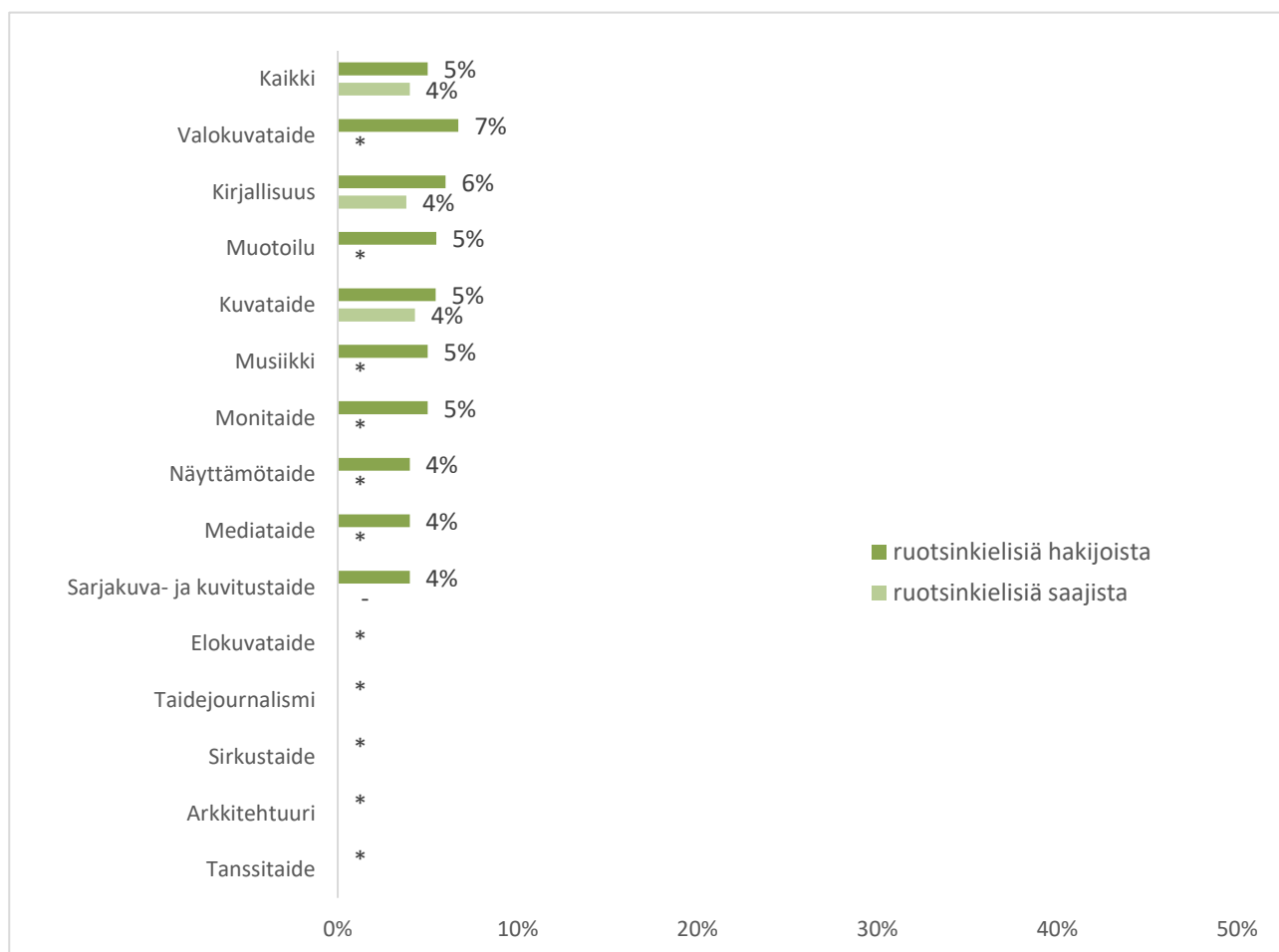
YHTEISÖJEN AVUSTUKSET 2019

	Yhteensä €	PK-seutu € %	PK-seutu hakijat %	PK-seutu saajat %
Toiminta-avustukset	9 605 000	54 %	51 %	51 %
Erityisavustukset	1 424 500	43 %	37 %	39 %
Residenssiavustukset	335 000	61 %	24 %	25 %
Avustukset kulttuurisen moninaisuuden edistämiseen	605 000	75 %	51 %	64 %
Avustukset "Prosentti rakennuskustannuksista taiteeseen" -hankkeille	285 000	-	11 %	-
Taide- ja kulttuuripalvelut osaksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa	300 000	23 %	20 %	14 %
Kulttuurin hyvinvointivaikutusten erityisavustukset	452 000	14 %	23 %	15 %
Avustukset vammaisyhteisöjen kulttuuri-toimintaan	691 000	67 %	44 %	60 %
Lastenkulttuurin erityisavustukset	325 000	43 %	32 %	32 %
Erityisavustukset kulttuurilehdille	888 000	76 %	63 %	65 %
Festivaaliavustukset	2 333 500	24 %	28 %	23 %
	17,2 milj.	49 %	35 %**	35 %**

* Keskimääräinen prosenttiosuus.

- Ruotsinkielisten osuus Taiken apurahojen hakijoista oli viisi prosenttia ja saajista neljä prosenttia. Osuus oli hieman suurempi kirjallisuuden ja valokuvataiteen hakijoiden joukossa. Lukumääräisesti eniten ruotsinkielisiä hakijoita oli kirjallisuudessa (74 henkilöä) ja kuvataiteessa (72 henkilöä).

13. RUOTSINKIELISTEN OSUUS (%) TAIKEN APURAHOJEN HAKIJOISTA JA SAAJISTA TAITEENALOITTAIN VUONNA 2019 (YKSITYISHENKILÖT)

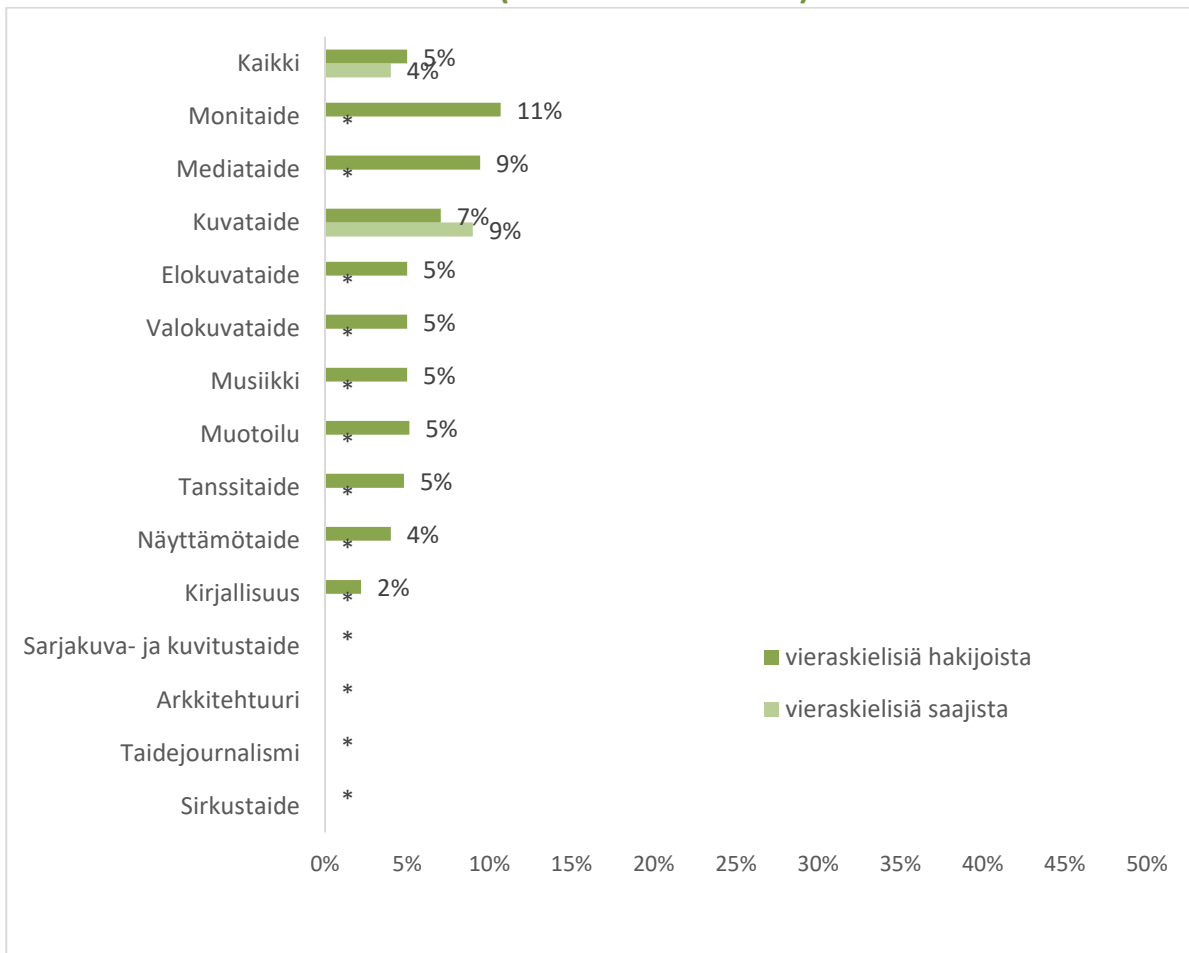
* = Henkilöitä alle 10.

- = ei tapauksia.

- Vieraskielisiä¹ oli Taiken apurahojen hakijoista viisi prosenttia ja saajista neljä prosenttia eli samat osuudet kuin ruotsinkielisten. Edellisvuoteen verrattuna sekä vieraskielisten hakijoiden että saajien osuus oli laskenut yhden prosenttiyksikön. Suurin suhteellinen osuus vieraskielisiä hakijoita oli mediataiteessa ja monitaiteessa. Lukumääräisesti eniten vieraskielisiä oli kuvataiteen (104 henkilöä), musiikin (32 henkilöä) ja monitaiteen (34 henkilöä) hakijoissa.

¹ Muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvia (hakijan ilmoittama äidinkieli). Saamenkielisiä hakijoita oli vuonna 2019 kaikkiaan kahdeksan henkilöä (saajia neljä).

14. VIERASKIELISTEN OSUUS (%) TAIKEN APURAHOJEN HAKIJOISTA JA SAAJISTA TAI-TEENALOITTAIN VUONNA 2019 (YKSITYISHENKILÖT)

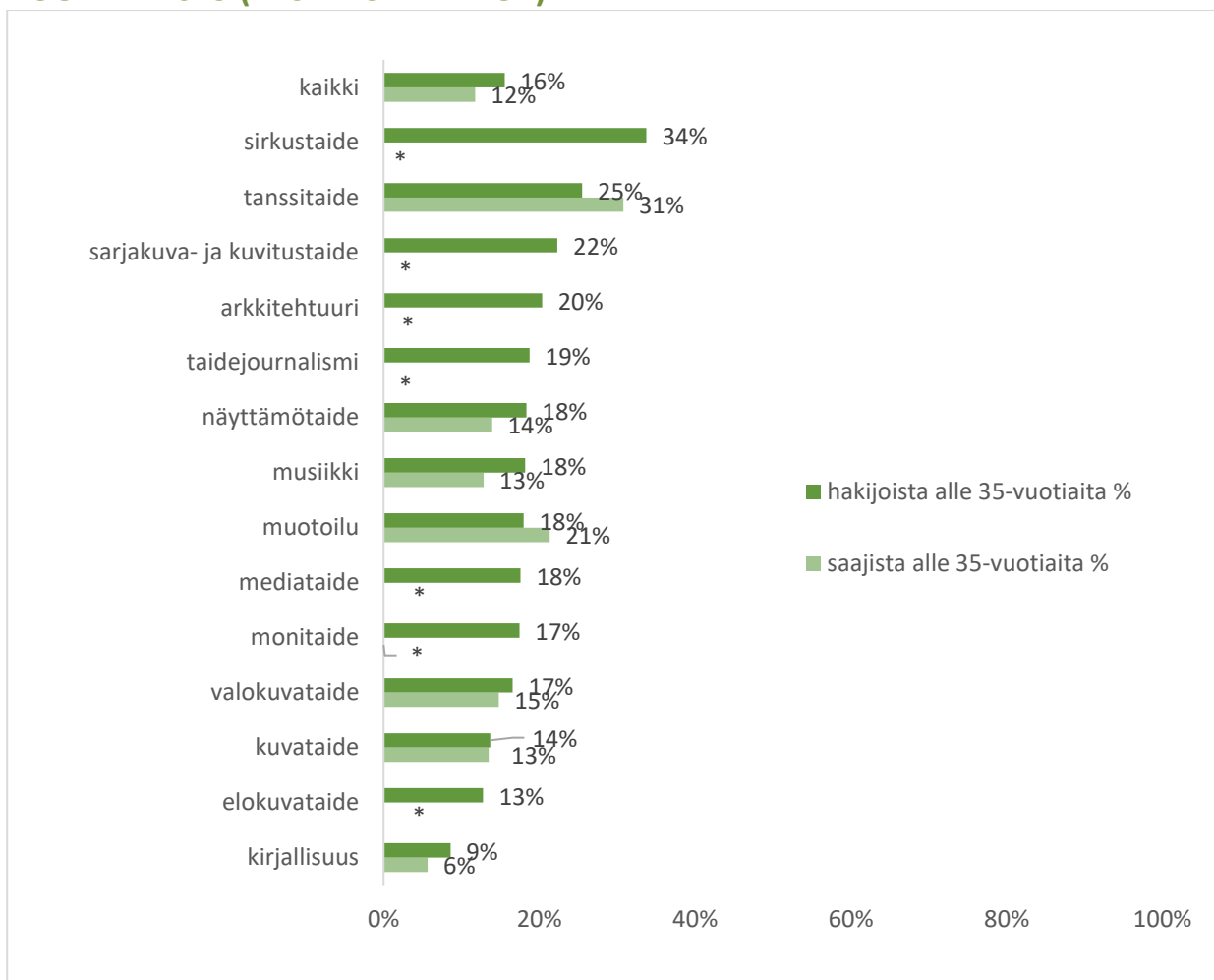

* = Henkilöitä alle 10.

7 APURAHOJEN HAKIJAT JA SAAJAT 2019: IKÄ, SUKUPUOLI

- Taiken kaikista apurahan hakijoista (yksityishenkilöt ilman työryhmien yhteyshenkilöitä) nuoria, alle 35-vuotiaita, oli 16 prosenttia. Tämä on alhaisin nuorten osuus koko Taiken tilastoinnin aikana. Suhteellisesti eniten alle 35-vuotiaita hakijoita oli sirkustaiteen (34 %) ja tanssitaiteen (25 %) aloilla. Pienin nuorten osuus oli kirjallisuudessa (9 %).
- Taiken apurahan hakijoiden keski-ikä vuonna 2019 oli 46 vuotta. Nuorimpia olivat sirkustaiteen (37 v.) ja tanssitaiteen (42 v.) hakijat. Vanhimpia olivat kirjallisuuden (50 v.) hakijat.
- Apurahan saajien keski-ikä oli 45 vuotta. Sirkustaiteen apurahan saajien keski-ikä oli 36 vuotta ja tanssitaiteen 40 vuotta. Kirjallisuuden apurahan saajien keski-ikä oli 51 vuotta.

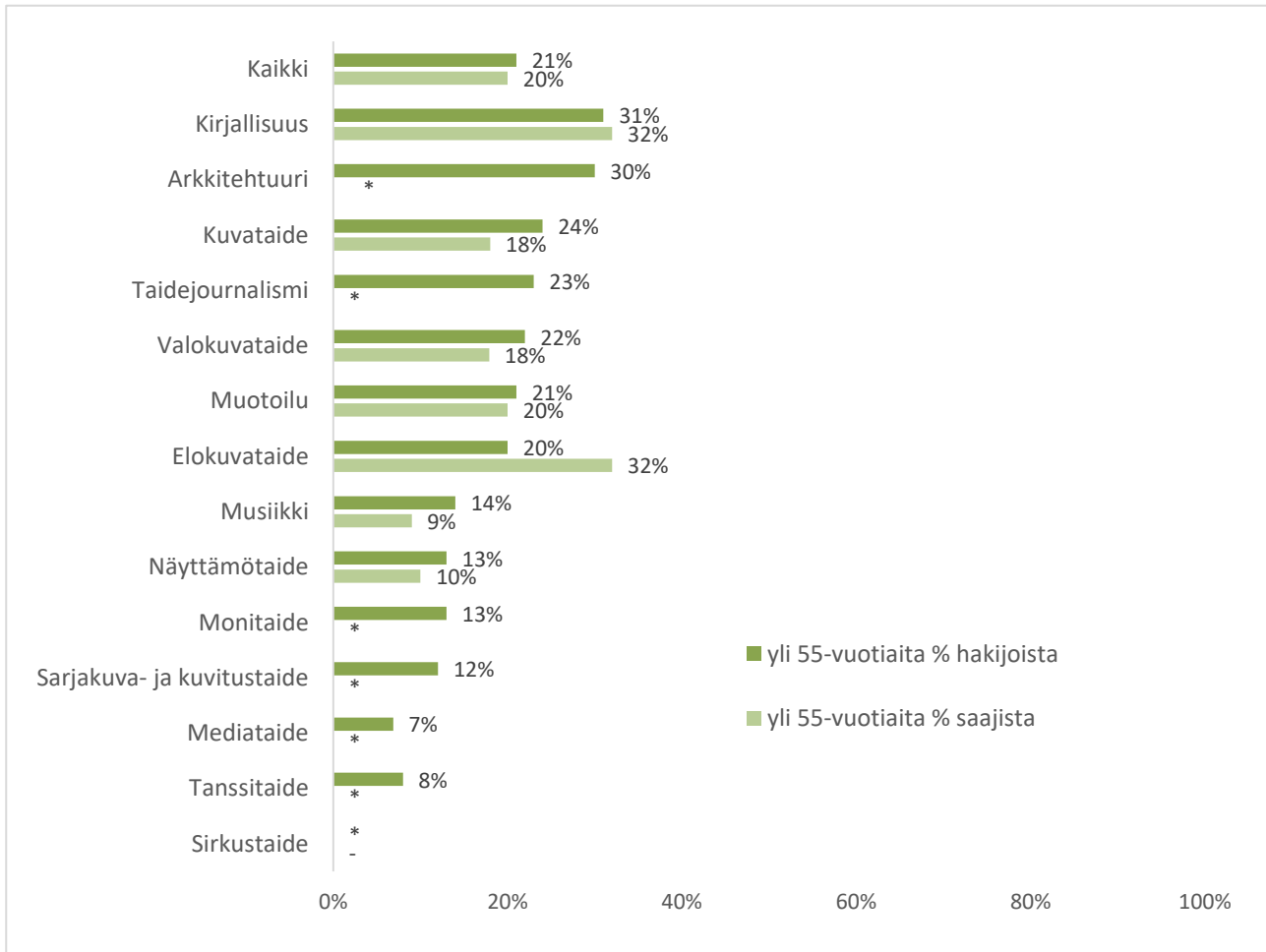
15. ALLE 35-VUOTIAIDEN OSUUS (%) TAIKEN APURAHAN HAKIJOISTA JA SAAJISTA VUONNA 2019 (YKSITYISHENKILÖT)

* = alle 10 henkilöä

- Yli 55-vuotiaita oli sekä Taiken hakijoista että saajista kaikkiaan viidennes. Taiteenalojen väliset erot olivat tässäkin melko suuret. Yli 55-vuotiaita oli eniten kirjallisuuden ja arkkitehtuurin hakijoissa. Vähiten heitä oli tanssitaiteen ja sirkustaiteen hakijoissa ja saajissa.

16. YLI 55-VUOTIAIDEN OSUUS (%) TAIKEN APURAHAN HAKIJOISTA JA SAAJISTA VUONNA 2019 (YKSITYISHENKILÖT)

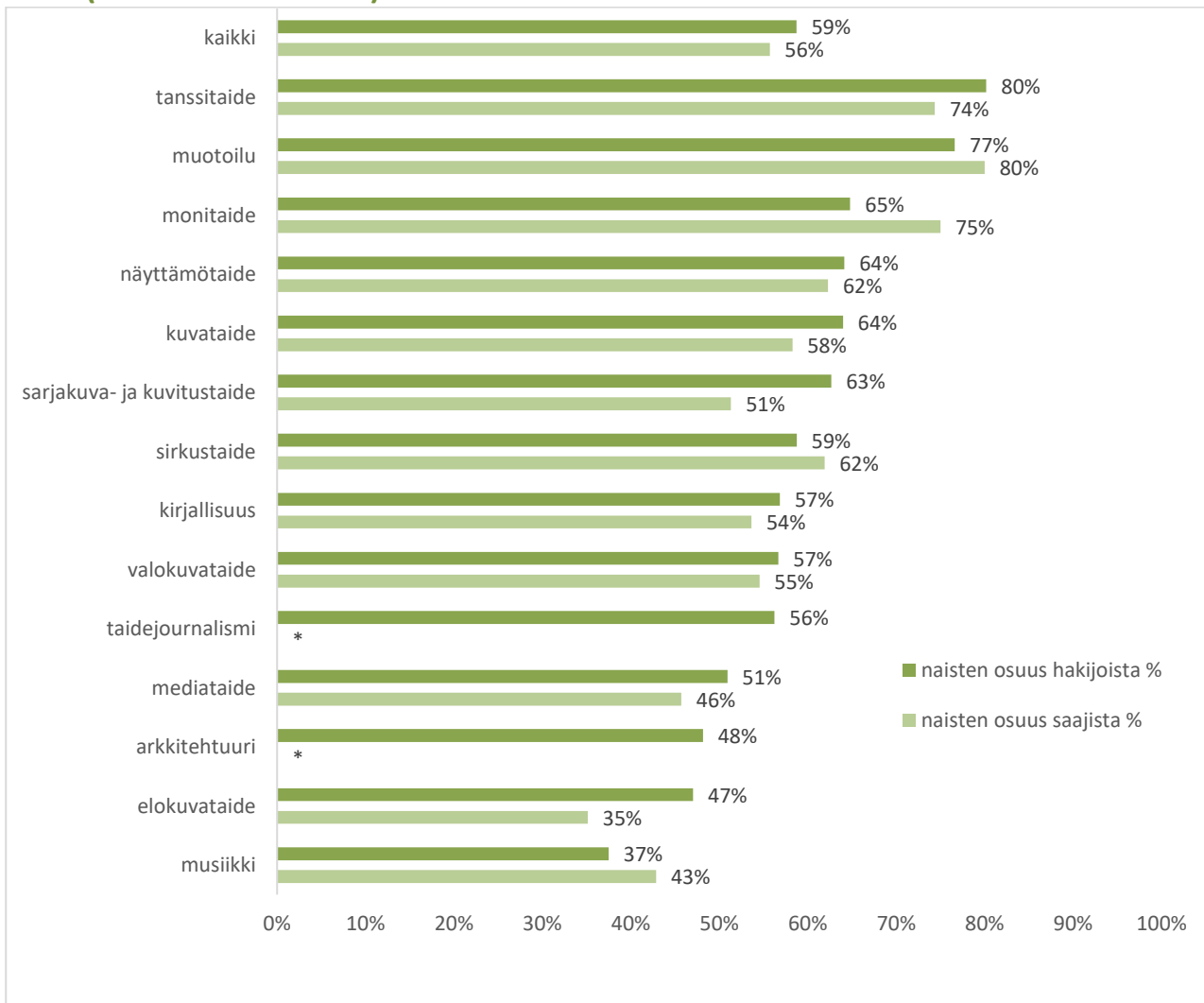

* = alle 10 henkilöä.

- = ei tapauksia.

- Naisten osuus sekä Taiken apurahan hakijoista että saajista oli runsas puolet, mutta vaihteli taiteenaloittain. Suurimmillaan naisten osuus oli muotoilussa ja tanssitaiteessa ja pienimmillään musiikissa.
- Naisten osuus apurahan saajista oli useimmilla taiteenaloilla heidän hakijaosuuttaan jotakuinkin vastaava. Mutta esimerkiksi monitaiteessa ja musiikissa naisten osuus saajista oli korkeampi kuin heidän osuutensa hakijoista. Joillakin aloilla apurahoja myönnettiin naisille heidän hakijaosuuttaan vähemmän. Tällaisia aloja olivat esimerkiksi sarjakuva- ja kuvitustaide sekä elokuvataide.

17. NAISTEN OSUUS (%) TAIKEN APURAHJOJEN HAKIJOISTA JA SAAJISTA VUONNA 2019 (YKSITYISHENKILÖT)

* = alle 10 henkilöä.

8 OIKAISUVAATIMUKSET 2019

- Vuoden 2013 alusta voimaan tulleen lain mukaan apuraha- ja avustuspäätöksiin voi vaatia oikaisua. Vuoden 2016 alusta tämä muutos on koskenut myös kirjailijoiden ja kääntäjien apurahoja (kirjastoapurahat) sekä kuvataiteilijoiden apurahoja (näyttöapuraha). Myös vuonna 2016 Taikeen opetus- ja kulttuuriministeriöstä siirtyneisiin taiteilijaeläkkeisiin liittyy mahdollisuus vaatia oikaisua.
- Taiteen edistämiskeskukselle osoitettiin vuoden 2019 määrärahaa koskeviin päätöksiin kaikkiaan 34 oikaisuvaatimusta, mikä on 12 enemmän kuin edellisvuonna. Oikaisuvaatimuksen tekijöitä oli 28, sillä kaksi hakijaa oli tehnyt useamman oikaisuvaatimuksen.
- Oikaisuvaatimusten osuus Taiken kaikista hakemuksista on 0,3 prosenttia.
- Enemmistö oikaisuvaatimuksista (29) oli yksityishenkilöiden tekemiä. Eniten oikaisuvaatimuksia kohdistui liikkuvuusapurahoihin (8), taiteilijaeläkkeisiin (7) ja kirjastoapurahoihin ja -avustuksiin (7).
- Oikaisuvaatimuksia lähetettiin Taikeen 13 eri taiteen alalta, eniten kirjallisuuden (11) alalta.
- Suurin osa (20) oikaisuvaatimuksista kohdistui tukimuotoon, jossa tukipäätöksen tekee virasto, ei toimikunta tai lautakunta.
- Kaikki saapuneet oikaisuvaatimukset hylättiin aiheettomina.

9 TAITEILIJAELÄKKEET 2019

- Nykymuotoisia taiteilijaeläkkeitä on myönnetty vuodesta 1974 saakka.¹ Lakisääteisiksi taiteilijaeläkkeet muuttuivat vuonna 2016, jolloin opetus- ja kulttuuriministeriö siirsi valtion ylimääräiset taiteilijaeläkkeet Taiken päätettäviksi.
- Lain mukaan ylimääräinen taiteilijaeläke voidaan myöntää taiteilijalle, joka asuu tai on asunut pysyvästi Suomessa, tunnustukseksi hänen ansiokkaasta toiminnastaan luovana tai esittäväenä taiteilijana. Eläkettä ei ilman erityistä syytä saa myöntää henkilölle, joka ei ole täyttänyt 60 vuotta.²
- Vuonna 2019 taiteilijaeläkkeen hakijoita oli kaikkiaan 534 ja eläke myönnettiin joko kokonaisuutena tai puolikkaana 58 taiteilijalle. Taiteilijaeläkkeen hakijoiden suurimmat ryhmät edustavat musiikkia (140) ja kuvataidetta (139).
- Naisten osuus eläkkeen hakijoista on pieni, kaiken kaikkiaan noin kolmannes ja esimerkiksi musiikin alalla vain kymmenesosa.

TAITEILIJAELÄKKEIDEN HAKIJAT TAITEENALOITTAIN SEKÄ NAISTEN OSUUS 2019

	lkm	Naisia %
Musiikki	140	10 %
Kuvataide	139	46 %
Näyttämötaide	52	42 %
Kirjallisuus	46	39 %
Muotoilu	43	65 %
Elokuvataide	28	14 %
Monitaide	21	43 %
Valokuvataide	19	21 %
Taidejournalismi	14	21 %
Tanssitaide	13	77 %
Sarjakuva- ja kuvitustaide	11	45 %
Mediataide	6	33 %
Arkkitehtuuri	5	20 %
Sirkustaide	5	20 %
Yhteensä	542*	34 %

* Loppusumma on suurempi kuin hakijamäärä, sillä viisi hakijaa oli jättänyt useamman kuin yhden hakemuksen.

¹ Mertanen 2012: Apurahasta vanhuudenturvaksi [julkaisu](#).

² Laki ylimääräisistä taiteilijaeläkkeistä 194/2016 <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20160194>.

10 MUUTOKSET 2018 – 2019

- Taike käytti taiteen ja kulttuurin edistämiseen vuonna 2019 kaikkiaan 42,3 miljoonaa euroa. Kasvua edellisvuoteen verrattuna oli neljä prosenttia. Osuus valtion menoista oli 0,08 % ja valtion taidebudjetista¹ 9,3 %. Osuudet olivat samaa luokkaa kuin edellisinä vuosina.
- Apurahoina, avustuksina ja palkintoina taiteelliseen ja kulttuuritoimintaan myönnetty tuki oli vuonna 2019 kaikkiaan 39,7 miljoonaa euroa. Kasvua edellisvuoteen oli neljä prosenttia. Kasvu johtui pääasiassa uutena tukimuotona käynnistetyistä esittävien taiteiden kolmivuotisista toiminta-avustuksista.
- Kansainväliseen toimintaan kohdennettiin vuonna 2019 tukea kaikkiaan noin 1,5 miljoonaa euroa. Tämä on kuusi prosenttia suurempi summa kuin edellisvuonna.
- Taikelle osoitettujen apuraha- ja avustushakemusten määrä oli runsaat 12 000 ja se oli laskenut edellisvuodesta yli 600 hakemuksella². Yksittäisiä hakijoita oli noin 150 vähemmän kuin vuonna 2018 eli vuonna 2013 alkanut laskeva suuntaus jatkui seitsemättä vuotta. Apurahojen ja avustusten saajia oli niin ikään vähemmän kuin edellisessä vuonna (- 9 %). Saajien määrän väheneminen johtuu suuremmista tukisummista.
- Kaikkien Taikesta myönnettyjen apurahojen mediaani oli vuonna 2019 yli 1 000 euroa suurempi kuin edellisvuonna (6 800 €).
- Useamman kuin yhden hakemuksen jättäneiden hakijoiden määrä (noin 2 800) oli hieman pienempi kuin edellisvuonna (noin 200 hakijaa).
- Sekä valtakunnallista että alueellista tukea hakevien määrä oli noin 1 500 hakijaa. Lukumäärässä oli laskua noin 200 hakijan verran.
- Eri taiteenalojen osuus tuen hakijoista ja saajista pysyi lähes ennallaan. Edelleen kuvataiteen ja kirjallisuuden osuudet olivat suurimmat sekä hakijoista että saajista.
- Apurahan/avustuksen saaneiden osuus hakijoista oli hieman alhaisempi kuin edellisvuonna (39 % → 35 %). Taiteenaloittaiset erot olivat jälleen suuret. Monitaiteessa ja taidejournalismissa myönteisen päätöksen saaneiden osuus oli noin viidennes, kun taas arkkitehtuurissa myönteisen päätöksen saaneiden osuus oli yli 40 prosenttia ja kirjallisuudessa ja sirkustaiteessa 40 prosenttia. Kulttuuria koskevista hakemuksista 60 prosenttia sai myönteisen päätöksen.
- Taiken apurahan hakijoiden ja saajien keski-ikä on noussut edellisvuodesta (hakijat 44 → 46 v., saajat 44 → 45v.). Taiteenaloittain hakijoiden keski-ikä vaihteli sirkustaiteen 37 vuodesta kirjallisuuden 50 vuoteen. Apurahan saajista keski-ikänsä nuorimpia olivat sirkustaiteilijat (36v) ja vanhimpia arkkitehdit (55 v).

¹ Opetus- ja kulttuuriministeriön menoluokka ”Taide ja kulttuuri”.

² Lukumäärään ei ole laskettu taiteilijaeläkehakemuksia, joita oli 542. Taiteilijaeläkkeet mukaan lukien hakemismäärä oli kaikkiaan noin 13 000.

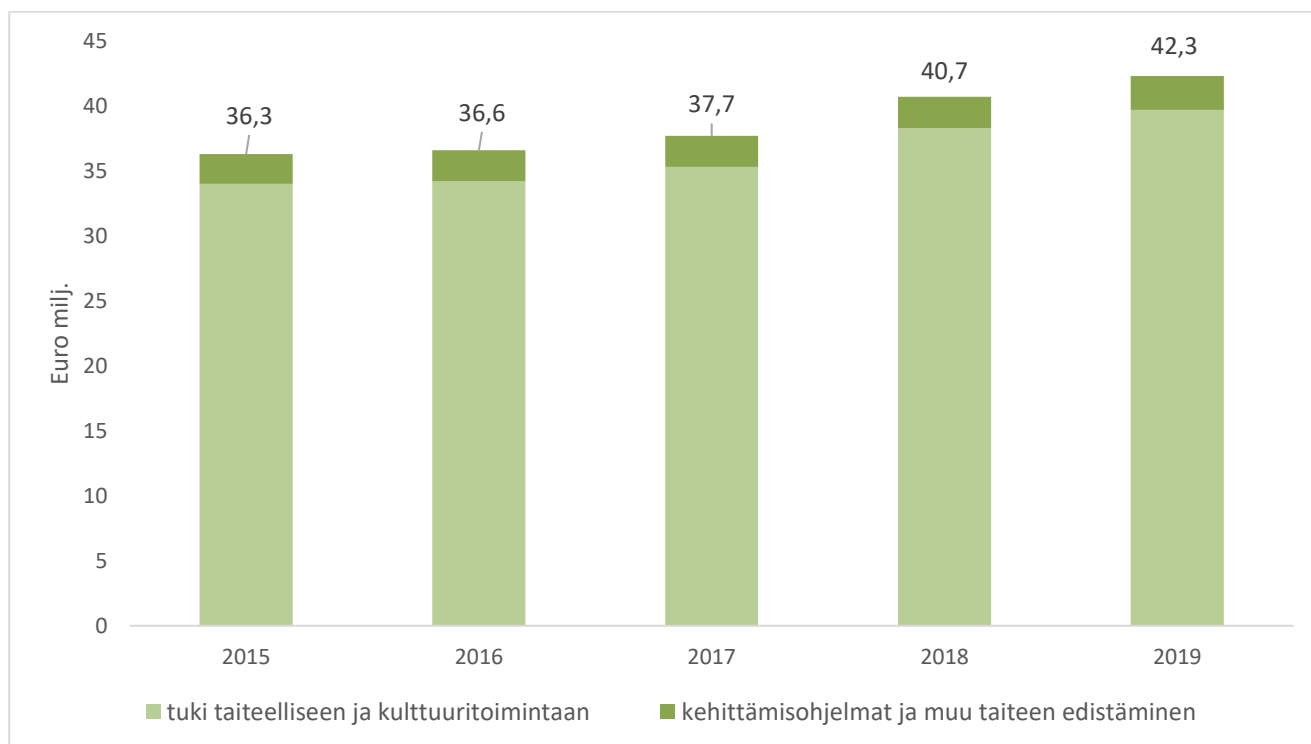
- Nuorten, alle 35-vuotiaiden, osuus hakijoista ja saajista oli edelleen laskenut. Alle 35-vuotiaita oli apurahojen hakijoista 16 prosenttia (laskua neljä prosenttiyksikköä) ja saajista 12 prosenttia (laskua kuusi prosenttiyksikköä).
- Yli 55-vuotiaiden osuus sen sijaan kasvaa. Osuus vuonna 2019 oli 21 prosenttia ja siinä oli edellisvuoteen verrattuna kolmen prosenttiyksikön kasvu. Taiteenalojen välinen vaihtelu myös yli 55-vuotiaiden osuuksissa on suurta, alkaen sirkuksen 4 prosentista kirjallisuuden 31 prosenttiin.
- Naisten osuus hakijoista ja saajista oli edellisvuosien tasolla eli osuus molemmissa lähellä 60 prosenttia. Taiteenaloittaiset vaihtelut suhteellisen suuria, alkaen musiikin alle 40 prosentista tanssin 80 prosenttiin.
- Pääkaupunkiseudulla asuvien osuus Taiken hakijoista ja saajista oli samaa luokkaa kuin edellisvuonna eli hakijoista 49 % ja saajista 50 %.
- Ruotsinkielisten osuus hakijoista oli laskenut edellisvuoteen verrattuna yhden prosenttiyksikön (6 % → 5 %). Saajien keskuudessa ruotsinkielisten osuus oli niin ikään laskenut yhden prosenttiyksikön (5 % → 4 %).
- Vieraskielisten¹ osuus hakijoista ja saajista oli yhden prosenttiyksikön pienempi kuin edellisvuonna (5 %/4 %).
- Oikaisuvaatimusten määrä oli kasvanut edellisvuodesta 12 oikaisuvaatimuksella.
- Taiteilijaeläkkeiden hakijoiden määrä oli noussut edellisvuodesta 7 henkilöllä. Eläkkeen (joko kokonaisen tai osaeläkkeen) sai 58 henkilöä kuten vuonna 2018.

¹ Muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvat.

11 AIKASARJOJA TAIKEN TUESTA, HAKIJOISTA JA SAAJISTA 2015-2019

- Taiteen edistämiskeskuksen määrärahat taiteen ja kulttuurin edistämiseen ovat edelleen kasvaneet viimeisen viiden vuoden aikana. Pääasiassa kasvu johtuu Taikelle ministeriöstä delegoiduista tukimuodoista¹ sekä esittäville taiteille kohdennetuista monivuotisista toiminta-avustuksista.

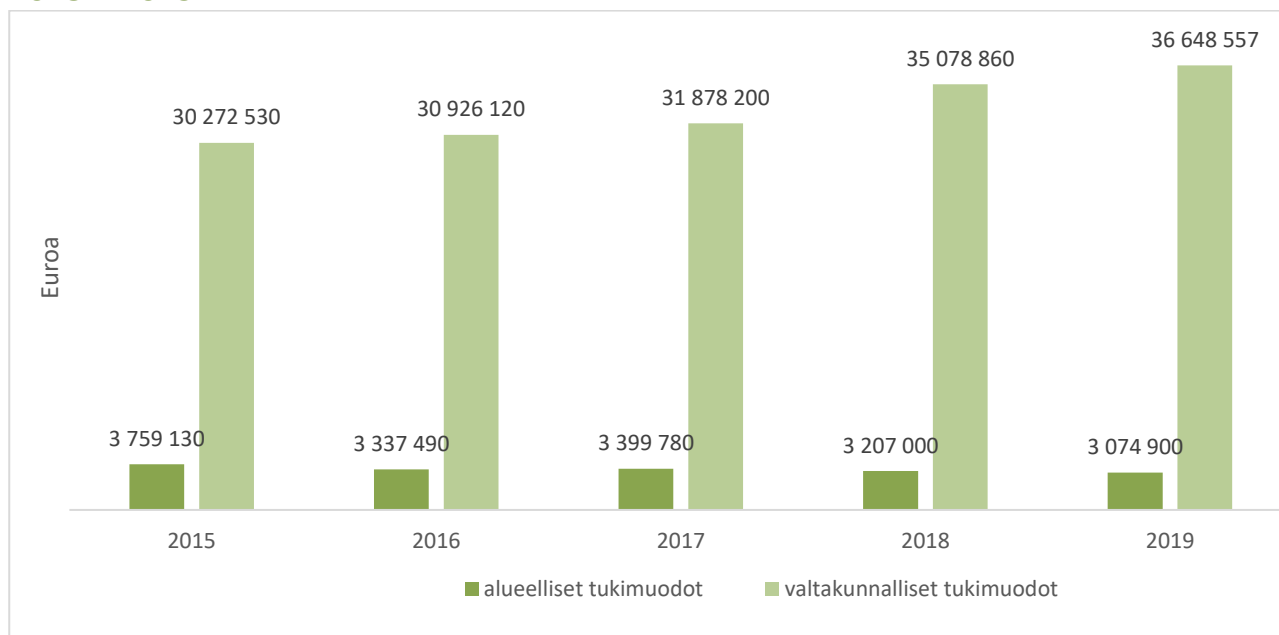
18. Taiken määrärahat taiteen ja kulttuurin (€ milj.) edistämiseen vuosina 2015 – 2019

- Valtakunnallinen tuki taiteelliseen toimintaan avustuksina, apurahoina ja palkintoina on kuluneen viiden vuoden aikana kasvanut 21 prosenttia (6,4 miljoonaa euroa). Alueellinen tuki on samaan aikaan pienentynyt 18 prosenttia (vajaa 700 000 euroa).

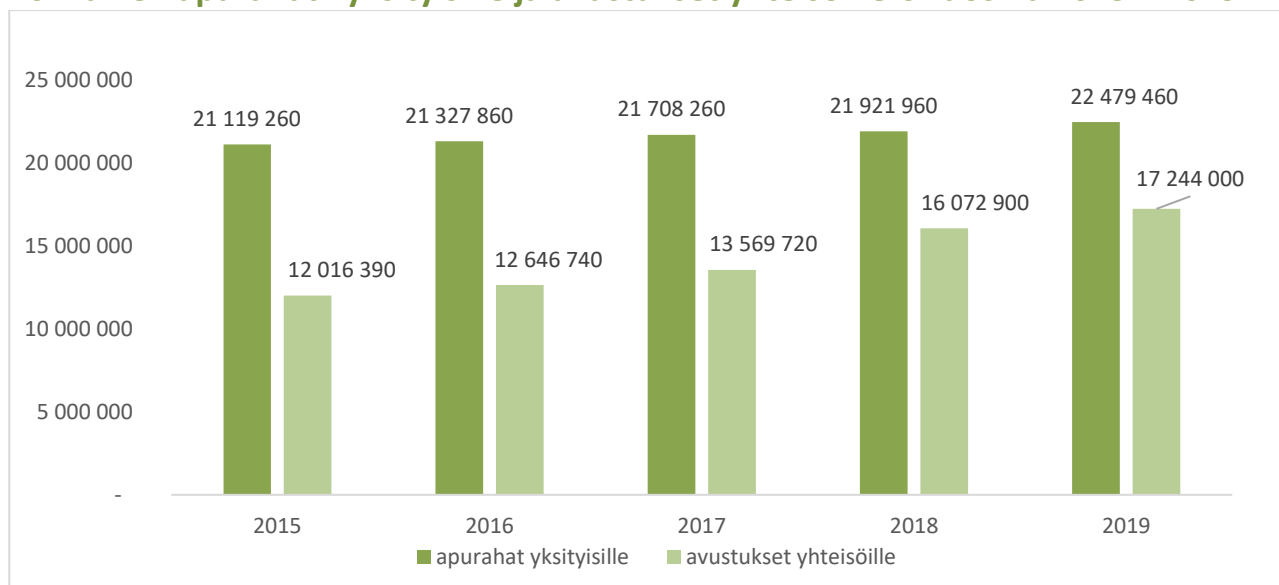
¹ Vuonna 2018 näitä tukimuotoja olivat erityisavustukset kulttuurilehdille (888 000 euroa) ja festivaaliavustukset (2,3 M€).

19. Alueelliset ja valtakunnalliset tukimuodot (apurahat, avustukset, palkinnot) 2015 – 2019

- Yksityishenkilöille ja työryhmille kohdistettu apurahasumma on viimeisen viiden vuoden aikana kasvanut runsaat miljoona euroa (5 %). Yhteisöille kohdistettu tuki on samalla ajanjaksoilla kasvanut 5,2 miljoonaa euroa (44 %). Yhteisöjen tukeen kohdistunut kasvu johtuu sekä opetus- ja kulttuuriministeriön Taikelle siirtämistä tukimuodoista, että uusista esittävän taiteen monivuotisista toiminta-avustuksista.

20. Taiken apurahat* yksityisille ja avustukset yhteisöille € vuosina 2015 – 2019

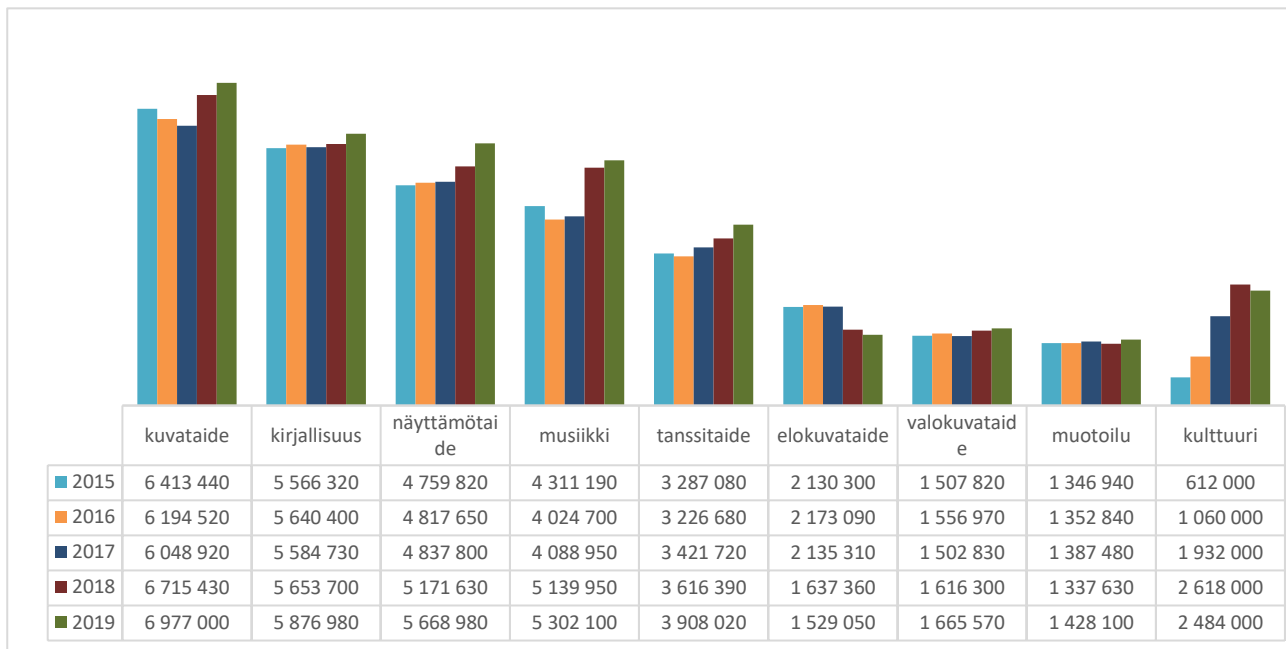

* Sisältää maksussa olevat 0,5 – 10-vuotiset työskentelyapurahat.

Taiteen edistämiskeskuksen ja sen edeltäjän taiteen keskustoimikunnan tuesta suurin osuus on koko tukijärjestelmän toiminnan ajan (vuodesta 1968) kohdistunut ”neljälle suurelle” eli kirjallisuudelle, kuvataiteelle, musiikille ja näyttämötaiteelle.

- Viimeisen viiden vuoden aikana ”suurten” taiteenalojen tuki on kasvanut tai pysynyt ennallaan. Poikkeuksena elokuvataide, jossa pudotus johtuu elokuvan laatutuen siirtämisestä vuonna 2018 Suomen Elokuvasäätiön jaettavaksi.
- Kehityslinjoja tarkasteltaessa on syytä muistaa, että tukisummat on laskettu hyvin erityyppisistä määrärahoista, jotka eivät ole valtion budjetissa yhtenäisesti näkyvissä, eivätkä välttämättä kyseiselle taiteenalalle ”korvamerkittyjä”.¹

21. Taiken tuki 2015 – 2019, ”suurimmat taiteenalat” (tuki yli 1,0 miljoonaa €)

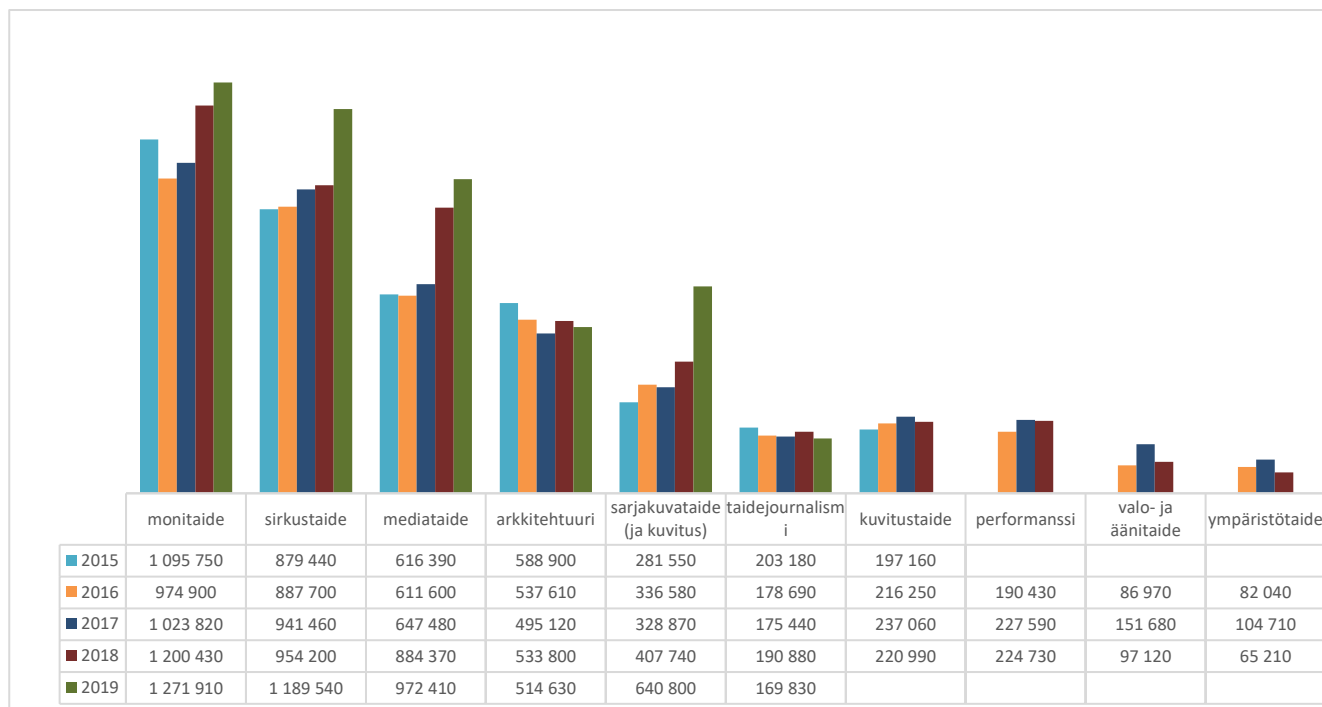

- Ns. pienten taiteenalojen rahoitus on kasvanut vaihtelevasti ja joidenkin osalta laskenut tai siirretty rahoitettavaksi muiden taiteenalojen yhteydessä. Viimeksi mainittuja ovat performanssi- ja esitystaide (siirretty näyttämötaiteeseen), valo- ja äänitaide (siirretty mediataiteeseen) sekä ympäristötaide (siirretty kuvataiteeseen). Sirkuksen tuen nousu selittyy esittävän taiteen uusilla monivuotisilla toiminta-avustuksilla. Monitaiteessa on nousua hyvin-

¹ Esimerkiksi kirjallisuuden tuki muodostuu seuraavista tukimuodoista: kirjastoapurahat (lakisääteinen, budjettivaroista), taiteilijapurahat (lakisääteinen, budjettivaroista), kohdeapurahat ja muut projekteihin tarkoitetut valtakunnalliset apurahamuodot (veikkausvoittovaroista), yhteisöjen valtakunnalliset erityisavustukset (veikkausvoittovaroista), valtionpalkinnot (veikkausvoittovaroista), alueelliset työskentely- ja kohdeapurahat sekä valtionavustukset yhteisöille (veikkausvoittovaroista ”alueelliseen taiteen edistämiseen”), alueelliset taidepalkinnot (veikkausvoittovaroista).

vointituessa ja vuoden 2018 nousu liittyy Taikeen siirrettyyn festivaalitukeen. Mediataiteessa nousu johtuu eri tukimuotoihin (esim. kohdeapuraha, erityisavustus) tasaisesti tulleen pienestä noususta.

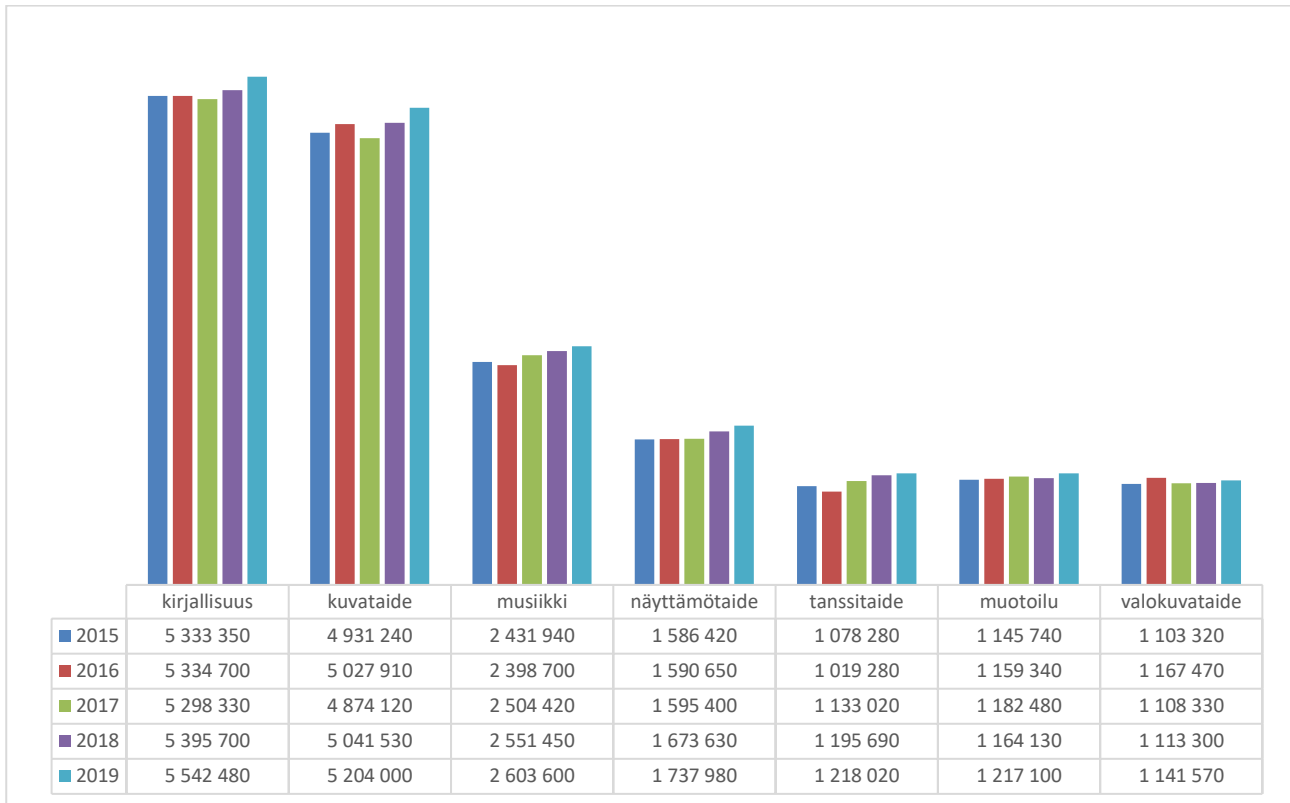
22. Taiteen edistämiskeskuksen tuki taiteelliseen toimintaan 2015 – 2019, ”pienet taiteenalat”

- Yksityishenkilöille ja työryhmille myönnettäviä apurahoja tarkasteltaessa ”suurten” taiteenalojen välinen suhde pysyy jotakuinkin ennallaan. Poikkeuksena kuitenkin elokuvataide, jonka rahoituksesta suuri osa myönnetään yhteisötukina (toiminta- ja erityisavustukset). Pelkästään yksityishenkilöiden apurahoja tarkasteltaessa elokuvataide putoaa ”pienien” alojen joukkoon. Apurahoina myönnettävä summa on pysynyt eri taiteenaloilla kohtuullisen vakiintuneena. Mahdolliset muutokset johtuvat ns. ei-korvamerkityistä apurahoista¹, joissa voi olla vaihtelua. Lievä nousu johtuu myös taiteilija-apurahojen vuosittaisista indeksikorotuksista.

¹ Tällaisia usealle taiteenalalle ilman kiintiötä myönnettäviä apurahoja ovat muun muassa näyttöapurahat, lastenkulttuuriapurahat, apurahat kulttuuriseen moninaisuuteen, liikkuvuusapurahat, alueelliset työskentely- ja kohdeapurahat.

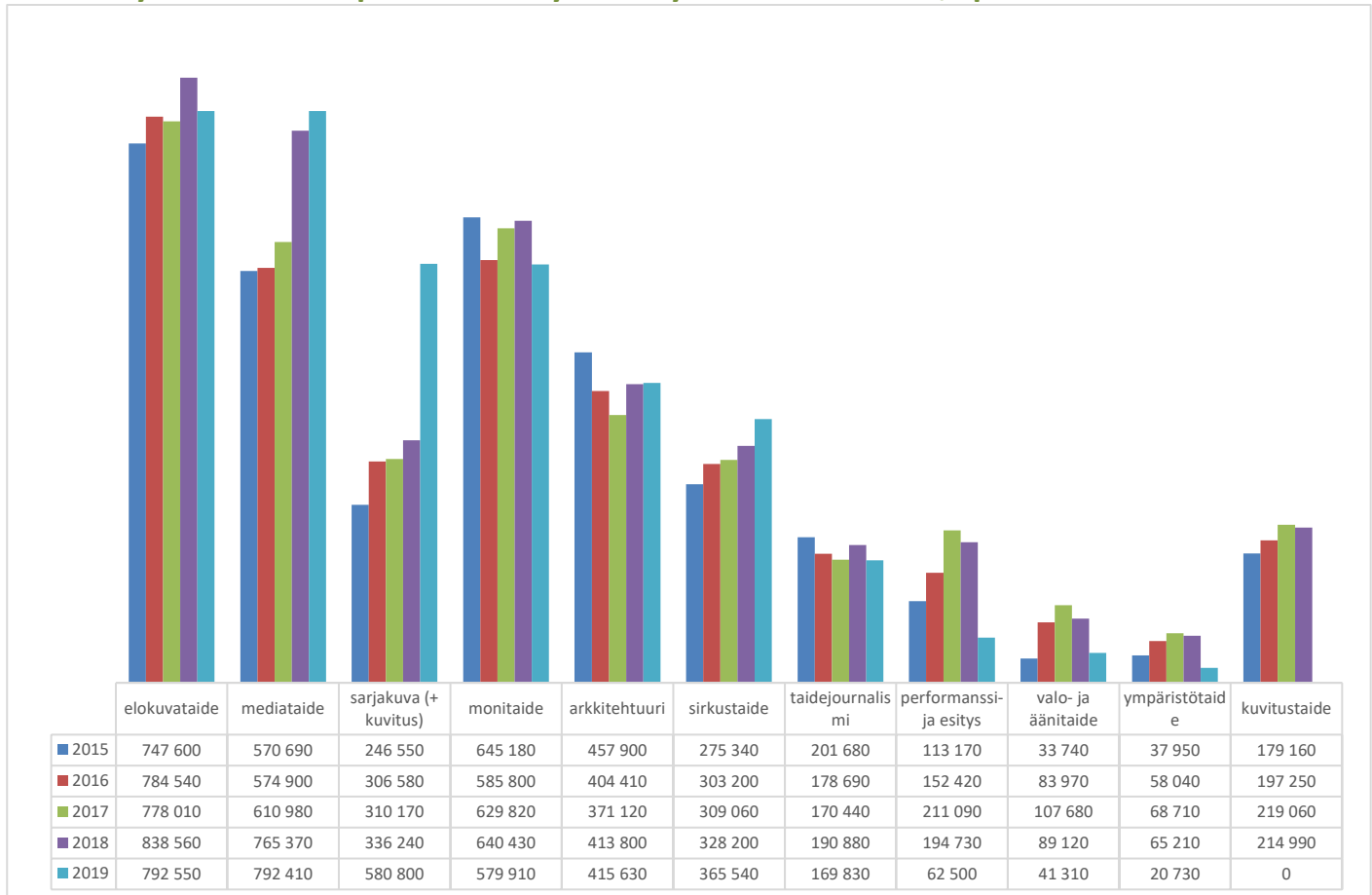
23. Yksityishenkilöille¹ apurahoina myönnetty tuki 2015 – 2019, ”suuret taiteenalat”

- Myös ns. pienillä taiteenaloilla keskinäinen järjestys muuttuu, kun tarkastelussa ovat vain yksityishenkilöiden ja työryhmien apurahat ilman yhteisötukia. Esimerkiksi mediataide nousee sirkustaiteen ohi. Keskimääräinen vuosikasvu on useimmilla ns. pienillä plussan puolella viiden vuoden tarkastelussa. Kuvitustaiteen määrärahat liitettiin vuonna 2019 yhteen sarjakuvataiteen kanssa. Performanssi- ja esitystaide, valo- ja äänitaide sekä ympäristötaide siirrettiin muiden taiteenalojen yhteyteen samana vuonna.

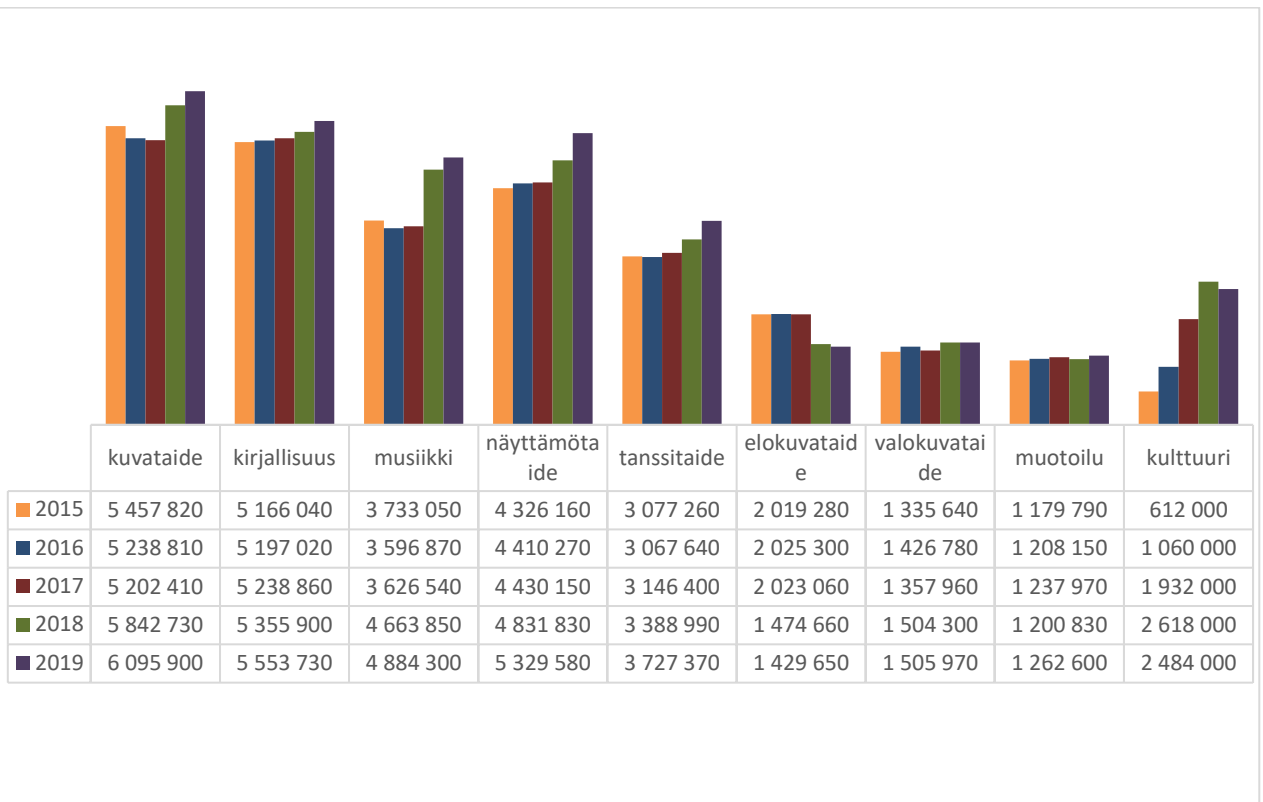
¹ Sisältää työryhmät, ei yhteisöjä.

24. Yksityishenkilöille apurahoina myönnetty tuki 2015 – 2019, ”pienet taiteenalat”

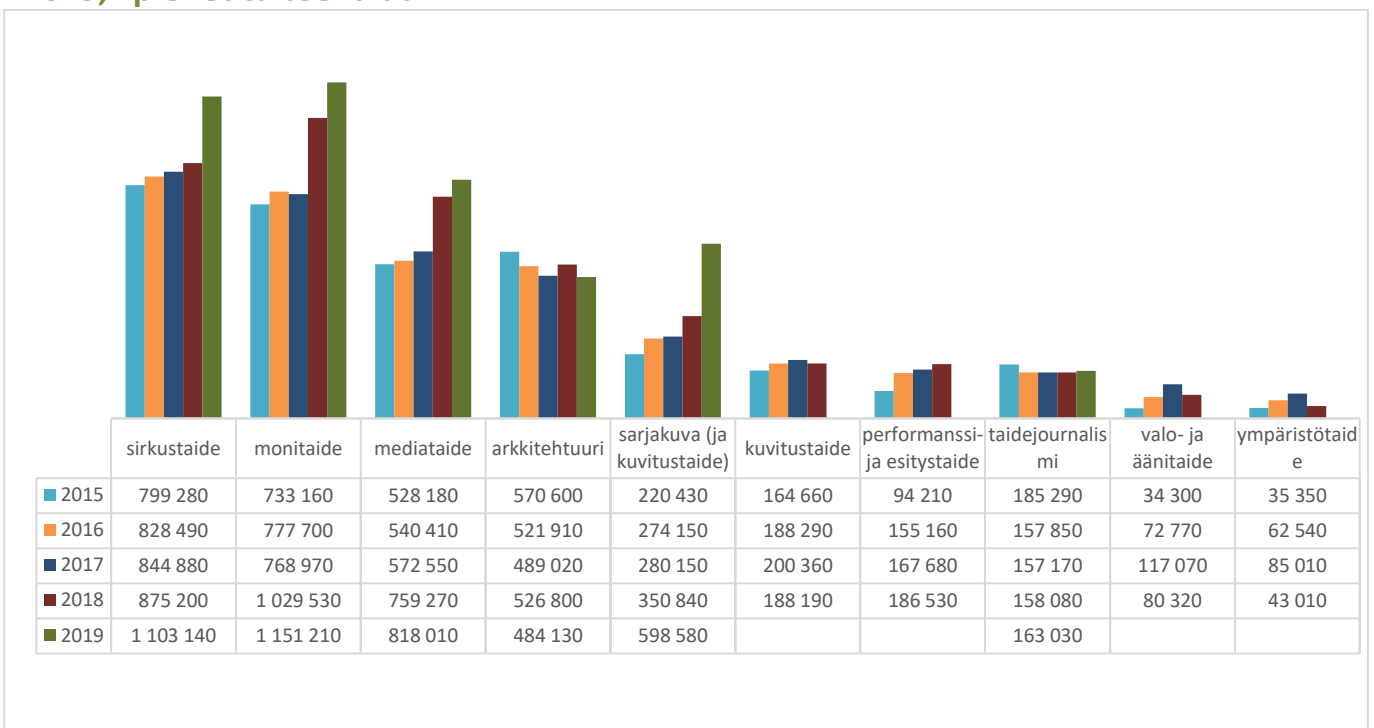

- Yksityisten ja yhteisöjen *valtakunnallisissa* tukimuodoissa on useimpien alojen kohdalla kasvua tai vähintään pysyvyyttä. Ainoastaan elokuvataiteessa reipas pudotus elokuvan laatu-tuen siirryttyä vuonna 2018 Suomen Elokuvasäätiön jaettavaksi. Kuvataiteen nousu on pääasiassa toiminta-avustusten kasvua.

25. Valtakunnallisten tukimuotojen kautta myönnetty tuki 2015 – 2019, ”suuret taiteenalat”

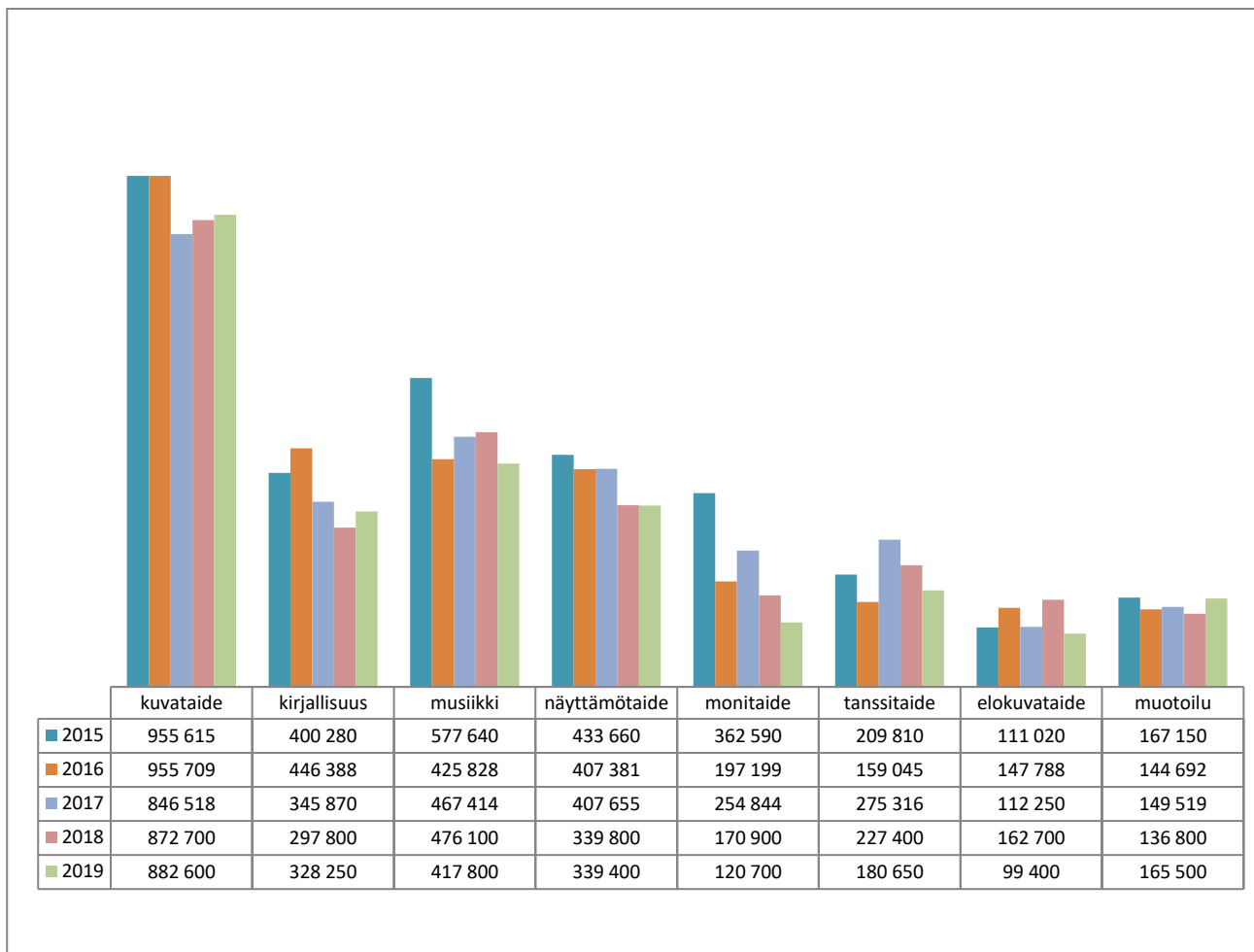

26. Valtakunnallisten tukimuotojen kautta myönnetty tuki taiteenaloittain 2015 – 2019, ”pienet taiteenalat”

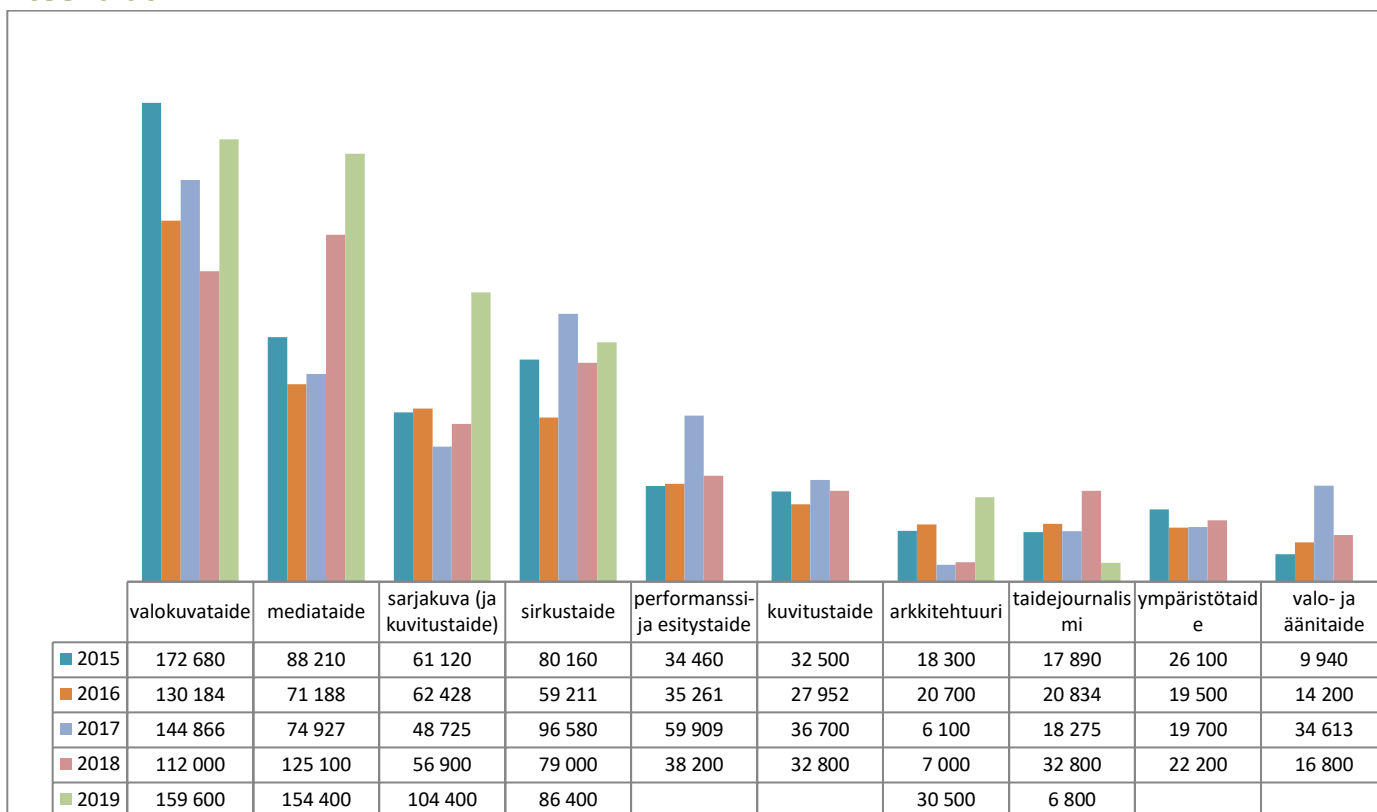

- Alueellisten tukimuotojen osalta kuvataide on ylivoimaisesti eniten tuettu taiteenala. Kaikkien alojen tuki on viiden vuoden tarkastelussa laskenut, mikä johtuu osittain alueellisten yhteisötukien siirtämisestä valtakunnallisesti jaettavaksi. Pienistä taiteenaloista mediataiteen alueellisessa tuessa on merkittävää nousua.

27. Alueellisten tukimuotojen kautta myönnetty tuki (€) 2015 – 2019, ”suuret taiteenalat”

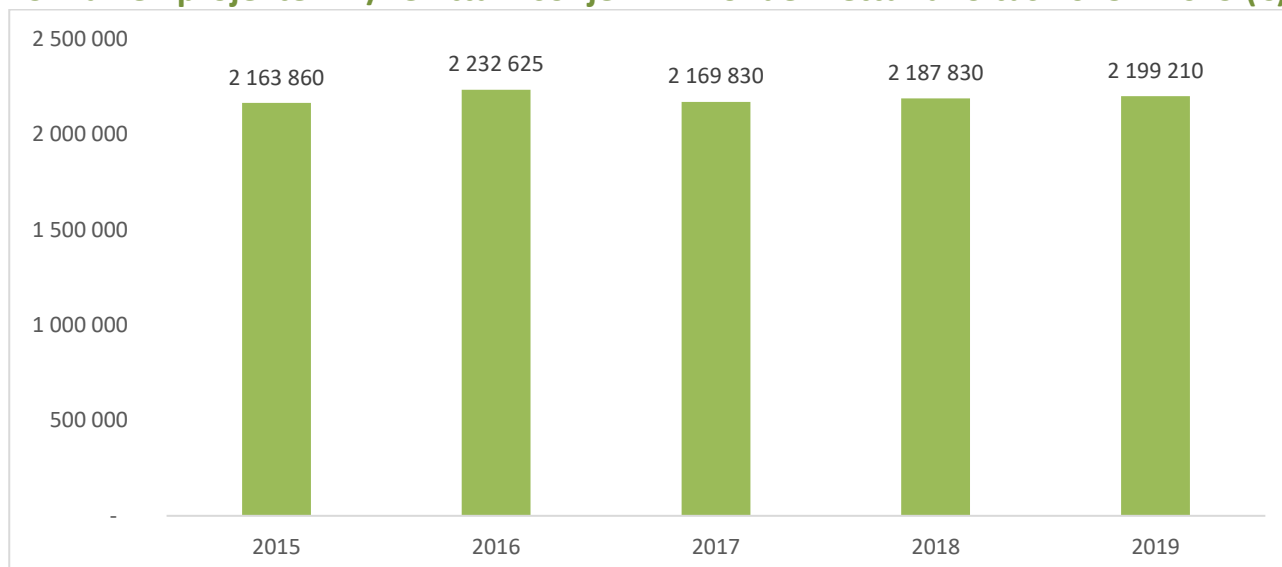

28. Alueellisten tukimuotojen kautta myönnetty tuki (€) 2015 – 2019, ”pienet taiteenalat”

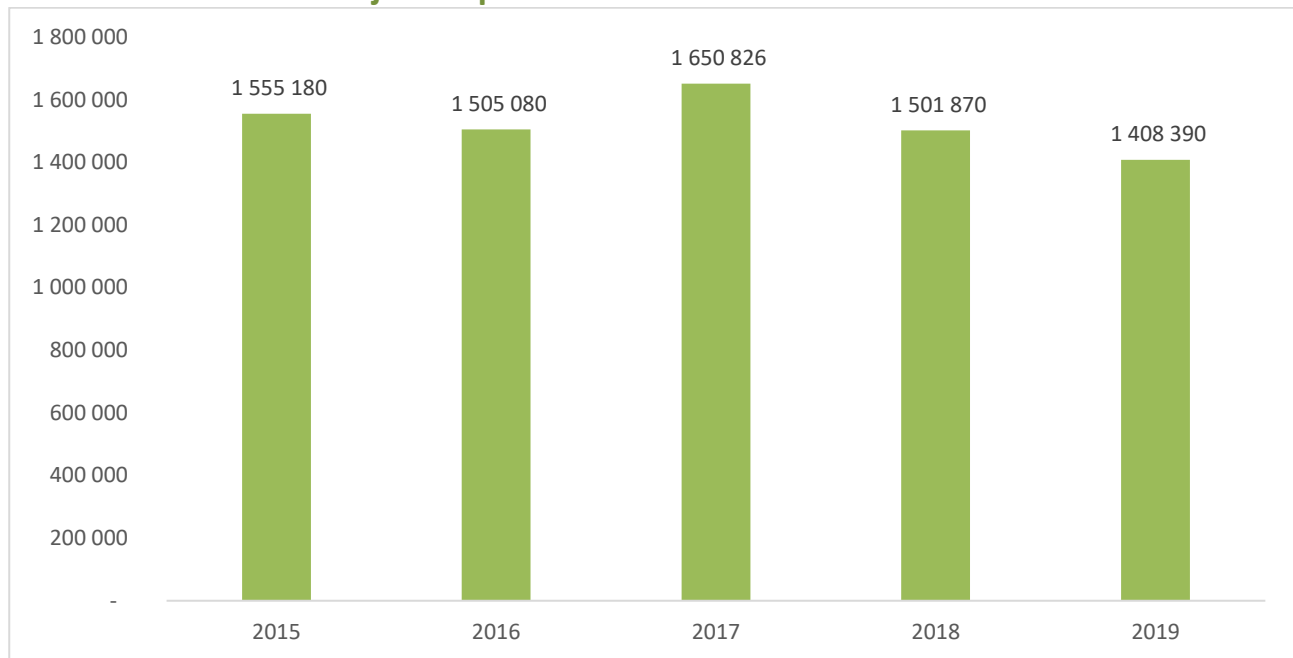

- Taiteen edistämiskeskuksen projekteihin ja kehittämisohjelmiin kohdennettu rahoitus on pysynyt viime vuodet samalla tasolla. Läänintaiteilijoiden palkkoihin kohdennetut määrärahat ovat pienentyneet.

29. Taiken projekteihin/kehittämisohjelmiin kohdennettu rahoitus 2015 – 2019 (€)

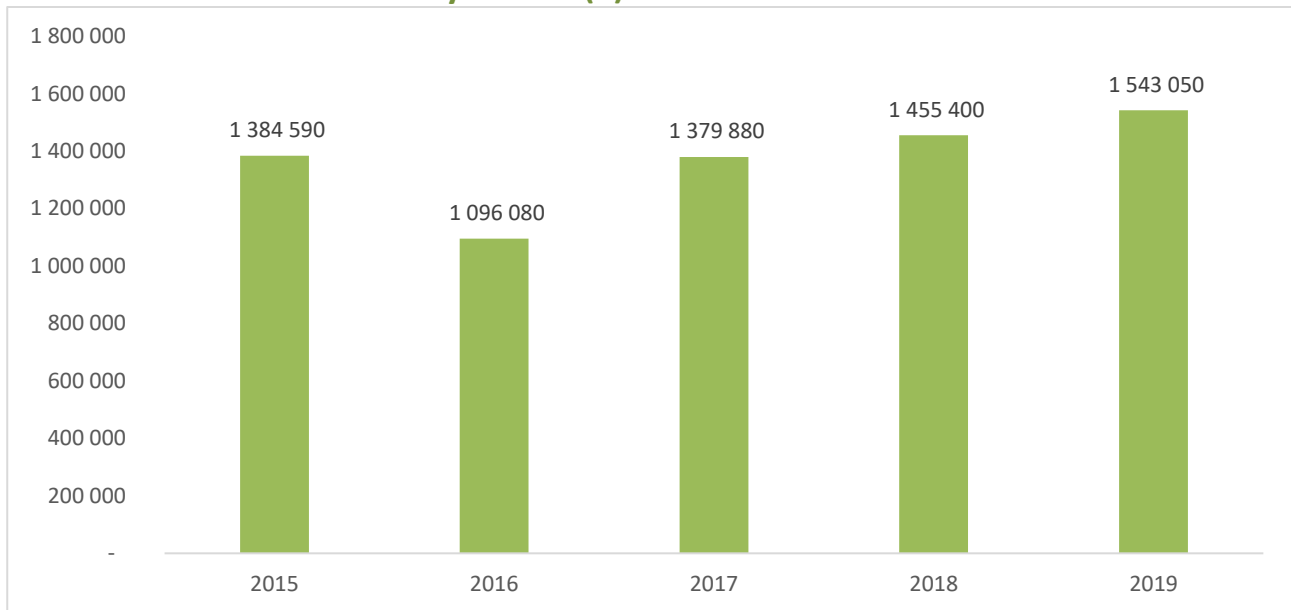
30. Taiken läänintaiteilijoiden palkkamenot 2015 – 2019

- Taiteen edistämiskeskuksen panostus kansainväliseen toimintaan on vaihdellut, mutta ollut nousussa viimeisen kolmen vuoden ajan. Syynä vaihteluun on ennen kaikkea tietolähteen tarkentuminen sekä määritelmän laajentuminen.
- Aiemmin kansainvälisen toiminnan tukeen on laskettu liikkuvuuteen kohdistetut erillisapurahat ja -avustukset, sellaiset eri alojen kohdeapurahat ja erityisavustukset, jotka on myönnetty ulkomailla tapahtuvaan toimintaan, kansainväliset projektit sekä Taiken ylläpitämät ulkomaiset taiteilija-asunnot. Vuodesta 2017 lähtien laskelmassa ovat mukana myös alueelliset tukimuodot, mutta tarkkuutta on lisännyt ennen kaikkea se, että tieto on alettu koota hakulomakkeesta¹, johon hakija on itse merkinnyt hankkeen kohdistuvan kansainväliseen (ulkomailla tapahtuvaan) toimintaan.

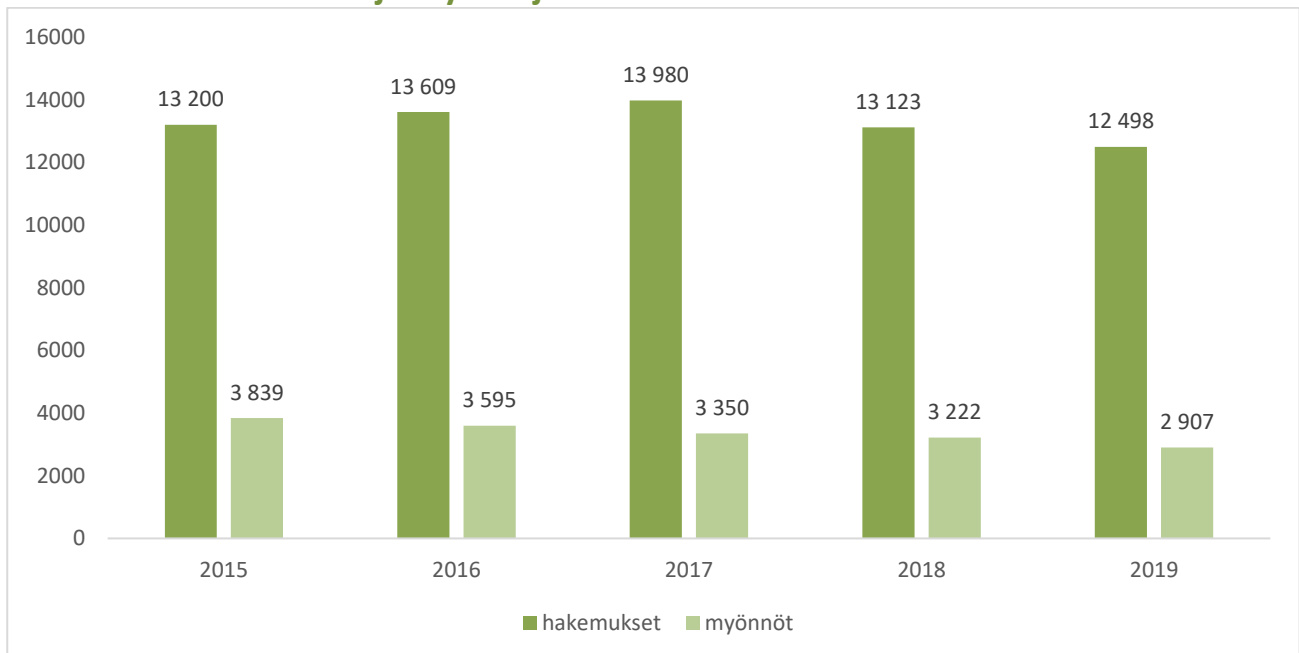
¹ Aiemmin tieto perustui päätöskirjeen tekstiin ja poimittiin manuaalisesti.

31. Taiken tuki kansainvälistymiseen (€) vuosina 2015 – 2019

- Taiteen edistämiskeskuksen *hakemusten* määrä on viiden vuoden aikana lievästi laskenut. Myös myöntöjen määrä on laskenut, sillä yksittäiset tukisummat ovat kasvaneet.
- Vuonna 2019 noin 2 800 hakijaa jätti useamman kuin yhden hakemuksen. Useamman kuin yhden myönnön sai kaikkiaan noin 300 hakijaa.

32. Taiken hakemusten ja myöntöjen määrä* 2015 – 2019

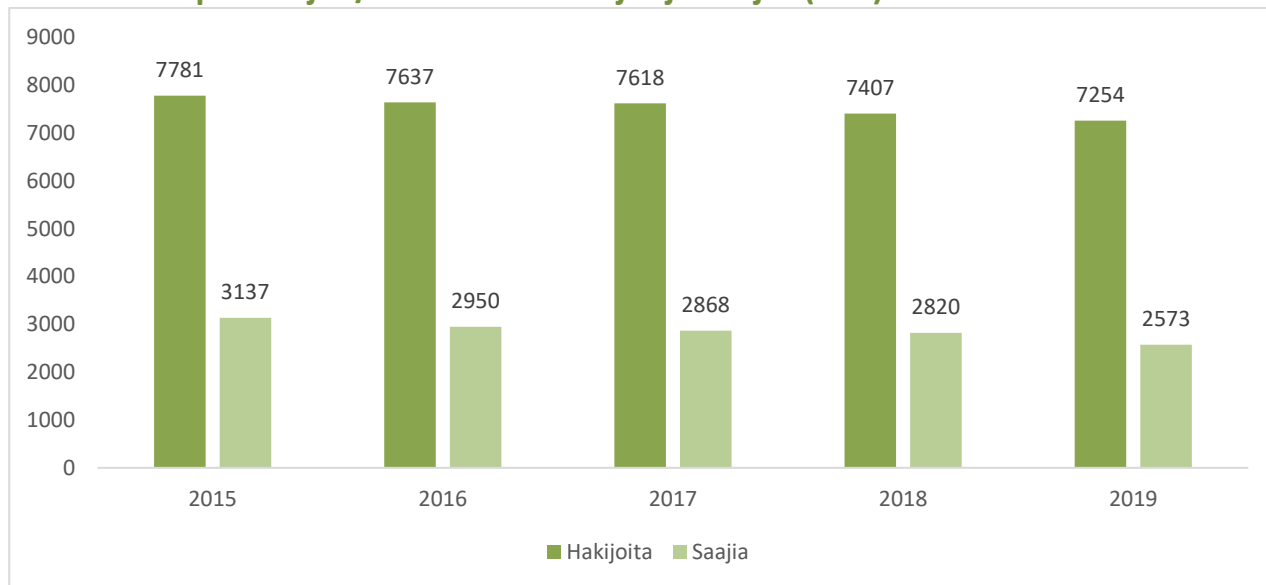

* Ei sisällä taiteilijaeläkehakemuksia ja myöntöjä.

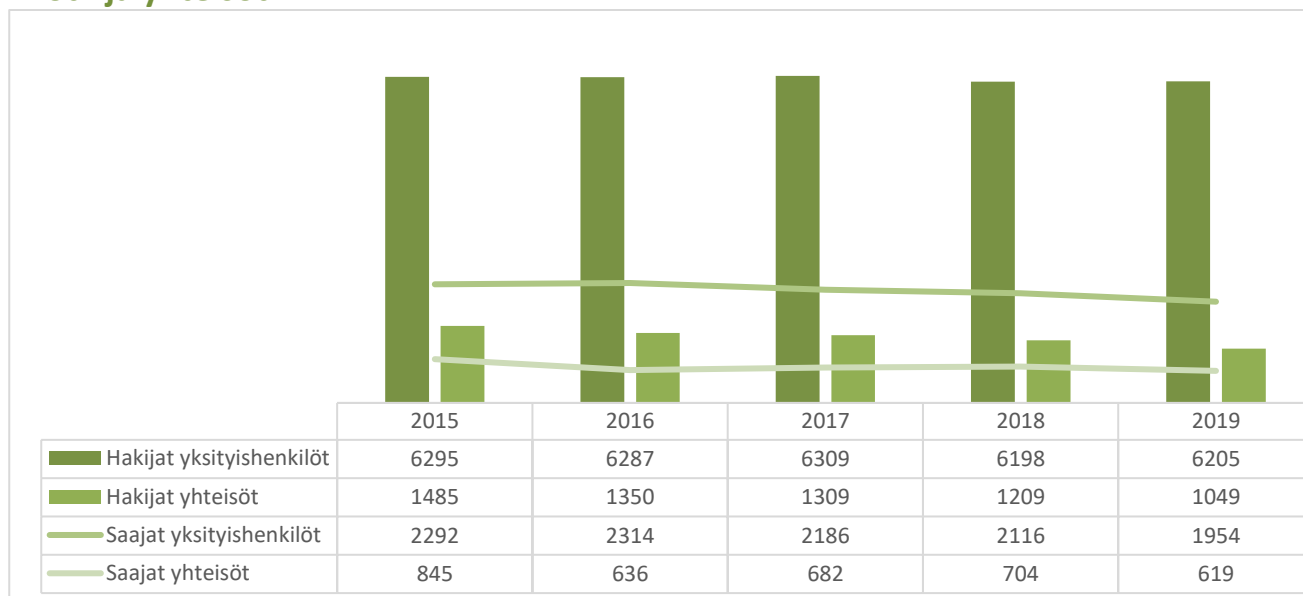
Taiken *hakijamäärä* on ollut vuodesta 2013 laskusuuntainen ja trendi jatkuu. Yhteisöhakijoiden määrä on laskenut viidessä vuodessa 29 prosenttia ja yksilöhakijoiden määrä yhden prosentin. Taiteenaloista keskimääräinen vuosikasvu on ollut alhaisin monitaiteen (-5 %), muotoilun (-5 %) ja elokuvan (-5 %) aloilla.

- Myös apurahojen ja avustusten *saajien* määrä on laskenut (keskimäärin vuosittain -5 %). Eniten laskua on elokuvassa (-14 %) ja monitaiteessa (-13 %).

33. Taiken apurahojen/avustusten hakijat ja saajat (lkm) 2015 – 2019

34. Taiken apurahojen/avustusten hakijat ja saajat (lkm) 2015 – 2019: yksityishenkilöt* ja yhteisöt

* Ml. työryhmät.

Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen ja avustusten hakijat* taiteenaloittain 2015 – 2019

	2015	2016	2017	2018	2019	Ka. vuosi- kasvu %
Kuvataide	1740	1607	1674	1637	1731	-2 %
Kirjallisuus	1438	1463	1319	1294	1323	-3 %
Musiikki	1305	1140	1198	1138	1103	-3 %
Näyttämötaide	863	816	851	809	836	-1 %
Monitaide	612	585	629	607	520	-5 %
Tanssitaide	435	375	390	425	390	-2 %
Valokuvataide	366	382	390	350	372	0 %
Mediataide	251	265	278	274	337	8 %
Muotoilu	410	407	378	346	336	-5 %
Elokuvataide	387	452	450	340	308	-5 %
<i>Kulttuuri</i>	111	273	220	290	272	38 %
Sarjakuva- ja kuvitustaide	137	123	134	120	251	6 %
Sirkustaide	143	142	147	138	141	1 %
Arkkitehtuuri	89	91	78	63	75	-2 %
Taidejournalismi	69	64	64	66	70	4 %
Performanssi- ja esitystaide	142	136	171	163	-	**
Kuvitus	143	89	122	122	-	**
Ympäristötaide	53	63	80	63	-	**
Valo- ja äänitaide	37	58	72	53	-	**
Kaikki (<i>ilman päällekkäisyyksiä</i>)	7781	7637	7619	7407	7254	-2 %

*Yksityiset ja yhteisöt, valtakunnalliset ja alueelliset tukimuodot.

** Taiteenala ei enää erillisenä käytössä.

Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen ja avustusten saajat* taiteenaloittain 2015 – 2019

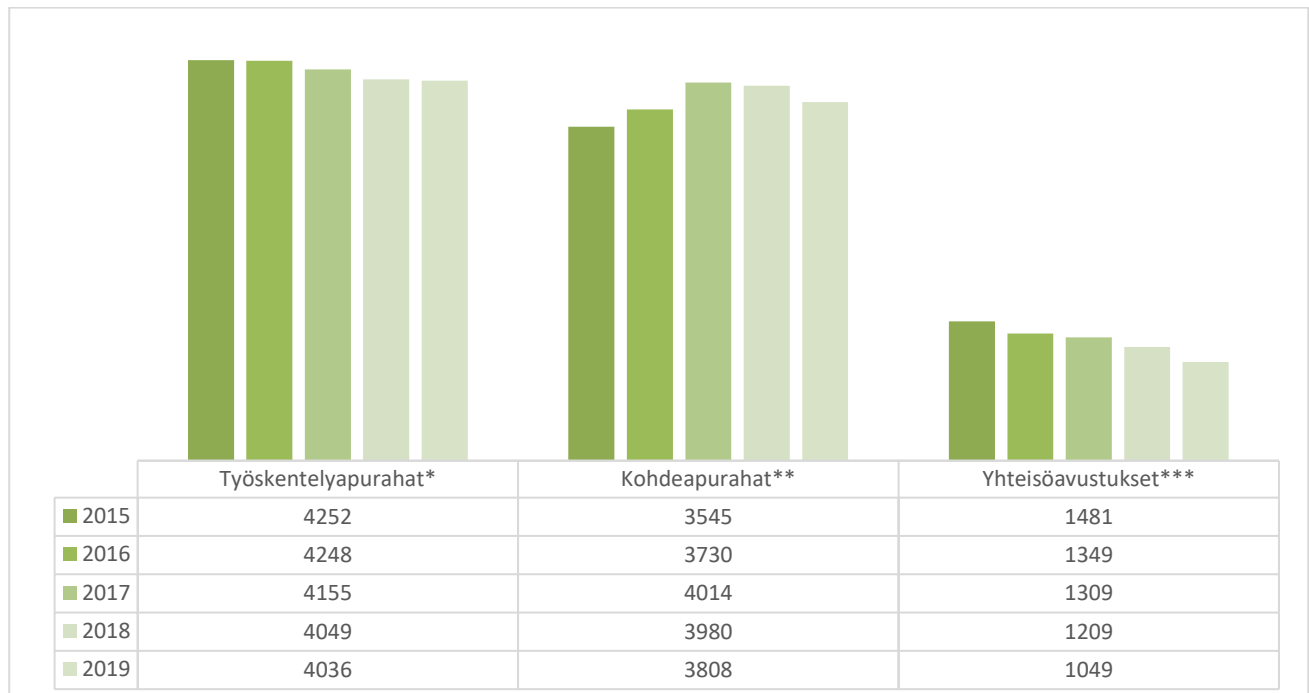
	2015	2016	2017	2018	2019	Ka. vuosikasvu %
Kirjallisuus	600	590	581	551	529	-3 %
Kuvataide	568	561	519	506	495	-3 %
Musiikki	527	424	408	411	372	-8 %
Näyttämötaide	336	294	283	276	279	-4 %
Kulttuuri	66	93	123	193	163	29 %
Tanssitaide	167	150	167	158	143	-3 %
Valokuvataide	126	130	129	116	106	-4 %
Muotoilu	156	144	130	115	103	-10 %
Mediataide	95	90	99	90	103	3 %
Monitaide	186	132	130	126	99	-14 %
Sarjakuva- ja kuvitustaide	44	53	48	47	82	-2 %
Elokuvataide	140	164	132	95	74	-13 %
Sirkustaide	65	62	63	55	58	-3 %
Arkkitehtuuri	47	44	35	37	34	-7 %
Taidejournalismi	16	16	14	14	15	-1 %
Performanssi- ja esitystaide	38	38	39	41	-	**
Kuvitus	46	38	43	39	-	**
Valo- ja äänitaide	18	23	23	19	-	**
Ympäristötaide	17	20	24	15	-	**
	3137	2950	2868	2820	2573	-5 %

*Yksityiset ja yhteisöt, valtakunnalliset ja alueelliset tukimuodot.

** Taiteenala ei enää erillisenä käytössä.

- Tukimuodoista työskentelyyn kohdennetut apurahat ovat edelleen haetuimmat, mutta näissäkin on laskua kuluneen viiden vuoden aikana (- 5 %). Yhteisöhakijoiden määrä on laskenut eniten viiden vuoden aikana (- 29 %).
- Myös eri tukimuotojen saajien määrä on vähentynyt kuluneen viiden vuoden aikana. Pääasiassa syynä on ollut myönnettyjen summien kasvaminen. Työskentelyapurahojen saajien määrä on vuosina 2015 – 2019 laskenut -19 %, kohdeapurahojen -11 %. Suurin lasku on yhteisöavustusta saaneiden määrässä (-27 %).

35. Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen ja avustusten hakijat tukimuodoittain 2015 – 2019

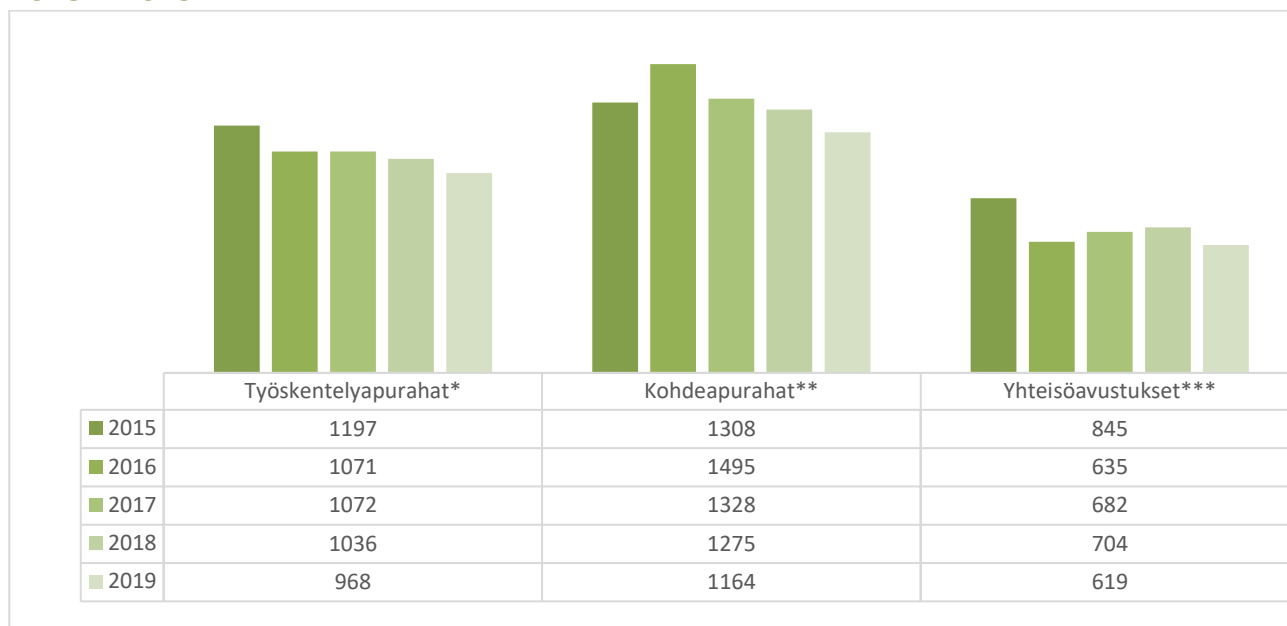

* Kaikki työskentelyyn tarkoitetut apurahamuodot (taiteilija-apurahat, kirjastoapurahat, näyttöapurahat, alueelliset työskentelyapurahat).

** Kaikki projekteihin tarkoitetut alueelliset ja valtakunnalliset tukimuodot.

*** Erityis- ja toiminta-avustukset.

36. Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen ja avustusten saajat tukimuodoittain 2015 – 2019

* Kaikki työskentelyyn tarkoitetut apurahamuodot (taiteilija-apurahat, kirjastoapurahat, näyttöapurahat, alueelliset työskentelyapurahat).

** Kaikki projekteihin tarkoitetut alueelliset ja valtakunnalliset tukimuodot.

*** Erityis- ja toiminta-avustukset.

Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen hakijat taiteenaloittain 2015 – 2019

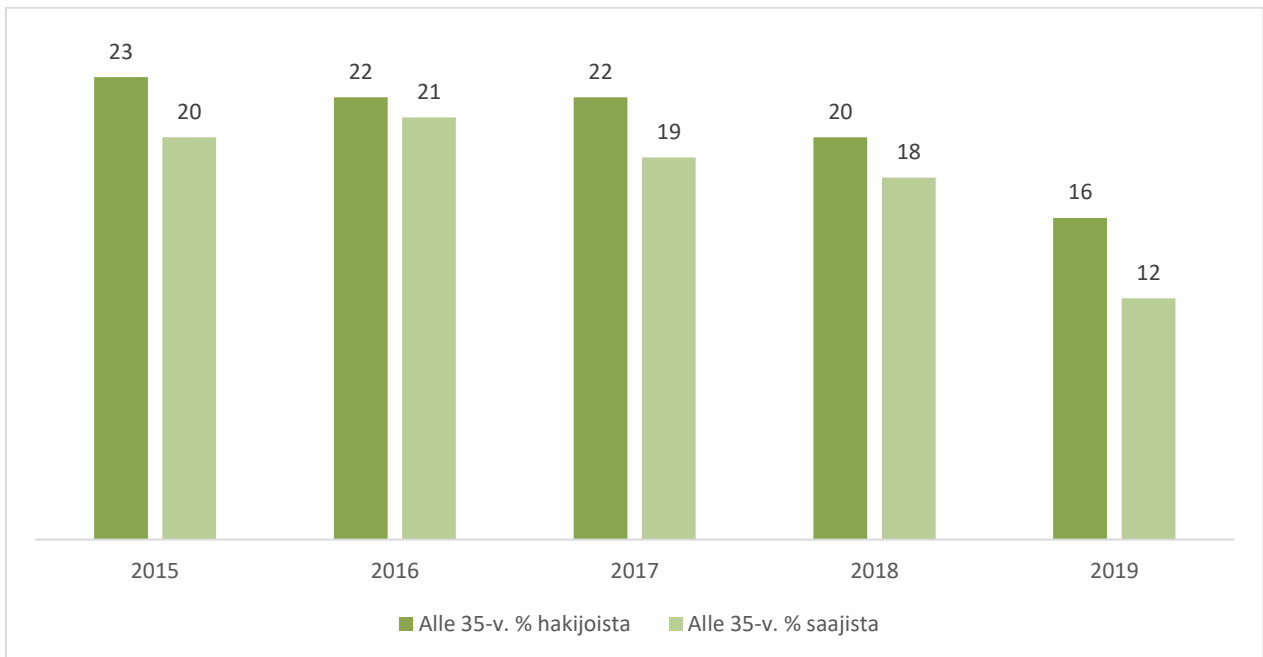
	2015	2016	2017	2018	2019
Kuvataide	1577	1448	1502	1510	1621
Kirjallisuus	1356	1382	1250	1242	1276
Musiikki	904	849	906	861	853
Näyttämötaide	634	621	666	644	685
Monitaide	401	449	453	457	415
Tanssitaide	286	273	286	337	311
Valokuvataide	339	361	365	333	357
Muotoilu	365	368	334	321	317
Elokuva	264	315	326	288	268
Kulttuuri	0	0	0	0	0
Mediataide	235	248	265	260	315
Performanssi- ja esitystaide	123	125	153	147	0
Sirkustaide	98	114	111	109	111
Kuvitustaide	137	85	121	120	0
Sarjakuva (ja kuvitus)	125	115	125	109	244
Taidejournalismi	64	64	60	65	79
Arkkitehtuuri	73	71	58	52	65
Ympäristötaide	39	51	69	59	0
Valo- ja äänitaide	34	54	65	50	0
Kaikki (ilman päällekkäisyyksiä)	6295	6287	6310	6201	6205

Taiteen edistämiskeskuksen avustusten hakijat taiteenaloittain 2015 – 2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Kuvataide	163	159	172	127	110
Kirjallisuus	82	81	69	52	47
Musiikki	401	291	292	277	250
Näyttämötaide	229	195	185	165	151
Monitaide	211	136	176	150	105
Tanssitaide	107	102	104	88	79
Valokuvataide	27	21	25	17	15
Muotoilu	45	39	44	25	19
Elokuva	122	137	124	52	40
Kulttuuri	111	272	220	290	270
Mediataide	16	17	13	14	22
Performanssi- ja esitystaide	19	11	18	16	0
Sirkustaide	45	28	36	29	30
Kuvitustaide	6	4	1	2	0
Sarjakuva (ja kuvitus)	12	8	9	11	7
Taidejournalismi	5	0	4	1	0
Arkkitehtuuri	16	20	20	11	10
Ympäristötaide	14	15	11	4	0
Valo- ja äänitaide	3	4	7	3	0
Kaikki (ilman päällekkäisyyksiä)	1485	1350	1309	1206	1049

- Nuorten, alle 35-vuotiaiden, osuus Taiken hakijoista on ollut laskeva koko Taiken olemassaolon ajan (2013 -) ja on nyt ensimmäistä kertaa pienempi kuin yli 55-vuotiaiden. Nuorten osuus apurahan saajista ei myöskään vastaa täysin heidän hakijaosuuttaan, vaikka ero ei olekaan suuri. Nuorten osuus vaihtelee taiteenaloittain. Eniten alle 35-vuotiaita on sirkuksen ja tanssin hakijoissa ja vähiten kirjallisuuden hakijoissa.

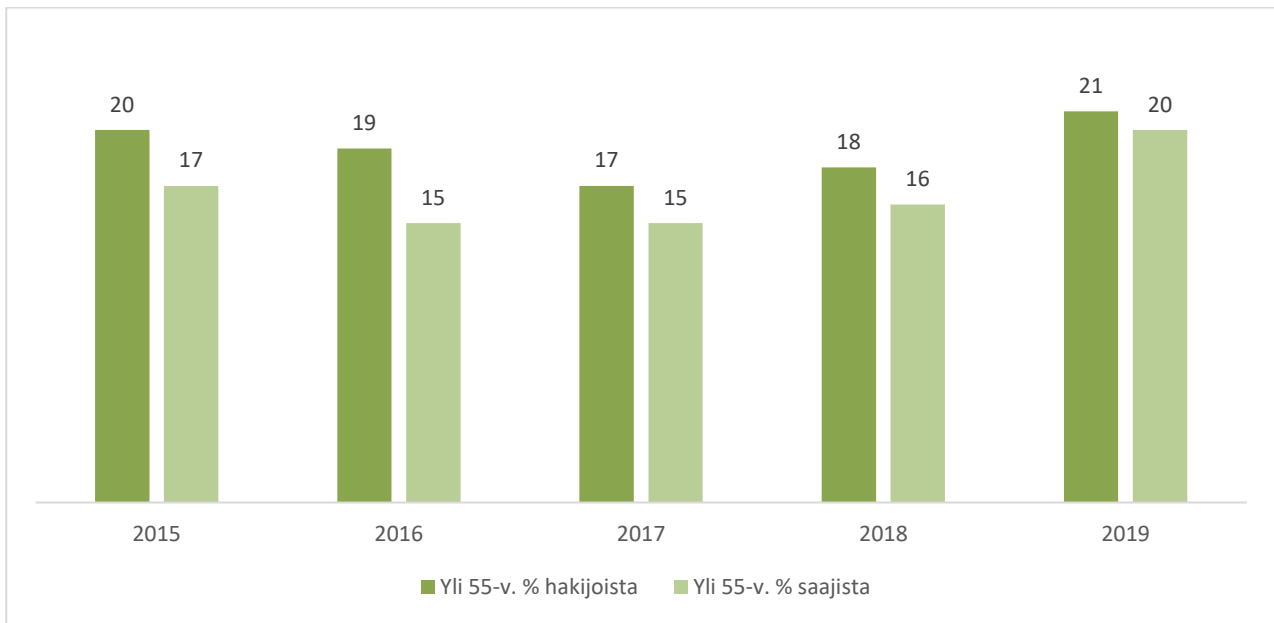
37. Alle 35-vuotiaiden osuus (%) Taiken apurahan hakijoista ja saajista vuosina 2015 – 2019*

* Yksityishenkilöt ilman työryhmien yhteyshenkilöitä.

- Yli 55-vuotiaiden osuus Taiken hakijoista ja saajista on vakiintunut noin viidennekseen parin viime vuoden notkahdusta lukuun ottamatta. Myös yli 55-vuotiaiden osuus vaihtelee taiteenaloittain. Eniten heitä on kirjallisuudessa ja arkkitehtuurissa ja vähiten sirkustaitessa ja mediataiteessa.

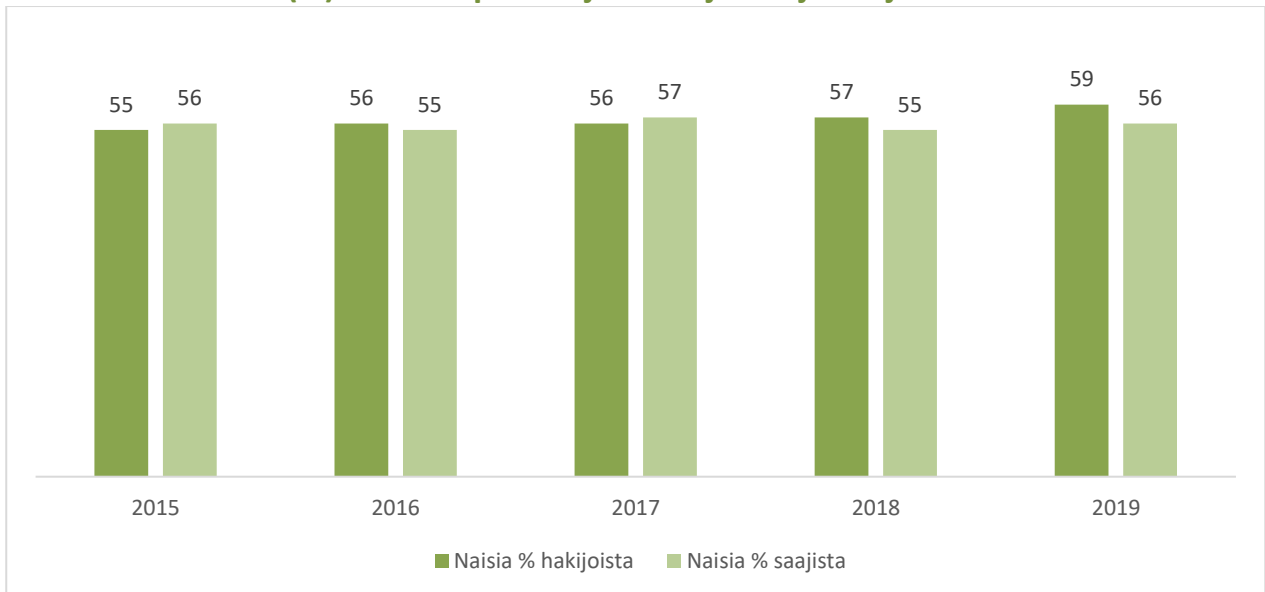
38. Yli 55-vuotiaiden osuus (%) Taiken apurahan hakijoista ja saajista vuosina 2015 – 2019*

* Yksityishenkilöt ilman työryhmien yhteys henkilöitä.

- Naisten osuus Taiken sekä hakijoista että saajista on pitkään ollut yli puolet. Vuonna 2019 hakijaosuus nousi lähes 60 prosenttiin. Naisten osuudet hakijoista ja saajista vastaavat hyvin toisiinsa.

39. Naisten osuus (%) Taiken apurahojen hakijoista ja saajista vuosina 2015 – 2019*

* Yksityishenkilöt ilman työryhmien yhteys henkilöitä.

- Taiken hakijoista yli puolet tulee Uudenmaan maakunnasta. Varsinais-Suomen ja Pirkanmaan osuudet ovat 8 - 9 prosenttia sekä hakijoista että saajista. Muiden maakuntien osuus jää sekä hakijoista että saajista alle viiteen prosenttiin. Uudenmaan osuus sekä saajista että myönnettyistä summista on hieman maakunnan hakijaosuutta korkeampi.
- Hakijamäärät ovat vuosien 2015 ja 2019 välillä kasvaneet ainoastaan Uudellamaalla, muissa maakunnissa on ollut laskua tai määrät ovat pysyneet suurin piirtein samoina vuodesta toiseen. Eniten laskua viiden vuoden aikana on ollut Varsinais-Suomessa (137 hakijaa, - 20 %).
- Myönnettyt summat ovat kasvaneet useimmissa maakunnissa. Suurin suhteellinen kasvu viiden vuoden aikana on ollut Pohjanmaalle (+ 61 %) ja Kainuuseen (+ 58 %) myönnettyissä apurahoissa ja avustuksissa. Summaltaan suurin kasvu on ollut Uudellemaalle kohdennetuissa myönnoissä (3,5 M€).

Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen/avustusten hakijat maakunnittain vuosina 2015 – 2019

	2015	2016	2017	2018	2019	%-osuus keskimäärin
Ahvenanmaa	12	13	10	11	12	0,2 %
Etelä-Karjala	103	105	96	103	93	1,3 %
Etelä-Pohjanmaa	77	79	73	72	60	1,0 %
Etelä-Savo	143	138	127	118	114	1,7 %
Kainuu	57	46	55	48	38	0,6 %
Kanta-Häme	161	139	119	119	137	1,8 %
Keski-Pohjanmaa	56	57	67	50	58	0,8 %
Keski-Suomi	279	276	261	220	228	3,4 %
Kymenlaakso	109	90	102	91	92	1,3 %
Lappi	217	209	183	159	158	2,5 %
Pirkanmaa	645	649	663	659	630	8,6 %
Pohjanmaa	122	119	130	124	111	1,6 %
Pohjois-Karjala	183	157	168	159	147	2,2 %
Pohjois-Pohjanmaa	292	270	280	283	269	3,7 %
Pohjois-Savo	203	172	172	157	148	2,3 %
Päijät-Häme	168	154	164	150	148	2,1 %
Satakunta	166	164	143	128	139	2,0 %
Uusimaa	3940	3962	4046	4061	4016	53,1 %
Varsinais-Suomi	680	677	604	577	543	8,2 %
Ulkomaat	168	161	155	118	113	1,9 %
Kaikki	7781	7637	7618	7407	7254	100,0 %

Taiteen edistämiskeskuksen apurahojen/avustusten saajat maakunnittain vuosina 2015 – 2019

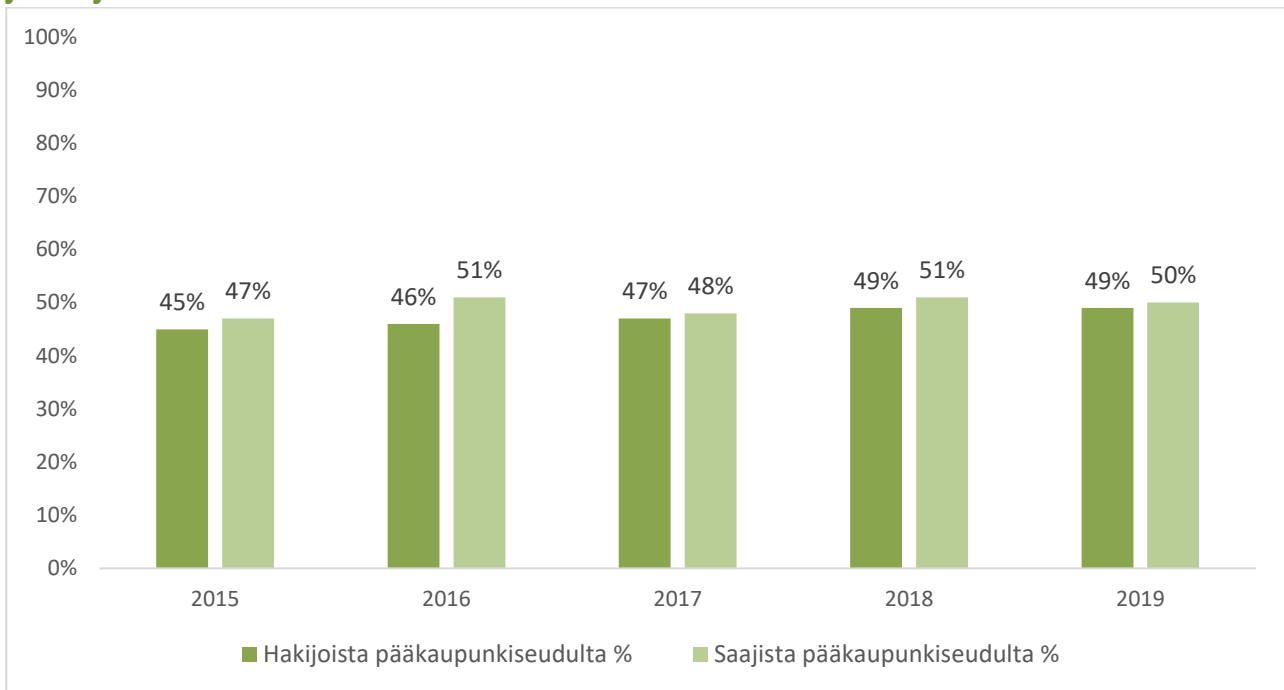
	2015	2016	2017	2018	2019	% keskimäärin
Ahvenanmaa	2	3	6	3	2	0,1 %
Etelä-Karjala	35	33	37	44	33	1,3 %
Etelä-Pohjanmaa	30	21	23	20	22	0,8 %
Etelä-Savo	62	58	61	50	48	1,9 %
Kainuu	22	12	21	17	11	0,6 %
Kanta-Häme	65	49	43	38	41	1,6 %
Keski-Pohjanmaa	22	20	19	20	21	0,7 %
Keski-Suomi	128	98	99	83	86	3,4 %
Kymenlaakso	47	29	35	25	31	1,2 %
Lappi	89	84	80	77	62	2,7 %
Pirkanmaa	270	226	242	239	228	8,4 %
Pohjanmaa	47	42	42	42	33	1,4 %
Pohjois-Karjala	79	60	68	62	53	2,2 %
Pohjois-Pohjanmaa	105	79	95	109	85	3,3 %
Pohjois-Savo	87	65	66	59	53	2,3 %
Päijät-Häme	55	56	52	50	57	1,9 %
Satakunta	73	62	53	54	61	2,1 %
Uusimaa	1613	1654	1538	1561	1414	54,2 %
Varsinais-Suomi	251	258	243	232	205	8,3 %
Ulkomaat	55	41	45	35	27	1,4 %
Kaikki	3137	2950	2868	2820	2573	100,0 %

Taiteen edistämiskeskuksen apurahat/avustukset maakunnittain (€) vuosina 2015 – 2019

	2015	2016	2017	2018	2019	% keski- määrin
Uusimaa	20 017 560	20 853 440	21 137 270	22 478 910	23 540 000	59,5 %
Varsinais-Suomi	2 518 050	2 457 950	2 661 970	2 908 040	3 175 150	7,6 %
Pirkanmaa	2 602 110	2 552 240	2 596 940	2 729 290	3 024 710	7,4 %
Pohjois-Pohjanmaa	1 275 430	1 111 530	1 212 380	1 608 900	1 536 530	3,7 %
Keski-Suomi	922 700	944 260	909 920	993 430	1 128 210	2,7 %
Pohjois-Savo	843 380	884 010	848 060	1 016 170	891 120	2,5 %
Lappi	708 160	721 810	676 710	708 010	864 210	2,0 %
Päijät-Häme	720 900	868 390	775 370	984 750	848 280	2,3 %
Satakunta	731 780	687 760	777 590	811 250	837 340	2,1 %
Pohjois-Karjala	495 340	472 040	522 770	718 490	599 920	1,5 %
Pohjanmaa	320 860	347 670	342 350	426 380	518 160	1,1 %
Etelä-Savo	383 190	346 670	538 990	428 170	443 850	1,2 %
Kanta-Häme	562 580	452 160	543 080	441 270	439 300	1,3 %
Kainuu	259 780	179 430	240 670	466 620	410 460	0,9 %
Ulkomaat	519 560	463 560	473 160	405 970	394 710	1,2 %
Etelä-Karjala	354 740	295 140	331 660	446 780	346 370	1,0 %
Kymenlaakso	332 990	236 480	251 140	230 330	278 890	0,7 %
Keski-Pohjanmaa	282 630	227 380	239 420	283 120	259 680	0,7 %
Etelä-Pohjanmaa	175 100	135 700	176 410	154 960	173 560	0,4 %
Ahvenanmaa	13 500	26 000	25 600	45 000	13 000	0,1 %
Yhteensä	34 040 350	34 263 610	35 281 440	38 285 860	39 723 460	100,0 %

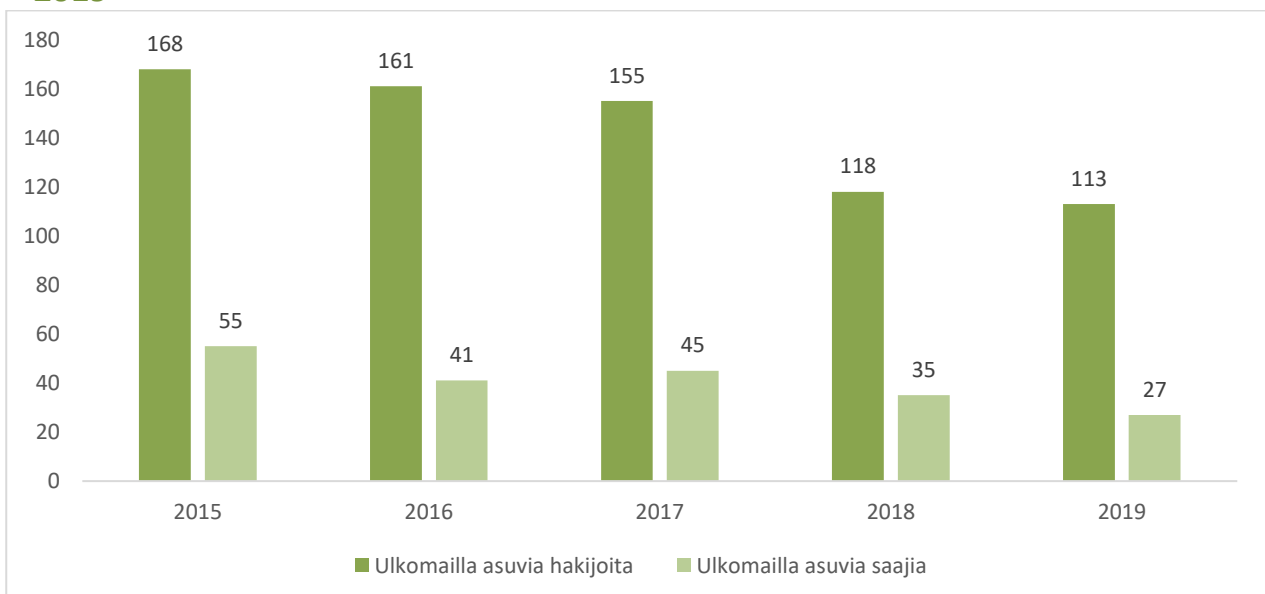
- Pääkaupunkiseudulla asuvien osuus kaikista Taiken hakijoista ja saajista on pikkuhiljaa nousut lähelle 50 prosenttia ja saajien osuus hieman sen yli.

40. Pääkaupunkiseudulla asuvien osuus Taiken apurahojen ja avustusten hakijoista ja saajista 2015 - 2019

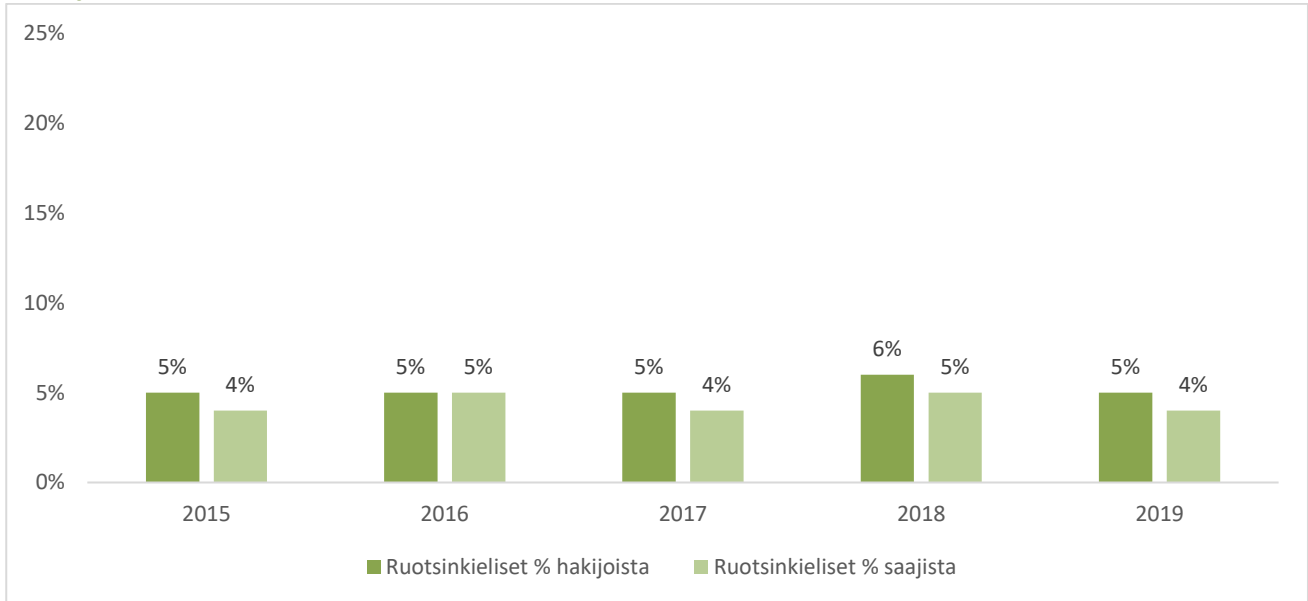
- Ulkomailla asuvien hakijoiden määrä on tasaisesti vähentynyt viimeisen viiden vuoden aikana.

41. Ulkomailla asuvat apurahojen ja avustusten hakijat ja saajat (lkm) vuosina 2015 – 2019

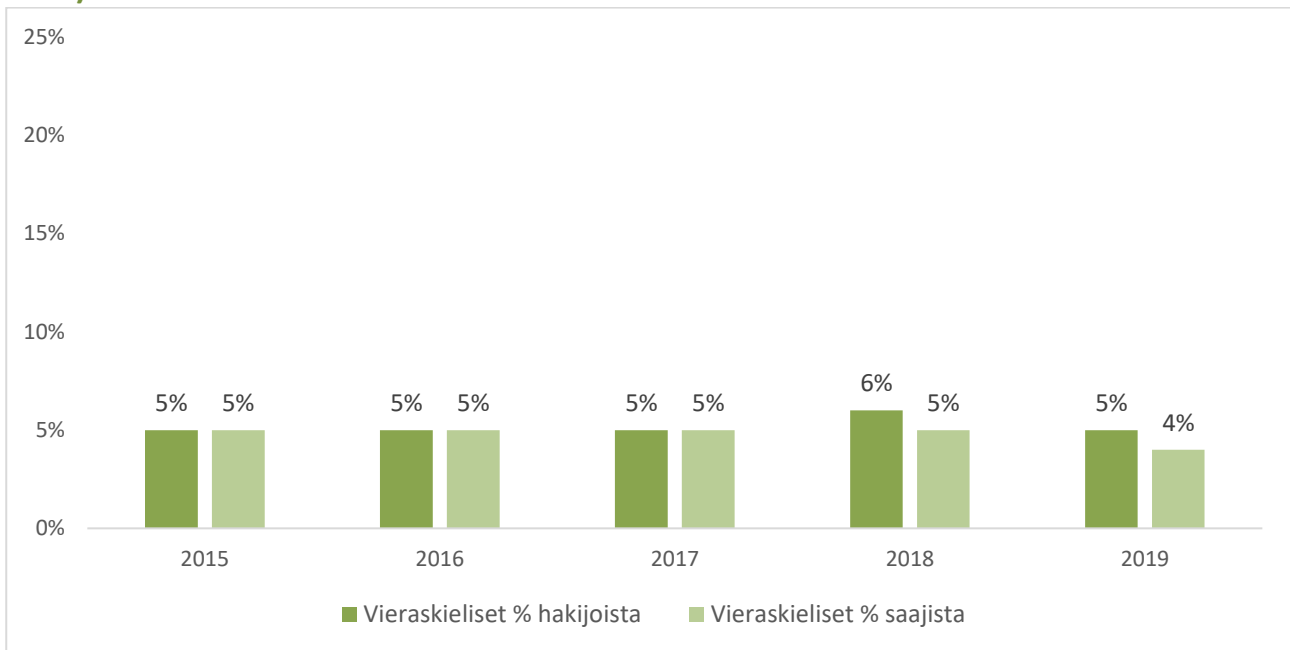
- Eri kieliryhmien osuus Taiken hakijoista ja saajista on pysynyt lähes samana viiden tarkasteluvuoden ajan, eikä muutoksia juurikaan ole tapahtunut. Vieraskielisten osuus on jo muutama vuodelle ollut sama kuin ruotsinkielisten.
- Suurimmat vieraskielisten osuudet ovat edelleen englannin-, venäjän- ja espanjankieliset.

42. Ruotsinkielisten osuus Taiken apurahojen hakijoista ja saajista (% yksityishenkilöt) vuosina 2015 – 2019*

* Vuoden 2015 tieto koskee vain Taiken valtakunnallisia tukimuotoja.

43. Vieraskielisten osuus Taiken apurahojen hakijoista ja saajista* (% , yksityishenkilöt) vuosina 2015 – 2019¹

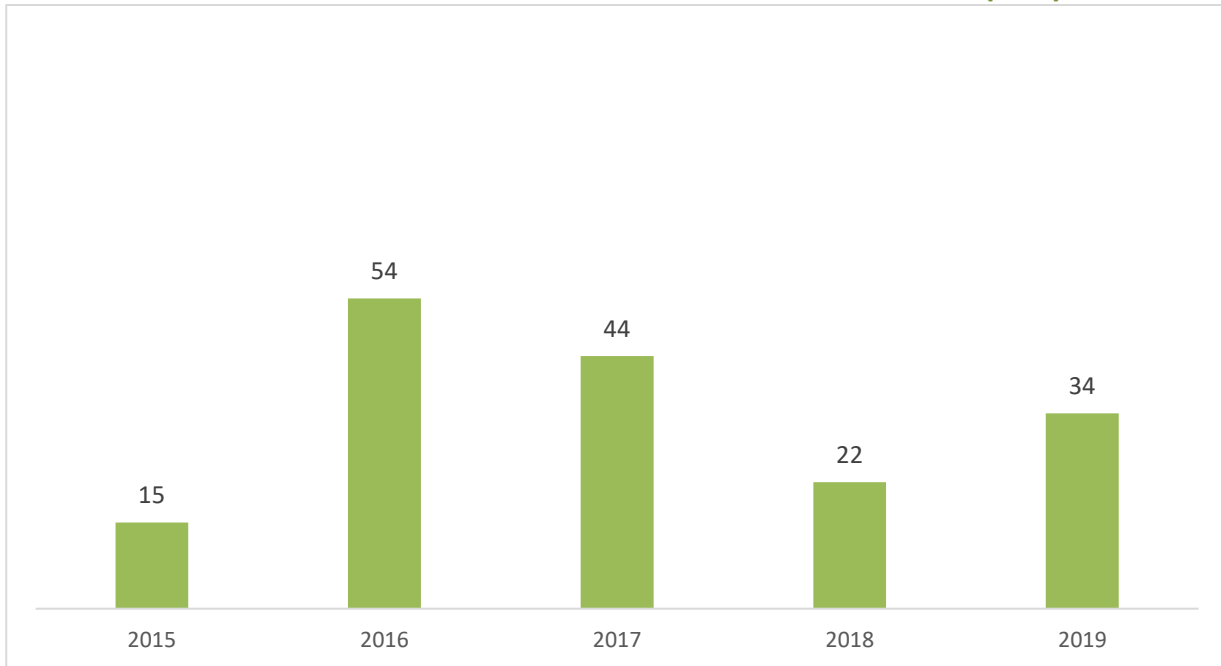

* Vuoden 2015 tieto koskee vain Taiken valtakunnallisia tukimuotoja.

- Taikelle osoitettujen oikaisuvaatimusten määrä on vaihdellut vuositasolla alle 20 runsaaseen 50 oikaisuun. Vuoden 2016 muita suurempi oikaisuvaatimusten määrä liittyy taiteilijaeläkkeiden siirtymiseen Taiken jaettavaksi.
- Oikaisuvaatimusten osuus Taiken hakemuksista on ollut keskimäärin 0,2 %.
- Kuluneiden viiden vuoden aikana kaksi oikaisuvaatimusta on johtanut uuteen käsittelyyn.

¹ Vieraskielinen = äidinkieli jokin muu kuin suomi, ruotsi, saame.

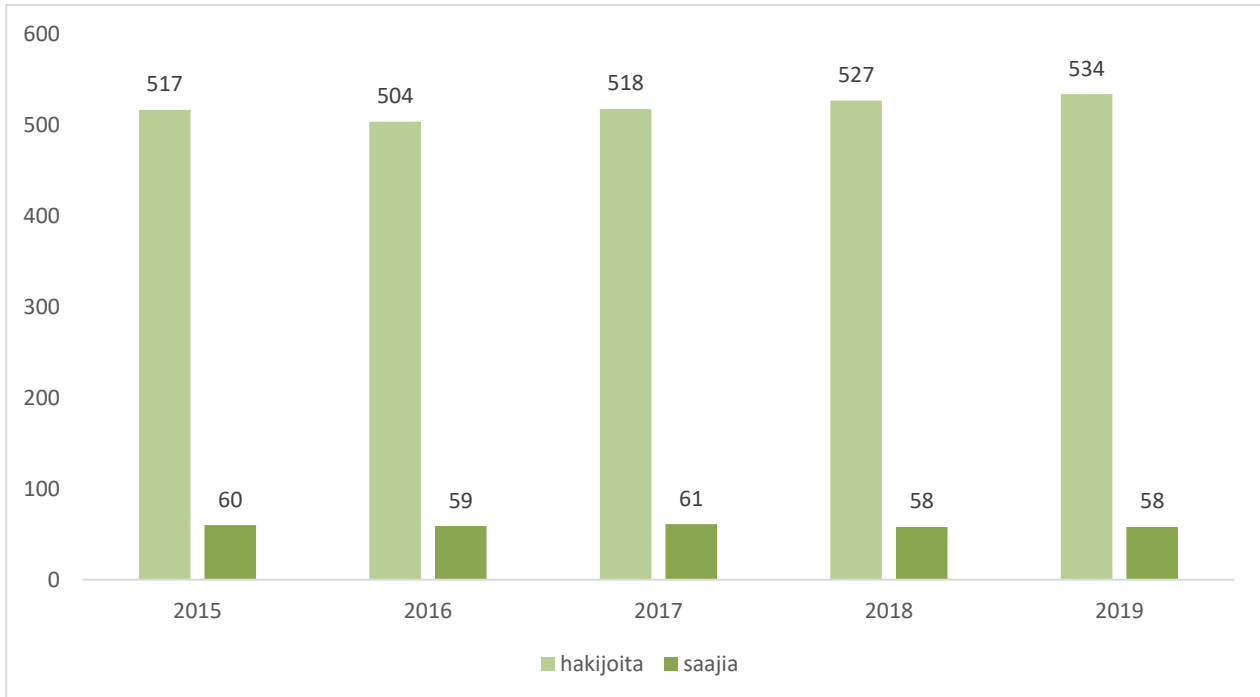
44. Taiteen edistämiskeskukselle osoitetut oikaisuvaatimukset (lkm) 2015 - 2019¹

- Taiteilijaeläkkeiden hakija- ja saajamäärät ovat viimeisen viiden vuoden aikana pysyneet vakituneina. Hakijoita on ollut runsaat 500 ja vuosittain myönnetään 58 koko- tai osa-aikaista taiteilijaeläkettä.

¹ Vuoden 2013 alusta voimaan tulleen lain mukaan apuraha- ja avustuspäätöksiin on voinut vaatia oikaisua. Muutos ulotettiin koskemaan myös kirjasto- ja näyttöapurahoja vuonna 2016. Taiteilijaeläkkeet siirtyivät opetus- ja kulttuuriministeriöstä Taiken päätettäväksi niin ikään vuonna 2016, jolloin myös niihin kohdistuvat oikaisuvaatimukset siirtyivät Taikeen.

45. Taiteilijaeläkkeiden hakijat ja saajat vuosina 2015 – 2019*

* Taiken päätettävissä vuodesta 2016 alkaen (aik. OKM).